

SIMENON

MAIGRET

TỘI ÁC TRONG BÓNG ĐÊM

GEORGES SIMENON

TỘI ÁC TRONG BÓNG ĐÊM

Nguyên tác: The Night At The Crossroads, 1932

(Maigret #7)

Trần Bình *dịch*

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

GIỚI THIỆU

Georges Simenon (1903-1989) trong cuộc đời sáng tác của mình đã từng xuất bản đến hơn 400 tác phẩm và được coi là “nhà chế tạo tiểu thuyết” tài danh. Thậm chí có người còn ví ông với Balzac và cho rằng trong tác phẩm của cả hai nhà văn đều miêu tả rất chi tiết diện mạo nước Pháp. Đọc tác phẩm của Balzac sẽ thấu hiểu diện mạo chân thực của xã hội nước Pháp nửa đầu thế kỷ XIX, còn khi đọc tiểu thuyết của Georges Simenon sẽ hiểu khá tường tận tình hình xã hội nước Pháp nửa đầu thế kỷ XX.

Thật vậy, trong mỗi tác phẩm của Georges Simenon dù là tiểu thuyết trinh thám hay tâm lý xã hội đều phản ánh rất chân thực cuộc sống với đủ mọi hạng người trong xã hội.

Tội Ác Trong Bóng Đêm đã thể hiện rất rõ những thế mạnh của Georges Simenon. Câu xoay quanh vụ phá án tài tình của ngài chánh thanh tra Maigret nổi tiếng trong series truyện của Georges Simenon và có tính chất trinh thám đặc thù. Khả năng phân tích, mổ xẻ tâm lý tội phạm đầy sức thuyết phục của Maigret làm độc giả luôn thích thú, say mê. Chánh thanh tra Maigret lần này đối mặt với một băng nhóm tội phạm rất tinh vi, xảo quyệt. Chúng giết người trong đêm mà ít để lại dấu vết nhất và đặc biệt chúng có một mối liên kết kỳ lạ, khó lý giải. Những tình tiết của vụ án lúc đầu khiến Maigret thực sự bối rối... Song cuối cùng, bằng trí thông minh, tài suy luận và cách phân tích tâm lý rất logic, ngài thanh tra đã khám phá ra bản chất của vụ việc và trừng trị kẻ phạm tội một cách thích đáng.

Nhà xuất bản Công an nhân dân trân trọng giới thiệu cuốn sách với bạn đọc.

1

Khi Maigret thở dài đẩy lui chiếc ghế ra xa bàn giấy thì cuộc thẩm vấn Carl Andersen của ông đã qua đúng mười sáu tiếng đồng hồ.

Qua cửa sổ không có rèm che, người ta đã lần lượt nhìn thấy từng nhóm các cô thợ khâu và những người công nhân chen chúc nhau vào các quán bán bơ sữa ở Quảng trường Saint Michel vào giữa trưa, sau đó sự náo nhiệt giảm dần, và mọi người xuống các ga xe điện ngầm, và ga xe lửa, hoặc đi rong tìm rượu khai vị vào lúc sáu giờ chiều.

Sông Seine bị sương mù bao phủ. Một chiếc tàu kéo ba chiếc xà lan vừa đi qua với những đèn xanh, đèn đỏ. Chuyển xe buýt cuối cùng. Các rạp chiếu bóng đóng cửa sau khi người ta đã khiêng những tấm biển quảng cáo vào.

Và chiếc lò sưởi trong văn phòng của ông Maigret hình như đang thở mạnh hơn. Trên bàn còn những chai rượu không và những mẫu bánh kẹp thịt ăn không hết.

Ở đâu đó đã xảy ra một đám cháy vì người ta nghe thấy những tiếng còi ầm ỹ của xe cứu hỏa. Đã có một cuộc vây ráp. Những chiếc xe hòem chở tù được đưa ra khỏi Sở Cảnh sát vào lúc hai giờ sáng và rồi đưa vào nhà tù và những người tù trở thành chiến lợi phẩm của chúng.

Cuộc thẩm vấn vẫn chưa kết thúc. Từng tiếng đồng hồ một, từng hai tiếng đồng hồ một, mệt nhọc, Maigret ấn nút chuông điện. Thanh tra Lucas, đang mơ mơ màng màng trong một văn phòng kế bên, chạy tới, nhìn bản ghi chép của cảnh sát trưởng rồi tiếp tục cuộc thẩm vấn.

Maigret tới nằm dài trên một chiếc giường gỗ, nghỉ một lát để rồi trở lại đảm nhiệm công việc với những năng lượng mới.

Cơ quan của Sở Cảnh sát vắng vẻ. Chỉ có đội cảnh sát chống tệ nạn mại dâm chạy đi, chạy lại. Một kẻ buôn lậu ma túy bị giải về lúc bốn giờ sáng đang bị hỏi cung ráo riết.

Sương mù trên sông Seine đã nhuộm màu trắng đục như sữa làm nổi rõ những bến sông vắng vẻ. Tiếng bước chân vang lên trong các hành lang. Những chiếc chuông điện thoại réo vang. Tiếng cửa mở, tiếng chối của các bà lao công, những tiếng í ới gọi nhau...

Và Maigret đặt chiếc tàu còn nóng lên bàn, đứng lên, nhìn người bị bắt giữ với vẻ khó chịu.

Mười sáu tiếng đồng hồ thăm vấn ráo riết! Trước đó người ta đã cởi giày, cổ áo giả, cravate và lấy những vật trong túi của anh ta ra.

Trong bốn tiếng đồng hồ đầu tiên, người ta để anh ta đứng giữa văn phòng, và những câu hỏi đưa ra tới tấp như đạn liên thanh.

— Anh có khát không...?

Maigret đã uống đến cốc thứ tư và kẻ bị bắt chỉ cười nhạt. Anh ta uống lấy, uống để.

— Anh có đói không...?

Người ta cho anh ta ngồi xuống, sau đó lại bắt đứng lên. Đã bảy giờ liền anh ta không được miếng gì vào bụng, và người ta vẫn đưa ra những câu hỏi trong khi anh ta đang ngẫu nhiên ăn chiếc bánh kẹp thịt.

Họ có hai người thay nhau để thăm vấn anh ta. Từng khoảng thời gian, họ có thể luân phiên chớp mắt nghỉ một lúc nhằm thoát khỏi những câu hỏi buồn tẻ ấy.

Và chính họ là người phải bỏ cuộc! Maigret nhún vai, tìm chiếc tàu lạnh ngắt trong ngăn kéo và lau trán đã rơm rớm mồ hôi. Cái gây ấn tượng mạnh nhất đối với ông không phải là sự kiên trì về thể chất và tinh thần của người ấy, mà là vẻ thanh lịch và sự tự trọng mà anh ta được giữ cho đến cùng.

Một người như anh ta ra khỏi phòng kiểm tra không cravate, bị lột trần truồng trong suốt một tiếng đồng hồ giữa những kẻ vô lại trong phòng lấy căn cước, bị đẩy ra đứng trước ống kính máy ảnh giữa những tiếng chế giễu của những kẻ bị bắt khác... thì hiếm có ai giữ được tư cách mà trong đời tư đây là một bộ phận trong nhân cách của mình. Và sau một vài tiếng đồng hồ trả lời thăm vấn thì sự khác biệt giữa anh ta với một tên lưu manh vừa tới đã lộ ra đầy đủ.

Carl Andersen không thay đổi. Mặc dù bộ complet đang mặc trên người đã nhàu nát, anh ta vẫn tỏ ra lịch sự, một vẻ lịch sự quý tộc, thường có trong công tác ngoại giao, làm ngạc nhiên những người trong Đội cảnh sát Hình sự.

Anh ta cao lớn hơn Maigret, vai rộng, nhưng người thon thả, hông nhỏ. Mặt anh ta dài và xanh xao, môi đã tái nhợt. Anh ta mang một chiếc băng che mắt màu đen bên mắt trái.

— Bỏ nó ra!

Người ta đã ra lệnh cho anh như vậy.

Anh ta vâng lời với cái cười nhếch mép. Phía sau chiếc băng là một con mắt bằng thủy tinh bất động với một vẻ khó chịu.

— Một tai nạn ư?

— Máy bay, vâng...

— Anh đã tham gia chiến tranh ư?

— Tôi là người Đan Mạch. Tôi không tham gia chiến tranh. Đây là một chiếc máy bay du lịch...

Con mắt nhân tạo trên một bộ mặt còn trẻ khiến cho Maigret càu nhàu:

— Đeo nó vào.

Andersen không kêu ca lấy một lời khi người ta bắt anh đứng quá lâu hoặc quên cho anh ăn uống. Từ chỗ đứng, anh ta không thể nhìn thấy mọi hoạt động trên đường phố, xe điện, xe buýt chạy trên cầu, tia sáng mặt trời màu đỏ chiều hôm trước nay đã trở thành trong xanh trong buổi sáng tháng tư.

Anh ta vẫn đứng thẳng, không nghỉ ngơi và dấu hiệu mệt mỏi duy nhất là quầng thâm trên con mắt bên phải còn lại của anh.

— Anh vẫn giữ vững những lời đã khai chứ?

— Tôi giữ vững.

— Anh không thấy chúng khác thường ư?

— Tôi thấy rõ nhưng tôi không thể nói dối được.

— Anh hy vọng được trả lại tự do vì thiếu chứng cứ ư?

— Tôi không hy vọng gì cả...

Khi mệt mỏi thì những lời nói của anh ta mất hết âm sắc.

— Tôi sẽ đọc lại biên bản thẩm vấn để sau đó anh ký vào.

Một cử chỉ mơ hồ của con người lịch sự khi từ chối một tách trà.

— Tôi sẽ nói tóm tắt những nét lớn. Anh tới nước Pháp, đã được ba năm, có người em gái tên là Else đi theo. Hai người đã sống một tháng ở Paris. Sau đó anh thuê một ngôi nhà nông thôn trên quốc lộ từ Paris đi Etampes, cách Arpajon ba kilômét, giữa ngã ba Ba goá phụ.

Carl Andersen xác nhận bằng cái gật đầu nhẹ.

— Trong ba năm ấy anh sống hoàn toàn cách biệt với mọi người. Những người lân cận chỉ nhìn thấy em gái anh năm sáu lần trong thời gian ấy. Không có một quan hệ nào với những gia đình hàng xóm. Anh đã mua một chiếc ô tô năm mã lực, kiểu cũ để đi chợ Arpajon mua thức ăn. Mỗi tháng anh đi Paris một lần cùng với chiếc ô tô ấy.

— Để giao hàng cho hãng *Dumas và Con trai* trên đường Mùng bốn tháng chín, đúng thế!

— Hàng là những bản vẽ các mẫu hoa trang trí cho khăn trải bàn ghế trong nhà. Mỗi mẫu hoa anh được trả năm trăm francs. Mỗi tháng anh vẽ được bốn mẫu, kiếm được hai ngàn francs...

Một cử chỉ xác nhận.

— Anh không có bạn bè. Em gái anh cũng vậy. Tối thứ bảy anh cũng ngủ ở nhà và anh nhốt người em gái trong phòng bên. Anh giải thích cô ta thường nhút nhát... thôi cho qua! ... Bảy giờ sáng chủ nhật vừa rồi, ông Emile Michonnet, nhà kinh doanh bảo hiểm, sống trong ngôi nhà cách nhà anh một trăm mét, vào nhà để xe thì thấy chiếc xe sáu mã lực của ông ta biến mất và thay vào đó là chiếc xe cà tàng của anh...

Andersen không nhúc nhích, máy móc thọc tay vào túi như để tìm thuốc lá.

— Mấy hôm nay, ông Michonnet đi khoe khắp nơi là mình mới tậu được một chiếc xe hơi. Ông ta tới nhà anh thấy cổng bị khoá và đã bấm chuông nhưng không có kết quả. Nửa tiếng đồng hồ sau, ông ta tới báo cảnh sát và họ đã tới nhà anh. Người ta không gặp anh và cả em gái của anh nữa, ngược lại người ta thấy chiếc xe của ông Michonnet trong nhà xe của anh và đang gục xuống vòng lái là một người đã chết vì bị một phát đạn bắn thẳng

vào ngực. Giấy tờ của người này còn nguyên. Người này có tên là Issac Goldberg, một nhà buôn kim cương ở Anvers...

Maigret vừa cho thêm củi vào lò, vừa nói:

— Nhanh chóng, cảnh sát gọi điện tới ga Arpajon và được biết anh và em gái đã lên xe lửa đi Paris vào chuyến sáng sớm. Họ bắt cả hai và giải về đây... Anh đã chối tất cả...

— Tôi chối là tôi không giết người.

— Anh cũng chối là mình không biết Issac Goldberg là ai nữa.

— Lần đầu tiên tôi gặp ông ta thì ông ta đã chết gục xuống vòng lái trên một chiếc xe hơi không phải là của tôi ngay trong nhà để xe của tôi.

— Đáng lẽ phải báo cho cảnh sát thì anh lại cùng em gái chạy trốn.

— Tôi sợ...

— Anh không nói gì thêm nữa chứ?

— Không!

— Và anh nói rằng mình không nghe thấy gì trong đêm thứ bảy rạng sáng chủ nhật ư?

— Tôi đã ngủ say như chết.

Đây là lần thứ năm anh ta nhắc lại câu đó và Maigret bấm nút chuông điện. Thanh tra Lucas bước vào.

— Tôi đi ra ngoài một lát!

○○○

Cuộc gặp gỡ giữa Maigret và Comelieu, chánh án, người đang theo dõi vụ này, diễn ra trong vòng bốn mươi phút đồng hồ. Người của toà án muốn bỏ qua vụ này.

— Ông thấy những vụ như thế này thường mười năm mới xảy ra một lần, cuối cùng thì người ta chẳng kết luận được gì cả! Và nó đã rơi vào đầu tôi! Mọi chi tiết đều rời rạc! Tại sao lại có sự đổi chỗ của hai chiếc xe hơi ấy? Tại sao không có vụ ăn cắp ô tô? Và tại sao Carl Andersen không dùng xe của mình để chạy trốn mà lại đi bộ từ nhà ra ga Arpajon để lên xe lửa? Người buôn bán kim cương tới ngã ba Ba góa phụ ấy làm gì?... Tin tôi đi, ông Maigret! Sẽ có một loạt những phiền phức đè nặng lên lưng ông và lưng

tôi. Cho qua đi, nếu ông muốn. Ông đã không nhầm khi kéo dài cuộc thẩm vấn đến mười sáu tiếng đồng hồ, nhưng có được gì đâu...

Mi mắt của ông cảnh sát trưởng đã sưng húp lên vì ngủ quá ít.

— Ông đã nhìn thấy người em gái của anh ta chưa?

— Chưa. Khi bắt được họ, Carl Andersen bị giải về Sở Cảnh sát còn người phụ nữ được đưa về nhà. Cô này đang bị canh giữ. Người ta muốn thẩm vấn cô ta tại chỗ.

Hai người bắt tay nhau. Maigret trở về văn phòng của mình có Lucas đang thẩm vấn còn người bị bắt giữ đang tì trán vào kính cửa sổ chờ đợi.

Maigret nói ngay từ khi bước chân vào cửa phòng:

— Anh được tự do!

Carl Andersen không giật mình mà chỉ đưa tay vào cổ áo không cravate và nhìn vào đôi chân không giày của mình.

— Người ta sẽ trả lại anh các thứ đồ ở văn phòng cơ quan. Pháp luật sẽ đặc biệt chú ý đến anh. Nếu có ý định chạy trốn, người ta sẽ đưa anh vào trại giam.

— Thế còn em gái tôi?

— Anh sẽ gặp cô ta ở nhà.

Người Đan Mạch khi đi qua cửa, lấy chiếc băng bịt mắt ra và sờ tay vào con mắt giả.

— Xin cảm ơn ông cảnh sát trưởng.

— Không có gì.

— Xin lấy danh dự mà nói rằng tôi vô tội.

— Tôi không yêu cầu gì ở anh cả!

Carl Andersen cúi đầu chào, đợi Lucas dẫn mình tới văn phòng cơ quan.

Một người ngồi ở phòng đợi thấy cảnh đó đã kinh ngạc chạy đến gặp Maigret.

— Thế nào? Ông thả hãn ra ư? Không thể như vậy được, thưa ông cảnh sát trưởng...

Đó là Michonnet, nhà kinh doanh bảo hiểm, chủ của chiếc xe sáu mã lực mới tậu. Anh ta tự tiện vào văn phòng, đặt mũ xuống bàn.

— Tôi đến vì chiếc xe hơi của tôi.

Một người nhỏ bé tóc hoa râm, ăn mặc một cách vụng về, tay luôn sờ vào bộ ria bôi kem của mình. Anh ta chìa môi ra để nói, thận trọng chọn từng lời một, tay vung vẩy một cách cứng đờ. Anh ta than phiền! Anh ta là người cần được pháp luật bảo vệ! Đây có phải là một hành động anh hùng không?

— Đêm hôm qua tôi đã bàn bạc với bà Michonnet, người mà rồi đây ông sẽ gặp, chắc chắn là như vậy. Bà ấy cũng tán thành ý kiến của tôi... Xin chú ý ông thân sinh ra bà ấy là giáo sư ở Trường trung học Montpellier và bà mẹ là người dạy dương cầm. Tôi nói như vậy là để... Nói tóm lại...

Đó là câu nói ưa thích của anh ta. Câu nói của anh ta vừa như sắc bén, vừa như ban ơn.

— Tóm lại, rất cần thiết phải có một quyết định trong một thời gian ngắn nhất. Như những người giàu có, kể cả Bá tước Avrainville, tôi đã liều mua một chiếc xe mới. Tôi đã ký tên vào mười tám giấy vay nợ... Xin nhớ là tôi có thể trả tiền ngay, nhưng thật vô ích mà điều động vốn liếng của mình... Nói tóm lại...

Maigret không động đậy, ông như đang khó thở.

— Tôi không thể ngồi trên một chiếc xe không phù hợp với nghề nghiệp của mình. Phạm vi hoạt động của tôi là ba mươi kilômét cách xa Arpajon... Bà Michonnet cũng đồng ý với tôi. Chúng tôi cũng không thể ngồi trên chiếc xe trước đó đã có một người chết trên đó. Cảnh sát phải làm rõ ràng chuyện này. Phải trả cho chúng tôi một chiếc xe mới, cùng loại với cái cũ, cũng màu sơn như vậy, giá cả cũng như vậy... Xin nhớ xe của tôi đã chạy rà xilanh rồi và tôi sẽ buộc phải....

— Ông đã nói hết chưa?

— Xin lỗi!

Còn một câu nữa mà ông ta ưa nói.

— Xin lỗi ông cảnh sát trưởng! Rõ ràng là tôi sẵn sàng giúp đỡ ông về những hiểu biết và những kinh nghiệm của tôi ở vùng ấy. Nhưng cấp thiết nhất là chiếc xe hơi...

Maigret đưa tay lên trán.

— Tôi sẽ tới thăm ông vào thời gian tới.

— Còn về ô tô thì sao?

— Khi chúng tôi hoàn thành công cuộc điều tra thì chiếc xe của ông sẽ được trả lại.

— Tôi đã nói với ông rằng bà Michonnet và tôi...

— Xin cho tôi gửi lời chào đến bà Michonnet. Xin chào ông.

Rất nhanh chóng khiến cho nhà kinh doanh bảo hiểm không kịp cãi lại. Anh ta quay lại phòng chờ với chiếc mũ người ta vừa trả lại và một cảnh sát nói:

— Đi lối này, thưa ông! Cầu thang thứ nhất, bên trái. Cánh cửa trước mặt...

Maigret khoá hai vòng cánh cửa văn phòng, và đun nước để pha một tách cà phê đặc.

Các đồng nghiệp tưởng ông đang làm việc. Nhưng một tiếng đồng hồ sau ông phải thức giấc vì có một bức điện tín từ Anvers gửi về:

Issac Goldberg, bốn mươi năm tuổi, người buôn kim cương nổi tiếng tại chỗ. Quan hệ đúng đắn với các ngân hàng. Mỗi tuần một chuyến bằng máy bay hoặc xe lửa đi Amstersdam, Londres và Paris.

Có biệt thự sang trọng ở Campine. Đã kết hôn. Cha của hai đứa trẻ mười hai và tám tuổi.

Bà Goldberg báo tin là sẽ đáp máy bay đi Paris.

○○○

Lúc mười một giờ trưa chuông điện thoại reo vang, Đó là Lucas.

— Alô! Tôi đang ở ngã ba Ba goá phụ. Tôi gọi cho sếp từ xưởng sửa chữa ô tô, cách nhà của Andersen chừng hai trăm mét. Người Đan Mạch đã về tới nhà... cổng đã khoá chặt. Không có gì đặc biệt...

— Người em gái thì sao?

— Vẫn ở trong nhà, nhưng tôi không nhìn thấy...

— Xác của Issac Goldberg hiện ở đâu?

— Ở nhà xác Etampes...

Maigret trở về nhà ở phố Richard Lenoir.

— Ông có vẻ rất mệt!

Vợ ông nói đơn giản như vậy.

— Bà chuẩn bị vali giúp tôi. Chú ý bộ complet và giày thay đổi.

— Ông đi có lâu không?

Có món ăn nấu vội trên bếp. Trong phòng ngủ, cửa sổ để ngỏ. Chăn nệm được mang đi phơi. Bà Maigret chưa kịp chải đầu.

— Tạm biệt.

Ông ôm hôn vợ. Khi ông đi ra thì bà nói với:

— Ông mở cửa bằng tay phải...

Ông vẫn mở bằng tay trái. Đó là một thói quen. Bà Maigret hãy còn mê tín.

— Giải quyết vụ nào vậy? Một băng cướp?

— Tôi không biết.

— Ông đi có xa không?

— Tôi cũng chưa biết nữa.

— Ông hãy thận trọng, đúng không?

Ông xuống cầu thang và quay lại vẫy tay. Trên đường phố, ông gọi một chiếc taxi.

— Đến ga Orsay... Hay thôi... Từ đây đến Arpajon hết bao nhiêu tiền?... Ba trăm francs kể cả lượt về ư?... Nào đi!

Cái đó ít khi xảy ra. Nhưng ông đang rất mệt. Không thể cưỡng lại giấc ngủ đang đè nặng trên đôi mi mắt ông.

Có phải ông phần nào đã bị ảnh hưởng không? Không phải lý do ở chỗ ông mở cửa bằng tay phải. Cũng không phải vì câu chuyện mất chiếc xe một cách khác thường của Michonnet đã tìm thấy cùng với một xác chết trong nhà để xe của Andersen. Chính vì nhân cách của người này làm ông băn khoăn.

Mười bảy tiếng đồng hồ bị nướng chảy, những tên kẻ cướp bị thử thách, những kẻ ranh mãnh đã có mặt trong các đồn cảnh sát của Châu Âu

không thể kiên trì trước một thử thách như vậy. Có phải chính vì cái đó mà Maigret đã thả Andersen ra không!

Xe chạy đến ngoại ô Hoàng Hậu thì ông đã ngủ. Tới Arpajon thì người lái xe đánh thức ông khi xe đậu trước một ngôi chợ mái che lợp rạ.

— Ông nghỉ ở khách sạn nào?

— Cho tôi đến ngã ba Ba góa phụ.

Một đoạn lên dốc mà vỉa hè nhem nhuốc dầu mỡ trên quốc lộ, hai bên có những tấm biển quảng cáo của những khách sạn lớn hoặc những hãng xăng. Một xưởng sửa chữa xe hơi ở phía nam cây xăng sơn màu đỏ. Bên trái là đường đi Avrainville có một biển chỉ đường. Xung quanh là cánh đồng bát ngát.

— Đây rồi! - Người lái xe nói.

Chỉ có ba ngôi nhà. Trước hết là xưởng sửa chữa ô tô, nền nhà bằng thạch cao, xây vôi trong cơn sốt dịch vụ. Một chiếc xe thể thao lớn, sơn sáng loáng đang lấy xăng. Gã thợ máy đang chữa một chiếc xe của cửa hàng thịt.

Trước mặt là một ngôi nhà xây bằng đá vôi silic, kiểu biệt thự, xung quanh có hàng rào cao hai mét. Một tấm biển bằng đồng khắc dòng chữ: *Emile Michonnet, bảo hiểm*.

Ngôi nhà còn lại, ngôi nhà Ba góa phụ, cách hai ngôi này hai trăm mét. Tường bao quanh nên người ta chỉ nhìn thấy lầu một, mái lợp đá bằng và một vài vòm cây xinh đẹp. Ngôi nhà này xây cách đây ít nhất là một thế kỷ. Đây là một ngôi nhà nông thôn đẹp của thời trước, ngoài nhà chính còn có nhà cho người làm vườn, chuồng ngựa, sân nuôi gà vịt... Một bậc thềm năm bậc hai bên có hai cây đèn bằng đồng dẫn lên tiền sảnh ngôi nhà chính. Một bể cạn khô khốc. Một ống khói lò sưởi có một vệt khói xanh bốc cao. Đó là tất cả.

Phía xa là cánh đồng, một ngọn núi, các trang trại và bìa rừng. Và trên con đường bóng loáng những chiếc ô tô ngược xuôi, tránh nhau hoặc đỗ lại.

Xuống xe, tay xách vali, trả tiền cho người lái xe đang sửa soạn quay đầu xe để trở về Paris, Maigret đi về phía xưởng sửa chữa ô tô.

Lucas đứng ở bên kia đường bị cây cối che khuất tiến lại phía Maigret đang để chiếc vali xuống dưới chân. Trong khi hai người đang bắt tay nhau thì bỗng nhiên có tiếng rít xé tai và một chiếc xe đua lắp máy nén tuabin vụt chạy sát họ khiến chiếc vali văng ra xa đến ba mét.

Rồi người ta không nhìn thấy gì nữa. Chiếc xe đua tránh chiếc xe bò chở rơm và mất hút phía chân trời.

Maigret nhăn mặt.

— Ở đây vẫn thường có chuyện này ư?

— Đây là lần đầu tiên. Nó nhắm vào chúng ta, đúng không?

Buổi chiều trời xám xịt. Một tấm rèm cửa sổ nhà của Michonnet rung động.

— Có cách nào nghỉ tại đây không?

— Có thể nghỉ ở Arpajon hoặc Avrainville. Arpajon cách đây ba kilômét còn Avrainville thì gần hơn. Ở vùng này chỉ có những quán trọ kiểu nông thôn thôi.

— Anh xách vali và tới thuê một phòng. Có gì cần báo cáo không?

— Không. Ở biệt thự có người đang quan sát chúng ta. Đó là bà Michonnet mà tôi vừa nhìn thấy. Một bà to béo, tóc nâu, chắc không phải loại người tốt...

— Anh có biết tại sao người ta gọi đây là ngã ba Ba goá phụ không?

— Tôi đã hỏi chuyện. Đó là ngôi nhà mà Carl Andersen đang ở. Ngày xưa chỉ có một mình nó trên ngã ba này. Năm mươi năm trước có ba người phụ nữ goá chồng ở đây, người mẹ và hai cô con gái. Người mẹ chín chục tuổi bị mắc chứng bại liệt. Người con gái lớn bảy chục tuổi và người còn lại sáu chục. Ba người đàn bà đã gàn dở lại keo kiệt nữa, họ sống bằng sản phẩm chăn nuôi và trồng trọt trong nhà mà không mua một thứ gì bên ngoài... Các cửa ra vào và cửa sổ đều bị gài chặt. Hàng tuần lễ người ta

không nhìn thấy họ. Người con gái lớn bị ngã gãy chân. Người ta chỉ biết được chuyện này sau khi bà ta qua đời. Một câu chuyện kỳ cục! Từ lâu người ta không nghe thấy một tiếng động nào xung quanh ngôi nhà của bà goá. Mọi người bàn tán... Ông Thị trưởng Avrainville quyết định tới xem đã có chuyện gì xảy ra. Ông ta thấy cả ba người phụ nữ ấy đã chết, chết từ mười ngày trước đó là ít! Người ta nói thời ấy báo chí viết rùm beng chuyện này... Một thầy giáo nông thôn, cảm động về câu chuyện, đã viết một cuốn sách trong đó mô tả người con gái lớn bị ngã gãy chân, ghen tị với người em đi lại còn nhanh nhẹn nên đã đầu độc người này và đầu độc luôn cả người mẹ. Thủ phạm cũng chết bên cạnh hai cái xác ấy vì không thể tự mình kiếm cái ăn được!

Maigret nghìn ngôi nhà mà người ta chỉ trông thấy phần trên, sau đó quay sang ngôi biệt thự mới của Michonnet, xưởng sửa chữa ô tô còn mới hơn nữa mà trước cửa có những chiếc xe hơi phóng với tốc độ tám chục kilômét một giờ trên quốc lộ.

— Anh đi thuê phòng trọ đi. Sau đó tới đây gặp tôi.

— Sếp sẽ làm gì?

Viên cảnh sát trưởng nhún vai rồi đi tới hàng rào ngôi nhà Ba goá phụ. Kiến trúc rất đẹp, xung quanh là vườn rộng chừng ba bốn hécta có những cây to xanh mướt. Một lối đi đến bậc thềm, một lối khác đến nhà để xe trước kia là chuồng ngựa trên nóc còn cái ròng rọc cố định.

Không có gì động đậy. Ngoài vệt khói xanh người ta thấy thì không có một sự sống nào sau những tấm rèm che. Chiều dần xuống và những con ngựa ở những cánh đồng xa đang về chuồng trại của chúng.

Maigret thấy một người bé nhỏ, tay đút vào túi bằng vải flanen, miệng ngậm tẩu, đầu đội mũ cát kết, đang đi dạo trên đường. Người ấy đi tới phía ông thân mật như người nông dân gặp hàng xóm.

— Ông là người lãnh đạo cuộc điều tra ư?

Anh ta không mang cổ áo giả. Chân đi giày vải. Nhưng anh ta mặc một chiếc áo vét bằng một loại dạ của nước Anh rất đẹp và tay đeo một chiếc nhẫn rất lớn.

— Tôi là chủ xưởng sửa chữa ô tô. Từ xa tôi đã nhận ra ông...

Một cự vồ sĩ quyền Anh, chắc chắn là như vậy. Mũi anh ta bị gãy. Mặt anh ta đánh lại như đã bị nhiều cú đấm. Giọng nói ồ ồ và kéo dài nhưng đầy chắc chắn.

— Ông nghĩ sao về câu chuyện chiếc ô-tô?

Anh ta cười để lộ những chiếc răng bịt vàng.

— Nếu không có cái xác chết thì tôi thấy đây là câu chuyện chán ngắt. Ông không thể hiểu được đâu? Ông không thể hiểu được cái lão nhà ở trước mặt chúng ta đâu, cái lão mà chúng tôi thường gọi là ông Michonnet. Một con người không giao du với ai, mặc áo có cổ giả cao đến bằng này và đi đôi giày đánh si bóng nhoáng. Và còn mụ Michonnet nữa! Ông chưa trông thấy mụ ta ư?... Hừ! Vợ chồng nhà lão luôn miệng kêu ca mọi thứ nhưng thực ra chẳng kêu ca gì cả. Họ tới gặp cảnh sát nói xe cô chạy quá âm ỹ trong khi chúng đang đậu ở trước cửa hàng của tôi để lấy xăng...

Maigret nhìn người đối thoại với vẻ không tán thành nhưng cũng không phản đối. Ông nhìn anh ta như nhìn một kẻ ba hoa. Nhưng cái đó chưa nói hết cá tính của người chủ xưởng sửa chữa ô-tô này.

Một chiếc xe của hàng bánh mì chạy qua và người đi giày vải kêu lớn:

— Chào, Clément. Còi xe của anh đã chữa xong rồi đấy! Hỏi Jojo mà lấy!

Anh ta quay lại với Maigret, mời ông một điếu thuốc lá.

— Đã nhiều tháng lão ta nói đến việc mua một chiếc ô-tô mới làm bực mình các chủ hiệu bán xe hơi, kể cả tôi! Lão muốn mất ít tiền thôi. Lão mặc cả với chúng tôi... Xe sơn màu sáng hay màu tối. Hắn muốn xe có màu đỏ tím kia! Cuối cùng lão ta mua xe của người anh em của tôi ở Arpajon. Phải nói thật đáng đời, vài hôm sau xe sáu mã lực của lão lại ở trong nhà Ba goá phụ. Tôi có thể trả một giá đắt để nhìn thấy bộ mặt của lão khi nhìn thấy chiếc xe cà tàng trong nhà để xe của mình vào sáng hôm ấy! Xác chết ấy làm lão mất tất cả! Nhưng người chết là người chết, dù sao cũng phải tôn trọng cái đó!... Nói xem, ông có thể vào nhà tôi để uống một chút gì đó không? Ngã ba này không có hàng quán, nhưng cũng sắp có thôi! Tôi sẽ giúp vốn cho một người nào đó...

Người ấy nhận ra những lời nói của mình không có tiếng vang vì sau đó anh ta chìa tay cho Maigret.

— Sẽ gặp lại...

Anh ta tiếp tục đi cùng với điệu bộ như vậy, dừng lại nói chuyện với một nông dân đang đánh xe ngựa trên đường. Vẫn có một khuôn mặt sau bức rèm che ở nhà Michonnet. Cánh đồng hai bên đường mang vẻ ngưng đọng, buồn nản và người ta nghe thấy tiếng ngựa hí và tiếng chuông nhà thờ cách đây chừng mười kilômét.

Chiếc ô tô bật đèn pha sáng chói thứ nhất chạy qua.

Maigret cầm lấy dây chuông treo phía bên phải cánh cổng. Tiếng chuông reo vang trong vườn. Chờ một hồi lâu, cổng vẫn không mở. Nhưng có tiếng chân người lạo xạo trên sỏi trải đường. Một bóng người cao lớn, mặt trắng nhợt, một chiếc băng đen trên mắt.

Không một chút ngỡ ngàng, Carl Andersen mở cổng và cúi đầu chào.

— Tôi không biết ông tới. Tôi cho rằng ông sẽ xem xét nhà để xe. Nhưng cảnh sát đã niêm phong, nhưng ông có thể...

Anh ta vẫn mặc bộ complet đã mặc đêm hôm qua ở Sở Cảnh sát: một bộ complet lịch sự đã được chải bụi sạch sẽ.

— Em gái anh vẫn ở đây chứ?

Carl Andersen đang bận lắp chiếc mắt giả,

— Vâng...

— Tôi muốn gặp cô ta.

Một thoáng ngập ngừng. Một cái cúi đầu nữa.

— Xin mời ông đi theo tôi.

Người ta đi vòng quanh toà nhà. Phía sau nhà là một bãi trống. Cửa sổ ngôi nhà là loại cửa sổ sát đất. Không một căn phòng nào có ánh đèn cả. Cuối khoảng trống là những cây lớn đang tỏa lên những mảng sương mù.

— Xin phép ông để tôi chỉ đường.

Andersen đẩy một cánh cửa khung kính và Maigret theo anh ta vào một căn phòng tối om. Cửa để mở, hơi sương và mùi lá cây ẩm ướt bay vào. Một khúc củi duy nhất trong lò sưởi đang leo lét cháy.

— Tôi đi gọi cô em gái...

Andersen không thấp đèn và hình như anh ta cũng không nhận ra trời đang dần tối. Còn lại một mình, Maigret đi lại trong phòng và dừng lại trước một giá vẽ nhỏ trên đó có một bản phác thảo bằng bột màu. Đó là phác thảo một loại vải hoa mới với những hình vẽ kỳ lạ và màu sắc táo bạo.

Nhưng ít kỳ lạ hơn là trong khung cảnh đó Maigret nghĩ đến ba người phụ nữ goá chồng ngày trước!

Một số đồ gỗ có lẽ là của riêng người thuê nhà. Ngoài ra có những chiếc ghế bành kiểu Đế chế mà sơn phủ đã vỡ ra từng mảng, vải bọc ghế bằng lụa nửa thế kỷ nay không được thay thế.

Ngược lại với một loại gỗ trắng người ta đã đóng theo dọc tường một giá sách, trên đó có những cuốn sách chưa được đóng bìa cứng in bằng tiếng Pháp, tiếng Anh, tiếng Đức và có thể có cả tiếng Đan Mạch nữa.

Những chiếc chăn màu trắng, màu vàng hoặc những màu sắc tương phản khác, những lọ hoa và một tấm thảm mà ở giữa đã mất hết sợi ngang.

Bóng tối đã dày đặc. Tiếng rống từ xa của một con bò và thỉnh thoảng có tiếng xe hơi gầm rú ở ngoài đường.

Trong nhà không có lấy một tiếng động. Kể cả một tiếng động rất nhỏ để người ta nghi ngờ rằng ở đây có sự sống. Carl Andersen là người đầu tiên đi vào. Đôi tay anh có phần lúng túng. Anh ta không nói gì cả, đứng yên lặng bên cánh cửa.

Có tiếng cọt kẹt ở cầu thang.

— Em gái tôi... - Anh ta báo tin.

Cô ta bước những bước ngập ngừng trong bóng tối. Cô ta tiến lên như một nữ minh tinh màn bạc, hoặc như một người con gái lý tưởng trong giấc mơ của chàng trai.

Chiếc áo dài của cô ta có phải may bằng nhung đen không? Vì nó đen hơn các thứ khác. Và một chút ánh sáng còn lại tập trung vào mớ tóc vàng và bộ mặt tai tái của cô ta.

— Anh trai tôi nói ông muốn nói chuyện với tôi. Nhưng trước hết xin mời ông ngồi xuống đã.

Giọng nói của cô ta cũng như giọng nói của Andersen, giọng nói như hát, nhấn mạnh trọng âm ở từ cuối cùng. Và người anh trai đứng bên cô ta

như một kẻ nô lệ đứng bên một nàng công chúa mà hẳn có nhiệm vụ bảo vệ.

Khi cô ta tới gần thì Maigret phải thú nhận rằng cô cũng cao lớn như anh trai. Đôi mắt nhỏ nói lên vẻ mềm mại của cô.

— Một điều thuốc chứ? - Cô ta quay sang Andersen và nói.

Anh ta vội vàng và vụng về. Cô ta bật lửa và ánh lửa đã chiếu vào cặp mắt xanh sẫm của cô.

Sau đó trong phòng lại tối om, rất tối khiến ông cảnh sát trưởng phải đi tìm cái công tắc điện nhưng không thấy. Ông lẩm bẩm:

— Liệu tôi có thể yêu cầu có ánh sáng được không?

Ông cần cái đó để có thể tin chắc. Cái cảnh này có vẻ như là trên sân khấu. Có đúng là diễn kịch không? Tất cả trong một màu xám đục và có mùi thơm khi Else bước vào.

Sự chững chạc tuyệt đối của Carl Andersen và chiếc băng đen bịt mắt của anh ta. Sự pha trộn những vật dụng hiện đại với các đồ cổ, kể cả chiếc áo đang mặc của Else, không phải như chiếc áo người ta nhìn thấy trên phố, không phải trong rạp hát, cũng không phải trên thế giới này... Có thể do cách mặc nó. Vì việc cắt may nó cũng đơn giản. Vải ôm sát lấy người, lấy cổ, chỉ để lộ ra bộ mặt và hai bàn tay.

Carl Andersen đang cúi xuống bàn, nhắc bóng của một chiếc đèn dầu hoả đã rót dầu từ ba hôm trước đó, chân cao bằng sứ, có cổ bằng đồng.

— Nghe đây! Tôi thấy mọi chiếc ghế đều có những đồ vật đặt lên...

Và Andersen nhắc chồng sách từ trong một chiếc ghế bành ra. Sách vở được đặt lộn xộn xuống tấm thảm trải sàn nhà. Else đứng thẳng người như một pho tượng tạc bằng nhung.

— Anh cô đã khẳng định rằng mình không nghe thấy gì khác thường trong đêm thứ bảy rạng ngày thứ hai. Hình như anh ta đã ngủ rất say.

— Rất say! - Cô ta nhắc lại trong khói thuốc lá phả ra.

— Cô có nghe thấy gì không?

— Những tiếng động khác thường ư? Không.

Cô ta nói năng chậm chạp như phải phiên dịch từng tiếng một.

— Hẳn ông đã biết, chúng tôi ở sát đường quốc lộ. Ban đêm xe cộ cũng không ngừng chạy. Hàng ngày từ tám giờ sáng, những chiếc xe tải chở hàng

đến Halles gây ra những tiếng động âm ỹ. Chiều tối chủ nhật có những chiếc xe du lịch chở khách đến Loire và Sologne... Giấc ngủ của chúng tôi bị đứt quãng bởi tiếng xe chạy, tiếng hãm phanh và tiếng cười nói. Nếu ngôi nhà không rẻ tiền...

— Đã có lúc nào cô nghe nói đến cái tên Issac Goldberg chưa?

— Chưa bao giờ...

Ở bên ngoài trời chưa tối hẳn. Người ta còn nhìn thấy từng nhánh cỏ ven đường.

Bãi cỏ tuy ít được chăm sóc nhưng vẫn phẳng lì như cảnh trang trí trong nhà hát. Mỗi vòm cây, mỗi thân cây đều ở vị trí chính xác của chúng. Và một chân trời cánh đồng, với những mái nhà các trang trại đã hoàn thiện sự hoà hợp của khúc nhạc giao hưởng ấy.

Trong phòng khách thì ngược lại, giữa những đồ gỗ kiểu cổ là những cuốn sách của nước ngoài, có những thứ tiếng mà Maigret không đọc được một chữ. Và trong hai người nước ngoài này, anh trai và em gái, thì người em gái là một nốt nhạc lạc điệu. Một nốt nhạc lả lơi và gây khoái cảm ư? Tuy nhiên cô ta không khiêu khích. Cô ta tỏ ra đơn giản trong cử chỉ và thái độ.

Nhưng ông không muốn thấy đây chỉ là sự đơn giản bên ngoài. Ông cảnh sát trưởng muốn biết rõ về Ba goá phụ và cuộc sống quái gở của họ.

— Ông có thể cho tôi thăm ngôi nhà được không?

Không có sự ngập ngừng nào đối với Carl cũng như đối với Else. Chính anh ta là người cầm cây đèn lên còn cô em thì vẫn ngồi trên một chiếc ghế bành.

— Mời ông đi theo tôi...

— Tôi cho rằng ông là người thường ở trong phòng khách này, đúng không?

— Vâng. Đây cũng là nơi tôi làm việc, nơi em gái tôi ngồi hầu như suốt ngày.

— Ông không thuê người giúp việc ư?

— Ông biết là tôi là người kiếm tiền. Tiền kiếm được quá ít nên chúng tôi phải tự phục vụ.

— Ai chuẩn bị các bữa ăn?

— Tôi.

Câu trả lời thật đơn giản, không khó chịu, không xấu hổ và khi hai người bước tới hành lang thì Andersen đẩy cửa chỉ tay vào một gian phòng rồi nói nhỏ:

— Xin ông tha lỗi cho sự lộn xộn.

Còn hơn cả lộn xộn nữa. Không thể tưởng tượng được. Đó là cái đèn cồn nấu sữa, nấu súp cáu bẩn đặt trên một chiếc bàn có khăn trải là một mảnh vải sơn rách nát. Những mẫu bánh, những lát cá trong một chiếc chảo cũng đặt trên bàn, rồi bát có bát đĩa rất bẩn.

Khi ra ngoài hành lang, nhìn vào phòng khách, Maigret chỉ nhìn thấy đốm lửa trên điều thuốc lá của Else.

— Chúng tôi không dùng phòng ăn và phòng khách nhỏ ở tiền sảnh. Ông có cần tới xem không?

Chiếc đèn soi sáng một căn phòng xếp chất đống những đồ gỗ, có những củ khoai tây lăn lóc trên sàn nhà. Cửa sổ đóng kín mít.

— Phòng của chúng tôi ở trên kia.

Cầu thang rộng. Một bậc đã long mộng. Càng lên cao thì mùi nước hoa càng rõ hơn.

— Đây là phòng của tôi.

Một đệm lò xo đặt trên sàn nhà làm divăng. Một phòng toilet thô sơ. Một tủ áo kiểu Louis XV. Một chiếc gạt tàn đầy những đầu mẫu thuốc.

— Ông hút khá nhiều ư?

— Buổi sáng, trên giường. Có thể là ba chục điếu, vừa hút vừa đọc sách.

Có một cánh cửa đối diện với cửa phòng của anh ta. Andersen nói nhanh:

— Phòng của em gái tôi...

Nhưng anh ta không mở cửa. Mặt anh ta xám lại khi thấy Maigret vịn quả nắm cánh cửa.

Andersen vẫn cầm đèn nhưng tránh ló mặt ra ánh sáng. Mùi nước hoa rất hắc khiến anh ta phải vuốt cổ họng.

Trong nhà trang trí không theo phong cách nào cả, không lịch sự, rất lộn xộn. Một sự tạm trú chân mà người ta gặp gì dùng nấy. Nhưng, trong ánh sáng mờ ảo, ông cảnh sát trưởng thấy đây là một cái ổ ấm áp. Tấm da hổ không trải sàn mà đặt ngay dưới chân giường. Giường nằm bằng gỗ mun phủ nhung đen. Trên giường có quần áo ngủ nhàu nát.

Khó chịu, Andersen cầm đèn lui ra và Maigret đi theo anh ta.

— Còn ba phòng không dùng đến...

— Chỉ có phòng của em gái anh có cửa sổ trông ra đường ư?

Carl không trả lời, chỉ tay vào một chiếc cầu thang hẹp.

— Cầu thang cứu hoả. Chúng tôi không dùng đến. Ông có xem nhà để xe không?

Họ đi xuống. Đóm lửa của điều thuốc lá vẫn leo lét trong phòng khách.

Khi Andersen bước vào thì căn phòng sáng lên. Người ta thấy Else đuổi dài người trên chiếc ghế bành, mắt lơ đãng nhìn hai người đàn ông.

— Carl! Anh không mời ông cảnh sát trưởng dùng trà ư?

— Cảm ơn, tôi không bao giờ uống trà.

— Tôi thì lại muốn uống! Ông có dùng whisky không? Hoặc là... Carl! Phục vụ khách đi...

Và Carl Andersen bối rối, đặt cây đèn xuống, lấy chiếc đèn côn dưới bộ đồ trà bằng bạc ra.

— Tôi có thể mời ông gì đây?

Maigret chưa biết rõ nguyên nhân của sự bối rối ấy. Bầu không khí thân mật và lộn xộn. Những cánh hoa lớn nở trên giá sách.

— Tóm lại - Ông nói - Một kẻ nào đó đã ăn cắp chiếc xe của ông Michonnet. Issac Goldberg đã bị giết chết trong chiếc xe ấy và người ta đã đưa chiếc xe ấy vào nhà để xe của anh. Và xe của anh được đưa sang nhà để xe của người kinh doanh bảo hiểm.

— Thật là không thể tưởng tượng được, đúng không?

Else nói bằng một giọng êm dịu và châm tiếp một điều thuốc lá.

— Anh tôi nói người ta tố cáo chúng tôi vì người chết ở nhà chúng tôi. Anh ấy muốn chạy trốn. Tôi không muốn như vậy... Tôi tin chắc rằng mọi người sẽ hiểu chúng tôi. Nếu đúng là chúng tôi giết người thì không đại gì...

Cô ta ngừng lời, đưa mắt nhìn Carl đang đứng trong bóng tối.

— Anh không mời ông cảnh sát trưởng dùng gì ư?

— Xin lỗi... Nhà chẳng còn gì.

— Anh bao giờ cũng vậy. Anh không chuẩn bị gì cả. Tha lỗi cho chúng tôi, thưa ông...

— Maigret.

— Ông Maigret. Chúng tôi uống một chút rượu và...

Có tiếng động ở ngoài vườn. Maigret thấy cái bóng của Lucas đang tìm ông.

3

— Có việc gì vậy, Lucas?

Maigret đứng trước cửa sổ hỏi ra. Phía sau ông là cảnh lộn xộn của căn phòng. Đằng trước là bộ mặt tươi tỉnh của Lucas trong bóng đêm.

— Không có gì, thưa sếp. Tôi đi tìm sếp.

Và Lucas phân vân nhìn vào trong nhà.

— Anh đã thuê phòng trọ chưa?

— Rồi, thưa sếp. Có một bức điện tín cho sếp. Đêm nay bà Goldberg sẽ tới đây bằng ô tô.

Quay lại, Maigret thấy Andersen đang đợi ông, mặt cúi xuống, Else đang hút thuốc lá, chân cựa quậy.

— Ngày mai tôi sẽ đến nói chuyện với hai người - Ông báo tin cho họ.
- Xin cảm ơn...

Cô ta thân mật chào lại ông. Carl Andersen muốn tiễn hai người ra cổng.

— Ông không xem nhà để xe ư?

— Ngày mai...

— Xin nghe tôi, thưa ông cảnh sát trưởng. Chắc ông cho rằng thái độ của tôi có vẻ mập mờ. Xin ông hãy sử dụng tôi nếu tôi giúp được các ông một việc gì đó. Tôi biết mình là người nước ngoài và người ta đã gán cho tôi những trách nhiệm nặng nề. Tôi không thể làm gì được khi thủ phạm của vụ án chưa được tìm ra... Không nên chú ý đến sự vụng về của tôi...

Maigret nhìn thẳng vào mắt anh ta. Ông thấy cặp đồng tử buồn bã của anh đảo sang nơi khác. Carl Andersen khoá cổng và trở vào nhà.

○○○

— Có chuyện gì, Lucas?

— Tôi không yên tâm. Không hiểu tại sao ngã ba này gây cho tôi một cảm giác xấu...

Hai người bước trong đêm tối về phía bên kia đường. Rất ít xe cộ qua lại.

— Tôi cố hình dung ra vụ giết người - Anh ta nói tiếp - Càng nghĩ tôi càng thấy nó kỳ lạ.

Họ đi ngang biệt thự của Michonnet như là đỉnh của một tam giác, hai cạnh kia có xưởng sửa chữa ô tô và ngôi nhà Ba goá phụ. Từ đây tới xưởng ô tô dài bốn chục mét, tới nhà của anh em nhà Andersen là một trăm mét.

Người ta không thấy một chút ánh sáng nào trong ngôi nhà Ba goá phụ. Hai cửa sổ của nhà người kinh doanh bảo hiểm có ánh sáng nhưng có rèm che.

Bên cạnh xưởng ô tô là những cây xăng rồi đến một ô chữ nhật trong đó có ánh lửa và tiếng búa đe.

Hai người dừng bước và Lucas, người giúp việc lâu năm của Maigret, giải thích:

— Trước hết Issac Goldberg phải tới đây đã. Sếp đã nhìn thấy người ấy trong nhà xác ở Etampes chưa? Chưa ư? Một người đàn ông bốn mươi năm tuổi, người Ả Rập chính cống. Khỏe mạnh, cầm bạnh ra, trán bướng bỉnh, tóc xoắn như lông cừu. Một bộ complet lịch sự. Một người thường đi đây đi đó, tiêu tiền không cần đếm. Trên đôi giày đánh xi bóng nhoáng có bùn... Có thể người ấy đã tới Arpajon bằng xe lửa, chỉ cần đi bộ thêm ba kilômét là tới đây thôi.

Tôi cho rằng người ấy tới Paris, sau đó tới Anvers bằng ô tô. Bác sĩ nói trong dạ dày không còn thức ăn bữa chiều nhưng lại có một lượng lớn rượu sâm banh và hạnh nhân rang. Không một chủ quán nào bán rượu sâm banh đêm thứ bảy rạng ngày chủ nhật ấy và tôi đánh cược rằng cả thành phố này không đâu bán hạnh nhân rang...

Một chiếc xe tải chạy năm mươi kilômét một giờ gây ra những tiếng động ồn ào.

— Sếp hãy nhìn nhà để xe của Michonnet. Người kinh doanh bảo hiểm mới có chiếc xe sáu mã lực tương đối lịch sự một năm nay. Chiếc thứ nhất

thì quá tồi nên nhà để xe để tuyênh toàng bên cạnh đường với một ổ khoá. Anh ta không có thời gian để xây một nhà để xe khác. Như vậy thì phải đưa xe của Michonnet đến ngôi nhà Ba goá phụ, mở khoá cổng, mở khoá nhà để xe lấy chiếc xe cà tàng của Andersen ra, đưa chiếc xe mới vào. Rồi còn phải đặt xác Issac Goldberg vào trong xe... Không ai nhìn thấy, không ai nghe thấy gì! Không ai có chứng cứ ngoại phạm... Tôi không biết sắp có những cảm giác như tôi khi tới đây trong chiều tối nay không. Tôi như đã mất phương hướng. Hình như vụ án không phải đã diễn ra như vậy, rất không bình thường, rất ác hiểm...

Tôi đến gần cổng nhà Ba goá phụ. Tôi biết sắp đang ở trong ấy. Mặt tiền nhà rất tối, nhưng tôi thấy một quầng sáng màu vàng trong vườn... Thật là ngốc nghếch, tôi biết rõ! Tôi đã lo lắng cho sắp... Chúng ta có quay lại không? Người đứng sau rèm cửa sổ chính là mụ Michonnet. Có thể là tôi nhầm. Tuy nhiên, tôi xin thề rằng một nửa số lái xe trên đường đã nhìn tôi một cách khó hiểu.

Maigret nhìn xung quanh. Tối trời, người ta không nhìn thấy cánh đồng nữa. Trước mặt xưởng ô tô là đường đi Avrainville. Đường không trồng cây, giống như đường quốc lộ nhưng thay vào đó là những cột dây thép. Cách đây chừng tám trăm mét thì có ánh sáng, đó là những ngôi nhà đầu tiên trong làng.

— Rượu sâm banh và hạnh nhân rang - Viên cảnh sát trưởng cầu nhàu.

Ông đi thông thả và dừng lại trước xưởng sửa chữa ô tô trong đó dưới ánh đèn hồ quang, một người thợ đang thay lốp một bánh xe hơi. Trong xưởng có chừng mười chiếc xe hơi, tất cả đều cũ kỹ, thuộc kiểu cũ trong đó có một chiếc thiếu bánh xe, không máy nổ, như một đồng sắt vụn.

— Chúng ta đi dùng bữa thôi! Anh có biết bà Goldberg tới đây vào lúc mấy giờ không?

— Tôi không biết, thưa sắp. Có lẽ vào ban đêm.

Quán ăn Avrainville vắng khách. Trong quán có quầy hàng trên đó đặt một vài chai rượu, một lò sưởi lớn, một bàn Billiard, những chiếc ghế gỗ cứng như đá, vài bọc da thùng lỗ chỗ và một con chó đang nằm cạnh một con mèo.

Chủ quán dọn bàn, trong khi đó vợ ông ta đang nấu những lát cá trong bếp.

— Người chủ xưởng sửa chữa ô tô ở ngã ba tên là gì?

Maigret hỏi chủ quán trong khi ném một miếng cá sardine.

— Tên là Oscar.

— Anh ta ở đây đã lâu chưa?

— Có thể là tám năm... Có thể là mười... Tôi cũng có một chiếc xe tồi và một con ngựa. Sau đó...

Và người ấy tiếp tục phục vụ khách một cách không mấy hăng hái. Ông ta cũng ngại cảnh sát.

— Thế còn ông Michonnet?

— Đó là nhà kinh doanh bảo hiểm.

Đến đây là hết.

— Các ông dùng vang trắng hay vang đỏ?

Ông ta lúng túng mãi mới mở được nút chai rượu bị tịt xuống trước khi rót rượu vào cốc.

— Thế còn những người ở ngôi nhà Ba goá phụ?

— Tôi không thể nói nếu không tai nghe mắt thấy. Có một phu nhân vì rõ ràng cô ta là một phu nhân...

— Chín rồi! - Tiếng của vợ ông ta từ trong bếp vọng ra.

Cuối cùng Maigret và Lucas phải im lặng, mỗi người theo luồng suy nghĩ riêng của mình. Đến chín giờ sau khi dùng rượu calvados họ lại ra đường cái đi bách bộ rồi đi về phía ngã ba.

— Bà ta không tới.

— Tôi không hiểu Issac Goldberg tới đây làm gì. Rượu sâm banh và hạnh nhân rang ư? Có tìm thấy kim cương trong người ông ta không?

— Không. Chỉ có hai ngàn francs và một số tiền lẻ trong ví...

Xưởng ô tô vẫn có ánh sáng đèn. Maigret nhận ra nhà của Oscar không có rào chắn xung quanh mà nó nằm phía sau xưởng thợ nên người ta không thể nhìn thấy các cửa sổ của nó.

Người thợ máy trong bộ quần áo bảo hộ lao động, ngồi ở bậc lên xuống của một chiếc xe ô tô, đang ăn.

Và bất chợt người chủ xưởng từ trong bóng tối bên đường đi về phía hai viên cảnh sát.

— Chào các ông!

— Xin chào! - Maigret càu nhàu.

— Đêm nay đẹp quá! Nếu cứ tiếp tục như thế này thì chúng ta sẽ có một ngày lễ Phục sinh tốt đẹp...

— Nói xem! - Ông cảnh sát trưởng hỏi ngay - Xưởng thợ của anh mở cửa cả đêm ư?

— Mở cửa ư? Không! Nhưng ở đây đêm nào cũng có người gác, anh ta nằm trên một chiếc giường gỗ. Cửa khép, những khách quen thuộc cần gì thì cứ việc bấm chuông.

— Có nhiều xe chạy trên đường vào ban đêm không?

— Nhiều ư? Không! Tuy nhiên, vẫn có... Những chiếc xe tải đi Halles. Đây là vùng trồng ớt và nhất là cải xoong. Có nhiều xe thiếu xăng hoặc phải sửa chữa một hỏng hóc gì đó. Các ông có muốn uống gì không?

— Cảm ơn.

— Ông nhầm rồi. Nhưng tôi không nài ép. Ông chưa giải quyết xong vụ chiếc xe hơi ấy ư? Ông nên biết! Chắc hẳn Michonnet đã phát ốm lên! Nhất là khi người ta chưa trả lại lão chiếc xe sáu mã lực ấy!

Một chiếc đèn pha từ xa chạy đến và lớn dần lên. Tiếng máy nổ. Một mảng đen vụt qua.

— Bác sĩ ở Etampes! - Người chủ xưởng lẩm bẩm - Ông ấy đi Arpajon. Chắc hẳn bạn đồng nghiệp của bác sĩ đã giữ ông ấy lại để dùng bữa chiều...

— Anh quen tất cả những ô tô qua lại đây ư?

— Rất nhiều... Chú ý! Hai chiếc đèn đầu kia. Đó là xe chở cải xoong đi Halles. Họ cũng chẳng bật đèn pha lên nữa, xe chiếm gần hết lòng đường!... Chào Jules!

Từ trên xe tải có tiếng người đáp lại và sau đó người ta chỉ còn thấy một chấm đỏ của đèn hậu rồi mất hẳn.

— Chuyển tàu tốc hành chín giờ ba mươi hai phút. Các ông không muốn uống gì thật ư?... Này Jojo! Khi ăn xong anh kiểm tra lại bơm của cây xăng số ba...

Lại có ánh đèn pha. Một chiếc xe nữa chạy qua. Nhưng không phải là bà Goldberg.

Maigret hút thuốc liên tục. Mặc Oscar một mình đứng trước xưởng sửa chữa, ông và Lucas đi đi lại lại trên đường; thì thầm nói chuyện.

Không có một tia sáng nào trong nhà Ba góa phụ. Hai viên cảnh sát qua lại mười lần hàng rào. Cả mười lần Maigret ngược mắt nhìn lên cửa sổ mà ông biết đấy là phòng của cô Else.

Sau đó là nhà của Michonnet, mới xây, không theo một phong cách nào cả, có cánh cửa bằng gỗ sồi đánh vécni và mảnh vườn kỳ cục của nó.

Rồi đến xưởng sửa chữa ô tô, người thợ máy đang sửa chữa chiếc bơm ở cây xăng còn Oscar thì hai tay đút túi góp ý kiến.

Một chiếc xe tải từ Etampes đi Paris chạy tới, dừng lại để lấy thêm xăng. Một người áp tải đang ngủ trên những sọt rau. Xe đi qua xưởng thợ hằng đêm vào cùng giờ này.

— Ba chục lít!

— Được chưa?

— Được rồi!

Máy khởi động và chiếc xe chạy sáu mươi kilômét một giờ đi Arpajon.

— Bà ấy không tới! - Lucas thở dài nói - Có lẽ bà ấy đã quyết định nghỉ lại ở Paris.

Họ đi đi lại lại quãng đường ba lần nữa, sau đó Maigret và Lucas trở về Avrainville. Khi hai người đến gần quán trọ thì thấy trong quán chỉ còn một ngọn đèn và không có ai ngồi ở phòng ăn uống cả.

— Hình như tôi nghe thấy tiếng xe hơi.

Họ quay lại. Đúng thế. Hai ngọn đèn pha chọc thủng màn đêm. Một chiếc ô tô đỗ trước xưởng sửa chữa. Ai đó cất tiếng.

— Họ hỏi thăm đường...

Cuối cùng xe chạy tiếp làm nổi bật những cột dây thép. Đèn pha chiếu vào Maigret và Lucas đang đứng trước quán trọ.

Một tiếng phanh gấp. Người tài xế xuống xe đến mở một cánh cổng.

— Có đúng ở đây không? - Một giọng phụ nữ từ trong xe hỏi ra.

— Đúng, thưa bà... Avrainville đây rồi. Và có một cảnh thông treo trước cổng.

Một chân người đi tắt lựa bước ra khỏi xe. Maigret tiến lại...

Cùng lúc ấy, một tiếng nổ, một tiếng kêu và người phụ nữ ngã gục đầu xuống đất, chân co, chân duỗi.

Viên cảnh sát trưởng và Lucas nhìn nhau.

— Hãy cấp cứu bà ta! - Maigret kêu to.

Nhưng ông đã mất một vài giây đồng hồ. Người lái xe hốt hoảng đứng chôn chân tại chỗ. Một ô cửa sổ trên lầu một của quán trọ bật mở.

Tiếng nổ xuất phát từ cánh đồng bên phải đường cái. Maigret vừa chạy vừa rút súng trong túi ra. Ông nghe thấy tiếng động gì đó. Tiếng chân người trên đất ẩm ướt. Nhưng ông không nhìn thấy gì cả vì ánh đèn pha chiếu sáng choang bên kia làm cho bên này tối càng thêm tối.

Ông quay lại và kêu lên:

— Chiếu đèn!

Tiếng kêu không có hiệu quả. Ông kêu to một lần nữa. Người lái xe và Lucas rọi đèn pha về phía viên cảnh sát trưởng.

Bóng của ông vờn dài trên cánh đồng.

Kẻ giết người đã chạy xa, hoặc bên phải, hoặc bên trái, ngoài chùm sáng của đèn.

— Đèn pha, của khí! - Cuối cùng thì Maigret gầm lên.

Ông điên cuồng nắm chặt bàn tay lại. Ông chạy theo hình chữ chi như con thỏ bị săn đuổi. Khái niệm về khoảng cách dưới ánh sáng không chính xác nữa. Và bỗng nhiên ông nhìn thấy những cây xăng trước cửa xưởng sửa chữa ô tô cách đó chừng một trăm mét.

Một bóng người giọng khàn khàn cất lên:

— Có chuyện gì vậy?

Tức giận Maigret đứng lại và nhìn Oscar từ đầu xuống chân và thấy rõ giày vải của anh ta không lấm bùn.

— Anh không nhìn thấy người nào ư?

— Trừ một chiếc xe hỏi thăm đường đi Avrainville...

Viên cảnh sát nhìn thấy một chấm đỏ của đèn hậu xe ô tô ở phía Arpajon.

— Xe nào kia?

— Một chiếc xe tải đi Halles.

— Nó có dừng lại đây không?

— Đã dừng lại để lấy thêm hai chục lít xăng...

Có sự lộn xộn ở phía quán trọ và đèn pha vẫn chiếu sáng cánh đồng hoang vắng. Bất chợt Maigret đến trước nhà của Michonnet và bấm chuông.

Một con mắt nhìn ra.

— Ai vậy?

— Cảnh sát trưởng Maigret. Tôi muốn nói chuyện với ông Michonnet.

Người ta kéo xích sắt. Có tiếng mở khoá. Bà Michonnet xuất hiện, lo ngại nhìn ngược nhìn xuôi con đường.

— Ông không trông thấy nó ư?

— Nó không ở đây ư? - Maigret hỏi với tia hy vọng mỏng manh.

— Có nghĩa là... Tôi không biết. Tôi... Vừa rồi có tiếng súng, phải không?... Nhưng, mời ông vào đã!

Bà ta khoảng bốn chục tuổi, mặt có vẻ lấm lét.

— Ông Michonnet đi ra ngoài một lúc...

Cánh cửa bên trái của phòng ăn mở toang. Bàn ăn chưa dọn.

— Ông ta đi từ lúc nào?

— Tôi... Tôi không biết. Có thể đã nửa tiếng đồng hồ.

Có vật gì đó động đậy ở trong bếp.

— Bà có người giúp việc không?

— Không. Có thể đấy là con mèo...

Maigret ra mở cửa và thấy Michonnet đang đứng ở ngoài vườn. Giày của ông ta bê bết bùn. Ông ta đang lau trán.

Hai người sững sờ và yên lặng nhìn nhau một lúc.

— Vũ khí của ông đâu? - Cảnh sát trưởng hỏi.

— Tôi...

— Đưa vũ khí đây, nhanh lên!

Nhà kinh doanh bảo hiểm đưa ra cho ông một khẩu súng lục lấy từ túi quần ra. Nhưng sáu viên đạn còn nguyên trong ổ. Nòng súng vẫn lạnh.

— Ông ở đâu về?

— Ở đằng kia...

— Là ở đâu?

— Đừng sợ, Emile! Người ta không làm hại ông đâu! - Bà Michonnet nói chen vào - Thật là quá đáng... Và anh rể tôi là thẩm phán ở Carcassonne.

— Thưa bà, tôi đang hỏi chuyện chồng bà... Ông từ Avrainville về, đúng không? Ông đến đây làm gì?

— Avrainville ư?... Tôi ư?

Anh ta run lên. Anh ta cố gắng đứng vững, nhưng rất hốt hoảng.

— Xin thề với ông là tôi ở nhà Ba quả phụ về. Tôi muốn tự mình xem xét, vì...

— Ông không từ cánh đồng về ư? Ông không nghe thấy gì ư?

— Một tiếng súng ư? Ai bị giết?

Ria mép của ông ta quặp xuống. Ông ta nhìn vợ như một đứa trẻ nhìn mẹ trong lúc gặp nguy hiểm.

— Xin thề với ông, ông cảnh sát trưởng. Xin thề với ông...

Ông ta giậm chân xuống đất trong khi mắt tuôn ra những giọt lệ.

— Thật là vô lý! - Anh ta bỗng nổi xung lên - Xe của tôi bị đánh cắp! Người ta đặt xác chết vào trong xe tôi! Và người ta từ chối không trả lại nó cho tôi, chiếc xe mà tôi phải dành dụm trong mười lăm năm để mua nó! Và người ta lại tố cáo tôi là...

— Im đi, Emile. Để tôi nói chuyện với ông ta!

Nhưng Maigret không để mụ kịp nói tiếp.

— Trong nhà còn vũ khí nào khác không?

— Chỉ có khẩu súng này, khẩu súng tôi mua trong khi ở biệt thự. Đạn vẫn là đạn của người bán nạo vào.

— Ông từ nhà Ba góa phụ về ư?

— Tôi sợ người ta đánh cắp chiếc xe của tôi một lần nữa. Tôi muốn tự mình điều tra vụ này, tôi trèo qua tường để vào trong vườn...

— Ông có nhìn thấy họ không?

— Ai kia? Hai anh em nhà Andersen ư? Có, họ ở trong phòng khách. Họ cãi nhau suốt một tiếng đồng hồ.

— Ông trở ra khi nghe thấy tiếng súng ư?

— Vâng. Nhưng tôi không tin chắc đấy là tiếng súng. Tôi tưởng là như vậy thôi... Tôi đã lo ngại...

— Ông không thấy ai khác nữa chứ?

— Không thấy ai cả.

Maigret đi ra cổng. Khi cổng mở, ông thấy Oscar vội vàng chạy tới gặp ông.

— Đó là người đồng sự của ông bảo tôi đến để nói với ông rằng người đàn bà ấy đã qua đời. Người thợ máy của tôi đã đi báo cảnh sát ở Arpajon. Viên cảnh sát mang tới một bác sĩ... Ông cho phép chứ? Tôi phải về trông xưởng sửa chữa của tôi...

Người ta vẫn nhìn thấy ánh đèn pha ở Avrainville; đèn pha sáng chói chiếu một mảng tường quán trọ, có những bóng người đi lại bên chiếc xe hơi...

Maigret bước những bước chậm chạp, đầu cúi xuống trên cánh đồng lúa mì bắt đầu mọc sau vụ gieo hạt.

Buổi sáng. Có ánh mặt trời và bầu không khí rung lên vì tiếng chim hót. Trước cửa quán trọ ở Avrainville, Lucas vừa đợi người của Viện Công tố vừa canh chừng chiếc xe do bà Goldberg thuê ở Paris để tới đây.

Xác người vợ của nhà buôn kim cương đang nằm trên một chiếc giường bằng sắt trên lầu một. Người ta đã phủ lên xác chết một chiếc chăn dạ vì bà ta đã gần như loã lồ sau khi được bác sĩ khám nghiệm.

Một ngày đẹp trời của tháng tư bắt đầu. Maigret đang tìm những dấu vết khả nghi trên cánh đồng đêm qua ông đã đuổi bắt kẻ giết người không kết quả. Hai người nông dân đang xếp những cây mía vừa chặt lên xe trong khi đó những con ngựa đang bình thản đứng chờ.

Hai hàng cây bên đường quốc lộ cắt một phần toàn cảnh. Những cây xăng màu đỏ của xưởng sửa chữa ô tô lấp lánh dưới ánh mặt trời.

Maigret hút thuốc và đi chậm chạp với vẻ bướng bỉnh và có phần khó chịu nữa. Những dấu vết để lại trên cánh đồng chứng tỏ bà Goldberg bị bắn bằng đạn carbin, vì kẻ giết người không thể tới gần quán trọ dưới ba chục mét được.

Còn có những dấu giày không dính, cỡ trung bình nữa. Những dấu vết vạch lên một vòng cung; khoảng cách từ đây đến ngã ba cũng bằng khoảng cách đến nhà của Carl Andersen, biệt thự của Michonnet và xưởng sửa chữa ô tô.

Nhưng những cái đó chẳng chứng minh gì cả!

Chúng không mang lại một yếu tố mới nào khiến Maigret bực mình, cắn chặt đầu thuốc khi trở lại đường cái.

Ông thấy Oscar đang đứng trước xưởng thợ, tay rút vào túi một chiếc quần quá rộng, vẻ thanh thản trên bộ mặt tầm thường của anh ta.

— Cảnh sát trưởng, ông đã thức giấc rồi ư?

Từ bên kia đường anh ta kêu lên.

Cùng lúc ấy, một chiếc xe hơi đỗ lại khoảng giữa Maigret và xưởng sửa chữa. Đó là xe của Andersen.

Đi găng tay, đội một chiếc mũ mềm, miệng ngậm thuốc lá, người Đan Mạch đang ngồi trước vòng lái.

— Xin ông cho phép tôi được nói hai câu thôi, thưa ông cảnh sát trưởng!

Hạ cửa kính xe xuống, anh ta nói tiếp và giọng lịch sự thường ngày:

— Tôi muốn ông cho phép tôi đi Paris. Tôi hy vọng là gặp ông ở đây. Tôi sẽ nói rõ lý do với ông... Hôm nay là rằm tháng tư, là ngày tôi nhận tiền công của hãng *Dumas và Con trai*. Hôm nay cũng là ngày tôi phải thanh toán công nợ...

Anh ta xin lỗi bằng một nụ cười.

— Những thứ cần thiết lặt vặt, như ông đã biết, nhưng lại rất quan trọng. Tôi đang cần tiền...

Anh ta tháo chiếc băng bịt mắt để lắp lại con mắt giả, Maigret quay mặt đi, không muốn nhìn thấy con mắt bằng thủy tinh bất động ấy.

— Thế còn cô em gái?

— Đúng thế! Tôi sắp nói với ông đây. Liệu tôi có thể nhờ ông giúp đỡ bằng cách thỉnh thoảng để mắt tới ngôi nhà không?

Ba chiếc xe màu đen chạy về phía Arpajon để đi Avrainville.

— Xe nào vậy?

— Xe của Viện Công tố. Bà Goldberg bị giết chết đêm hôm qua khi bà vừa xuống xe ở trước cửa quán trọ.

Maigret quan sát phản ứng của anh ta. Bên kia đường, Oscar đang đi nhàn tản.

— Bị giết chết ư? - Carl Andersen nhắc lại. Và với một vẻ sốt ruột, anh ta nói tiếp. - Thưa ông cảnh sát trưởng! Tôi phải đi Paris ngay. Tôi không thể ở lại đây khi không có tiền, nhất là vào cái ngày mà những người bán hàng đưa hoá đơn cho tôi. Tôi muốn được giúp ông để tìm ra thủ phạm vụ này khi tôi trở về. Ông sẽ cho phép, đúng không?... Tôi không biết điều gì

cụ thể cả, nhưng tôi đã cảm thấy... Nói thế nào nhỉ? Tôi đã đoán ra vụ này đã diễn ra như thế nào...

Anh ta phải cho xe đỗ sát vỉa hè vì một chiếc xe tải từ Paris chạy đến đang xin đường.

— Anh đi đi! - Maigret bảo anh ta.

Carl Andersen chào ông, châm một điếu thuốc trước khi khởi động máy và cho xe chạy.

Ba chiếc xe màu đen đã tới Avrainville. Có những bóng người ra khỏi xe.

— Ông có muốn uống một chút gì đó không?

Maigret cau mày nhìn người chủ xưởng đang mỉm cười. Anh ta không nản chí trong việc mời ông uống rượu.

Miệng vẫn ngậm chiếc tẩu, ông đi về phía ngôi nhà Ba goá phụ mà trên các vòm cây vẫn ríu rít tiếng chim hót. Khi đi qua nhà người kinh doanh bảo hiểm nhìn vào ông thấy các cửa sổ đều mở to. Người ta thấy bà Michonnet đầu đội mũ vải đang giữ bụi trên một tấm thảm nhỏ. Ở tiền sảnh, nhà kinh doanh, râu không cạo, tóc không chải, áo mặc không có cổ giả, đang nhìn ra ngoài đường với vẻ vừa như bi thảm, vừa như xa lạ. Anh ta cũng đang ngậm tẩu thuốc. Khi ông cảnh sát trường đi qua, anh ta giả vờ cúi xuống gạt tàn thuốc để khỏi phải chào.

Một lát sau Maigret bấm chuông cổng nhà Carl Andersen. Ông đợi chừng mười phút đồng hồ. Các cửa sổ đều đóng chặt. Người ta không nghe thấy gì ngoài tiếng chim hót làm cho mỗi vòm cây trở thành một thế giới náo nhiệt.

Ông nhún vai, nhìn ổ khoá, chọn một chiếc chìa khoá vạn năng tra vào ổ và đẩy chốt ngang. Như tối hôm qua, ông đến trước cánh cửa sổ sát đất. Ông gõ cửa, nhưng không có tiếng trả lời. Và thế là ông bưng bình vào phòng khách nhìn chiếc máy hát đang quay. Làm thế nào máy chạy được khi không có người? Ông không tự giải đáp được. Đĩa hát đang chơi một điệu tango trong khi viên cảnh sát bước lên thang gác.

Trên lầu một, phòng của Andersen để ngỏ. Bên tủ treo quần áo, Maigret thấy một đôi giày vừa mới được đánh xi vì bên cạnh còn một chiếc bàn chải

và một hộp xi trong khi đó trên sàn còn một chút bụi đất. Ông cảnh sát trưởng đã lấy dấu giày trên cánh đồng bằng một tờ giấy. Ông lấy ra để so sánh với giày của Andersen. Hai dấu giày trùng khít. Ông không mấy ngạc nhiên nhưng cũng không tỏ vẻ thích thú. Ông vẫn hút thuốc, mặt ông lúc này lộ vẻ cau có.

Một giọng nói của phụ nữ cất lên:

— Anh đấy ư?

Ông ngập ngừng trong khi trả lời. Ông không nhìn thấy người có câu hỏi đó. Tiếng nói từ trong phòng của Else vọng ra nhưng cửa phòng thì khép chặt.

— Tôi đây... - Cuối cùng ông trả lời, cố tình làm cho giọng nói của mình khác đi.

Sự yên lặng kéo dài. Bỗng nhiên:

— Ai vậy?

Ông không thể đánh lừa được nữa.

— Người cảnh sát trưởng đã đến đây tối hôm qua. Tôi muốn nói chuyện với cô, thưa cô.

Lại yên lặng. Maigret cố gắng hình dung cô ta đang làm gì sau cánh cửa khép kín chỉ để lọt ra một tia nắng này.

— Tôi nghe ông đây... - Cô ta nói.

— Cô mở cửa cho tôi. Nếu cô cần thay quần áo thì tôi xin chờ.

Vẫn sự yên lặng khó chịu ấy. Rồi một tiếng cười cất lên.

— Ông yêu cầu tôi một việc quá khó khăn, cảnh sát trưởng.

— Tại sao?

— Vì tôi đang bị nhốt trong này. Ông phải nói chuyện mà không nhìn thấy tôi thôi.

— Ai nhốt cô?

— Anh Carl. Chính tôi yêu cầu anh ấy làm như vậy vì tôi sợ những kẻ rình mò.

Maigret không nói gì. Ông lấy chiếc chìa khoá vạn năng trong túi ra và tra vào ổ. Cỗ họng ông khô lại. Những ý nghĩ không minh bạch làm ông bối rối ư?

Khi mở được khoá, ông chưa đẩy cửa vào ngay mà báo trước:

— Tôi vào đây, thưa cô...

Một cảm giác kỳ lạ. Vừa rồi ông ở trong hành lang tăm tối, có những bức tường mờ nhạt, lúc này ông đang trong khung cảnh đầy ánh sáng.

Các cửa sổ đều đóng. Nhưng từ những thanh mè ngang trên trần nhà chiếu xuống từng chùm ánh nắng mặt trời. Căn phòng có những vệt tối, vệt sáng rõ rệt. Cả khuôn mặt của Else cũng vậy. Thêm vào đó mùi thơm ở người cô gái toả ra và những chi tiết không rõ ràng khác: bộ váy áo lụa ném lộn xộn trên ghế bành, điều thuốc lá phương Đông trên chiếc gạt tàn và Else trong bộ đồ nhung đen đang nằm dài trên divăng.

Cô ta nhìn ông đang tiến lại, trong cặp mắt mở to của cô có một sự sững sờ thú vị và có một điểm rất nhỏ của sự sợ hãi.

— Ông làm gì vậy?

— Tôi muốn nói chuyện với cô. Xin cô tha lỗi nếu tôi đã làm phiền cô.

Cô ta cười, một cái cười tinh nghịch. Cô ta kéo tay áo choàng để che bớt một bên vai. Và cô ta vẫn nằm trên nệm divăng có những vệt sáng tối như khung cảnh trong phòng.

— Ông thấy đấy! Tôi không làm gì cả!

— Tại sao cô không theo anh cô đi Paris?

— Anh tôi không muốn. Anh ấy nói có phụ nữ đi theo sẽ gây khó khăn trong công việc.

— Không bao giờ cô rời khỏi nhà ư?

Cô cười để lộ hai hàm răng xinh đẹp.

— Ai nói với ông như vậy? Anh tôi ư? Chúng tôi thường cãi nhau nhưng vẫn thương yêu nhau. Ví dụ, hôm qua tôi đã chê trách anh ấy đã đón tiếp ông không chu đáo... Anh ấy rất thô bạo. Thời trẻ...

— Cô sống ở Đan Mạch à?

— Vâng, trong một lâu đài bên bờ biển Baltic. Một lâu đài màu trắng toát trong màu xanh sậm của bầu trời buồn thảm. Ông có biết nơi ấy không? Thật là rừng rợn! Tuy nhiên, rất xinh đẹp...

Cặp mắt của cô ta đượm vẻ buồn nhớ quê hương. Người cô ta run lên.

— Chúng tôi rất giàu. Nhưng cha mẹ tôi rất nghiêm khắc như hầu hết những người theo đạo Hồi. Tôi thì không theo một tôn giáo nào, còn Carl thì lại là người mộ đạo. Tuy không sâu sắc như cha tôi đã mất hết tài sản vì tham vọng... Carl và tôi đã rời bỏ xứ sở...

— Cách đây ba năm ư?

— Vâng. Xin ông chú ý, anh trai tôi đã có nhiều triển vọng được tiến cử vào triều đình. Thế mà bây giờ anh ấy phải vẽ để kiếm miếng ăn. Ở Paris chúng tôi trọ trong những khách sạn hạng xoàng, đời sống của chúng tôi rất khổ cực. Anh ấy cũng là gia sư của thái tử... Anh ấy muốn sống chết với mảnh đất này...

— Và cô cũng vậy ư?

— Vâng. Tôi quen rồi! Thời nhỏ ở lâu đài, tôi cũng bị cha mẹ giam cầm. Người ta không cho tôi giao thiệp với các bạn gái cùng lứa tuổi với lý do là họ ở đẳng cấp thấp hèn...

Bộ mặt của cô ta bỗng chuyển sang vẻ tò mò.

— Ông có cho rằng anh Carl đã trở nên... nói thế nào nhỉ?... trở nên không bình thường không?

Cô ta cúi xuống để nghe cho rõ quan điểm của ông thanh tra cảnh sát.

— Cô sợ rằng? - Maigret ngạc nhiên hỏi lại.

— Tôi không nói như vậy! Tôi không nói gì cả! Xin ông tha lỗi cho tôi. Ông bắt tôi phải nói... Không hiểu tại sao tôi lại tin ông. Thế là...

— Có nhiều lúc anh ta tỏ ra khác thường ư?

Cô ta nhún vai một cách mệt mỏi rồi đứng lên để lộ một phần cơ thể qua vạt áo.

— Ông muốn tôi nói gì đây? Tôi không biết... Từ sau vụ tai nạn máy bay... Tại sao anh ấy lại giết một người mà mình không quen biết?

— Cô tin chắc rằng anh ta chưa bao giờ trông thấy Issac Goldberg ư?

— Vâng. Tôi tin như vậy.

— Cả hai người chưa tới Anvers bao giờ ư?

— Ba năm trước đây, chúng tôi đã từ Copenhagen tới đó nghỉ một đêm. Nhưng không, anh tôi không thể làm việc ấy được. Nếu có khác thường thì tôi cho đây là hậu quả của vụ tai nạn... Anh ấy đẹp trai, anh ấy vẫn như vậy

khi đeo tấm băng bịt mắt. Ông có thể tưởng tượng anh ấy có thể hôn một cô gái khi không có mảnh băng ấy không? Nếu bỏ con mắt giả đi thì người ta sẽ thấy một miếng thịt đỏ ối.

Cô ta run lên...

— Chính vì lý do đó nên anh ấy phải giấu nó đi.

— Nhưng anh ta làm như vậy là vì cô nữa!

— Cái đó thì ích gì?

— Cô đã hy sinh...

— Đó là vai trò của người phụ nữ, nhất là người em gái. Cái này thì khác hẳn nước Pháp. Ở nước chúng tôi, cũng như ở nước Anh, chỉ có người con trai lớn là được thừa kế.

Cô ta hút từng hơi thuốc ngắn. Cô ta đi đi, lại lại trên người có những vệt sáng, tối.

— Không, Carl không thể giết người được. Anh ấy khinh ghét cái đó. Ông đã biết điều này nên ông đã trả lại tự do cho anh ấy, đúng không? Ít nhất...

— Ít nhất...

— Ông không chịu thừa nhận! Tôi biết rằng vì thiếu chứng cứ nên ông đã thả anh ấy ra, sau đó mới là lòng tin. Thật là khủng khiếp!

Cô ta dụi đầu mẩu thuốc vào cái gạt tàn bằng sứ.

— Nếu chúng tôi không chọn cái ngã ba bi thảm này... Carl khốn khổ đi tìm sự cô đơn! Chúng tôi không đến nỗi như vậy nếu ở Paris. Trước mặt chúng tôi là những con người tư sản tầm thường nhòm ngó, nhất là cái mũ đội mũ vải vào buổi sáng, búi tóc vào buổi trưa. Rồi cái xưởng thợ ở xa hơn một chút... Ba khối nhà, ba trận địa khoảng cách bằng nhau.

— Anh em cô có quan hệ với nhà Michonnet không?

— Không! Người đàn ông ấy có sang nhà chúng tôi một lần để gạ mua bảo hiểm. Carl đã từ chối.

— Thế còn người chủ xưởng sửa chữa ô tô?

— Không bao giờ anh ta đặt chân tới đây.

— Có phải anh cô định bỏ trốn vào sáng chủ nhật ấy không?

Cô ta yên lặng một lúc, đầu cúi xuống, má ửng đỏ.

— Không - Cô ta thở dài nói nhỏ.

— Đó là do cô ư?

— Do tôi. Tôi chưa suy xét kỹ. Tôi như là một con điên khi nghĩ đến việc Carl đã phạm vào một tội ác. Sáng hôm ấy tôi thấy anh có vẻ đau khổ... Tôi đã thúc giục anh ấy.

— Cô thề rằng anh ta là kẻ vô tội ư?

— Vâng...

— Cô đã không nghĩ kỹ ư?

— Lúc ấy tôi không nghĩ ra...

— Còn lúc này thì sao?

Cô ta dùng thời gian để nói rõ từng lời:

— Tôi tin rằng, Carl thà chịu đựng được mọi gian khổ hơn là làm một việc xấu xa như vậy. Nhưng xin nghe tôi, ông cảnh sát trưởng... anh ấy sắp trở về. Nếu thấy ông đang ở đây thì chỉ có Thượng đế mới biết là sẽ có chuyện gì xảy ra.

Cô ta cười, cái cười mà người ta có thể cho rằng không chỉ là làm duyên mà còn là khiêu khích nữa.

— Cô bảo vệ anh ta phải không? Tôi rất biết ơn cô!

Cô ta chìa tay ra và, trong cử chỉ ấy, chiếc áo đang mặc một lần nữa lại trĩu xuống.

— Tạm biệt ông cảnh sát trưởng.

Ông cầm lấy mũ và đi ra.

— Ông cần khoá cửa lại để anh ấy không biết là đã có chuyện gì chứ?

Một lát sau, Maigret xuống thang gác, đi qua phòng khách với những đồ gỗ lủng củng và những giá sách đã nóng lên vì ánh nắng mặt trời.

Tiếng xe hơi chạy trên đường cái, cánh cổng không kêu rít khi ông khép lại.

Khi đi qua xưởng sửa chữa ô tô, một tiếng người gọi với:

— Ông không sợ ư?

Đó là Oscar. Anh ta nói thêm:

— Ông quyết định dùng một thứ gì đó chứ. Các ông ở Viện Công tố đã đi rồi. Ông chỉ chậm có một phút.

Viên cảnh sát trưởng ngập ngừng. Ông nhăn mặt vì người thợ máy đang giữa một vật gì đó trên bàn cặp.

— Hai lít! - Một người cho chiếc xe vừa chạy tới đến bên cây xăng nói
- Không có ai trong ấy, đúng không?

Ông Michonnet vẫn chưa cạo mặt, chưa cho cổ giả vào áo, vẫn đứng trong vườn nhìn con đường qua hàng rào nhà mình.

Oscar thấy Maigret bắt đầu đi theo anh ta bèn nói:

— Thế chứ! Tôi không thích những người làm bộ, làm tịch! Những người như anh chàng nghệ sĩ ở ngôi nhà Ba goá phụ...

— **Đ**ì lối này, thưa ông cảnh sát trưởng! Không được sang trọng lắm!

Chúng tôi chỉ là những người thợ...

Anh ta đẩy cửa ngòai nhà phía sau xưởng thợ. Trước hết là bếp rồi đến phòng ăn vì trên bàn còn những thức ăn thừa.

Một phụ nữ mặc bộ đồ hồng đang mở một vò nước cuối phòng.

— Lại đây, bà xã, giới thiệu với bà đây là Cảnh sát trưởng Maigret. Còn đây là vợ tôi, thưa ông cảnh sát trưởng! Chúng tôi cũng có thể thuê một bà người hầu, nhưng không có việc gì làm, vợ tôi sinh buồn chán.

Bà ta chừng ba chục tuổi, không đẹp cũng không xấu. Ăn vận bình thường, không có gì là hấp dẫn. Bà ta ngượng ngịu khi đứng trước Maigret và có ý sợ chồng.

— Cho chúng tôi uống, nhanh lên! Rượu cassis được không, thưa cảnh sát trưởng?... Ông có muốn tôi không? Ý tưởng đổi xe hơi, và nhất là để lấy chiếc xe tầm tầm ở nhà trước mặt! Vì tôi gọi nó là xe tầm tầm. Tôi thấy ông đi đi, lại lại đây từ hôm qua. Và nhất là ông nhìn mọi người với cặp mắt nghi ngờ. Tôi có một người anh họ đăng vợ cũng là cảnh sát, đội chống cờ bạc. Buổi chiều nào anh ấy cũng có mặt ở trường đua... Chúc sức khoẻ ông!... Thế nào, bà xã, xong chưa?

— Rồi!

Người đàn bà vào trong nhà xem chồng sai bảo gì.

— Nào, bà uống với tôi. Ông cảnh sát trưởng không uống không phải vì thấy bà cuộn tóc đầu.

— Ông cho phép tôi gọi nhờ điện thoại, được không? - Maigret hỏi.

— Được thôi! Quay cái tay quay. Nếu gọi đi Paris thì người ta sẽ cho ông ngay.

Maigret tìm số máy của hãng *Dumas và Con*, nơi Andersen đến lấy tiền công, trong sổ danh bạ điện thoại.

Cuộc nói chuyện rất ngắn. Người thủ quỹ xác nhận Andersen có phiếu chi hai ngàn francs, nhưng chưa thấy anh ta đến phố Mùng bốn tháng chín để nhận.

Khi Maigret quay vào trong bếp, Oscar xoa hai tay vào nhau.

— Ông biết không? Tôi xin thú nhận với ông rằng cái đó làm tôi thích thú. Vì tôi biết âm nhạc! Có chuyện ở ngã ba này... Chúng tôi có ba nhà sống ở đây. Đúng là cả ba chúng tôi rất đáng ngờ. Đúng chứ! Ông đừng tỏ ra mình vô tư. Tôi biết ông nhìn tôi và không muốn uống rượu với tôi! Ba nhà!... Lão nhân viên bảo hiểm thì quá ngu dốt, không thể gây ra tội ác được! Anh chàng nghệ sĩ thì chỉ làm những việc người ta sai bảo! Thế là còn lại cái thằng thợ vừa mới lên làm chủ không biết ăn nói này thôi. Một cự vồ sĩ quyền Anh! Nếu muốn thu thập tin tức về tôi thì ông hãy hỏi Câu lạc bộ Thập nhon. Người ta sẽ cho ông biết tôi đã ba lần đoạt giải quán quân như thế nào. Có lần tôi đã đâm vào mặt một cảnh sát vì hắn muốn gây khó khăn cho tôi... Chúc sức khoẻ của ông, ông cảnh sát trưởng!

— Cảm ơn.

— Ông không nên từ chối! Rượu cassis xuất khẩu không làm hại ai cả. Tôi chơi một cách thật thà. Cái làm tôi khó chịu là ông đi quanh xưởng của tôi và liếc nhìn tôi. Có phải không, bà xã?... Tôi đã chẳng nói với bà tối hôm qua là gì? Ông cảnh sát trưởng ở kia!... Này, ông ấy vào đây! Ông ấy tìm kiếm mọi nơi! Ông ấy lục soát mọi nơi! Trong câu chuyện này, cái mà tôi quan tâm là những chiếc ô tô. Vì cuối cùng đây là vụ án của những chiếc ô tô...

Mười một giờ rưỡi, Maigret đứng lên.

— Tôi gọi nhờ điện thoại của ông một lần nữa.

Cau trán vì lo ngại, ông gọi cho Sở Cảnh sát ra lệnh cử một thanh tra đi tìm chiếc xe năm mã lực của Andersen. Báo động cho tất cả các đồn cảnh sát, kể cả ở biên giới.

Oscar đã uống hết bốn cốc rượu, mặt đỏ nhừ, mắt sáng lên.

— Tôi biết ông sẽ từ chối dùng món thịt bê với chúng tôi. Nhất là lại ăn trong bếp nữa. Được! Đây là xe của Gros-lumeau từ Halles về... Ông cho phép chứ, ông cảnh sát trưởng?

Anh ta đi ra. Maigret ngồi lại một mình với người vợ trẻ đang múc cái gì đó trong nồi bằng một chiếc thìa.

— Bà có một người chồng vui tính!

— Vâng. Ông ấy vẫn như vậy...

— Đôi lúc ông ta cũng hung bạo, đúng không?

— Tôi không dám nói là không. Nhưng đây là con người tốt...

— Cũng hay tán gái nữa chứ?

Bà ta không trả lời.

— Tôi cho rằng lâu lâu lại xảy ra một chuyện.

— Cũng như mọi người đàn ông khác thôi - Bà ta trả lời.

Giọng nói trở nên chua chát. Người ta nghe thấy những tiếng nói chuyện ở ngoài xưởng thợ.

— Cứ để đấy!... Được rồi!... Người ta sẽ thay bánh xe sau cho anh vào ngày mai.

Oscar quay vào. Người ta thấy anh ta lẩm bẩm hát.

— Ông không muốn dùng bữa với chúng tôi, đúng không, ông cảnh sát trưởng? Bà còn đứng đấy làm gì, bà xã? A! Đàn bà! Không thể giữ được vẻ mặt tươi tỉnh trong hai tiếng đồng hồ...

— Tôi phải đi Avrainville đây! - Maigret nói.

— Tôi lấy xe chở ông đi chứ? Chỉ mất một phút đồng hồ thôi.

— Cảm ơn. Tôi muốn đi bộ...

Ra ngoài, Maigret rơi vào bầu không khí nóng nực. Khi còn cách quán trọ chừng một trăm mét ông gặp thanh tra Lucas.

— Thế nào?

— Đúng như sếp đã nói! Bác sĩ đã lấy ra được một viên đạn. Đó là đạn carbin.

— Còn tin gì nữa không?

— Có những tin tức từ Paris. Issac Goldberg tới đây bằng một chiếc xe thể thao hiệu Minerva và tự mình lái lấy. Chính bằng chiếc xe ấy ông ta đi từ Paris tới ngã ba...

— Đó là tất cả ư?

— Người ta đang đợi những thông báo của cảnh sát Bỉ.

— Còn thi thể người chết thì sao?

— Người ta đã mang xác chết đi Arpajon. Ông thẩm phán lo ngại. Ông ấy bảo tôi nói với sếp điều tra nhanh chóng vụ này. Ông ấy sợ báo chí ở Bruxelles và Anvers làm rùm beng câu chuyện này lên.

Maigret hát khẽ trong miệng, đi vào quán và ngồi bên bàn.

— Ở đây có điện thoại không?

— Có! Nhưng từ mười hai giờ trưa đến hai giờ thì không gọi được.

Viên cảnh sát trưởng ăn mà không nói gì và Lucas hiểu lúc này ông đang bận suy nghĩ. Rất nhiều lần anh muốn gọi chuyện nhưng lại thôi. Đó là một trong những ngày đầu tiên của mùa xuân. Ăn xong, Maigret mang ghế ra sân, ngồi bên một bức tường và ông lim dim mắt trong nửa tiếng đồng hồ.

○○○

Nhưng đến đúng hai giờ, ông đến bên máy điện thoại.

— A lô! Sở Cảnh sát đây phải không?...Đã tìm thấy chiếc xe năm mã lực chưa?...

Ông đi vòng quanh sân. Mười phút sau, chuông điện thoại reo vang. Đó là Sở Cảnh sát.

— Cảnh sát trưởng Maigret đây ư? Chúng tôi vừa nhận được điện thoại ở Jeumont... Chiếc xe đang ở đây, nó bị bỏ rơi ở trước cửa ga... Giả thiết người chủ xe đã vượt biên giới bằng xe lửa hoặc đi bộ...

Maigret gác máy, sau đó ông gọi cho hãng *Dumas và Con trai*. Ở đây người ta cho biết Carl Andersen vẫn chưa đến để nhận hai ngàn francs của anh ta.

Đến ba giờ chiều, Maigret cùng Lucas đi qua xưởng sửa chữa ô tô. Oscar từ trong một chiếc xe bước ra.

— Thế nào, ông cảnh sát trưởng?

Maigret chỉ trả lời bằng cách giơ tay rồi đi đến ngôi nhà Ba goá phụ. Cửa ra vào và cửa sổ của nhà Michonnet đều đóng kín, nhưng một lần nữa, ông nhìn thấy rèm che cửa sổ phòng ăn của ngôi nhà động đậy.

Có thể nói người chủ xưởng ô tô đang cau có nhìn ông cảnh sát trưởng đang ngậm tẩu thuốc trên miệng.

— Khi Andersen chạy trốn...

Lucas bắt đầu lên tiếng.

— Anh đứng lại đây!

Như sáng nay, ông vào nhà Ba goá phụ. Tới phòng khách, ông đánh hơi và nhìn xung quanh và thấy mùi thuốc lá chưa tan hết trong phòng.

Đặt tay vào khẩu súng lục, ông lên cầu thang. Trên lầu một chiếc máy hát đang chơi bản tango như sáng nay. Tiếng máy hát từ trong phòng Else vọng ra. Khi ông gõ cửa tiếng máy hát ngừng bật.

— Ai đấy?

— Cảnh sát trưởng.

Một tiếng cười.

— Nếu vậy thì ông đã biết cách mở cửa mà vào rồi đấy. Tôi không thể mở cửa cho ông được.

Chiếc chìa khoá vạn năng lại được dùng đến.

Người thiếu phụ vẫn mặc chiếc áo nhung đen như buổi sáng.

— Ông là người không cho anh trai tôi vào đây ư?

— Không! Tôi chưa trông thấy anh ta.

— Có thể là tiền ở hãng *Dumas* và *Con trai* chưa sẵn sàng. Có nhiều lần anh ấy phải đợi đến chiều.

— Anh cô đã có ý định vượt biên giới để sang Bỉ! Mọi việc chứng tỏ anh ta đã thành công.

Cô ta hoảng hốt nhìn ông.

— Carl ư?

— Phải.

— Ông đến để kiểm tra tôi đấy ư?

— Cô có biết lái xe không.

— Không. Anh tôi không muốn tôi học lái xe.

Maigret không lấy tẩu thuốc trên miệng ra. Ông vẫn đội mũ.

— Cô đã ra khỏi căn phòng này, phải không?

— Tôi ư?

Cô ta cười. Một cái cười thật thà. Và hơn nữa chỉ có thể so sánh cái cười đó với cái cười của những diễn viên điện ảnh Mỹ khi cần khêu gợi

nhục dục của người khác. Có thể là một phụ nữ đẹp nhưng lại kém hấp dẫn. Có những người lại gây cho người khác sự náo nức trong tình cảm.

Cái cười của cô ta có cả hai điều đó. Cô ta vừa là trẻ con, vừa là đàn bà. Bầu không khí xung quanh cô rất quyến rũ. Tuy nhiên khi nhìn ai thì người ta ngạc nhiên thấy đây là cặp mắt của một bé gái.

— Tôi không hiểu ông muốn nói gì.

— Trước đây nửa tiếng đồng hồ, người ta đã hút thuốc trong phòng khách.

— Ai?

— Đó là điều tôi đang hỏi cô.

— Làm thế nào mà tôi biết được?

— Sáng hôm nay chiếc máy hát ở dưới nhà...

— Không thể như vậy được! Ông muốn gì ở tôi... Nói xem, ông cảnh sát trưởng! Tôi hy vọng là ông không nghi ngờ tôi chứ? Trông ông có vẻ lạ lùng... Carl đang ở đâu?

— Tôi nhắc lại rằng anh ta đã vượt biên rồi.

— Không phải như vậy! Không thể như vậy! Tại sao anh ấy lại làm thế. Không kể đến việc anh ấy không thể để một mình tôi ở đây!... Thật là điên rồ! Tôi sẽ ra sao khi xung quanh tôi không có ai?

Không chuẩn bị, không có những cử chỉ đặc biệt, không lên giọng, cô chuyển ngay sang trạng thái thống thiết. Cái đó đến từ đôi mắt. Một sự bối rối khó giải thích. Một vẻ hỗn loạn và van vãn.

— Nói thật xem nào, ông cảnh sát trưởng. Carl không phải là thủ phạm đúng không? Nếu là kẻ giết người thì anh ấy điên rồi! Tôi không muốn tin là như vậy! Cái đó làm tôi sợ... Trong gia đình...

— Có những người điên ư?

Cô ta quay mặt đi.

— Vâng. Người ông nội anh ấy, ông cụ chết vì một cơn điên dại. Một trong số những người cô của anh ấy bị nhốt riêng một nơi. Nhưng không phải là anh ấy! Tôi biết rất rõ...

— Cô không ăn uống gì ư?

Cô ta giật mình, nhìn xung quanh.

— Không!

— Cô không đói ư? Đã ba giờ chiều rồi.

— Tôi cho rằng mình đã đói. Đúng thế...

— Nếu vậy thì cô đi dùng bữa đi. Không có lý do gì để cô tự giam mình nữa. Anh trai cô không về đâu.

— Không đúng! Anh ấy sẽ về! Anh ấy không thể để tôi sống một mình được...

— Cô lại đây.

Maigret đã ra ngoài hành lang. Ông cau mày. Ông vẫn hút thuốc, mắt không rời khỏi cô gái.

Cô ta khẽ chạm vào ông khi đi qua, nhưng ông bất động. Xuống dưới nhà thì cô ta có vẻ thấy mình lạc lõng.

— Bao giờ Carl cũng chuẩn bị bữa ăn. Tôi không biết trong nhà còn gì để ăn không...

Có một hộp sữa đặc và một chiếc bánh mì trong bếp.

— Tôi không thể. Đầu óc tôi rất căng thẳng... Ông cứ mặc tôi! Nhưng không! Đừng để tôi một mình. Tôi không thích ngôi nhà kinh tởm này... Cái gì kia?

Qua ô cửa kính, cô ta chỉ tay vào một con vật nằm khoanh tròn trên lối đi ra vườn. Đó là con mèo!

— Tôi sợ súc vật! Tôi sợ nông thôn! Nhiều tiếng ồn, tiếng động làm tôi giật mình. Ban đêm thì có tiếng cú rúc...

Các cánh cửa cũng làm cô ta sợ thì phải vì cô nhìn chăm chăm vào chúng như ở đây sắp có kẻ thù xuất hiện.

— Tôi không ngủ một mình ở đây đâu. Tôi không muốn!

— Trong nhà có máy điện thoại không?

— Không! Anh tôi cũng đã nghĩ đến việc đó. Nhưng nó quá nhiều tiền đối với chúng tôi. Ông biết không? Ở trong một ngôi nhà quá rộng, với một khu vườn, tôi không biết là bao nhiêu héc-ta, thì chúng tôi không thể dùng máy nói, dùng điện và thuê một người hầu cho những công việc nặng nhọc được! Mọi việc đổ dồn vào Carl... Như cha anh ngày xưa...

Và bất chợt cô ta cười một cách bồn chồn.

Thật là khó chịu, vì cô ta thiếu can đảm trong khi đó ngực cô ta phập phồng, mắt ngơ ngác.

— Có việc gì vậy? Cô nhìn thấy gì?

— Không có gì! Tôi nghĩ đến thời thơ ấu của chúng tôi, đến lâu đài, đến ông gia sư của Carl, đến những người giúp việc, đến cỗ xe thặng bốn ngựa, đến những cuộc thăm viếng. Còn ở đây...

Cô ta hất hộp sữa đi, gục đầu vào ô cửa kính, nhìn ra bậc tam cấp chói chang nắng.

— Tôi sẽ cho người trông nhà giúp cô đêm nay.

— Vâng... Không! Tôi không muốn có người trong nhà. Tôi muốn ông ở lại đây, ông cảnh sát trưởng! Nếu không, tôi rất sợ.

Cô ta cười cái gì nhỉ? Hay là cô ta khóc? Cô ta thở hỗn hển. Cả cơ thể của cô ta, từ đầu đến chân, đang run lên.

Có thể nói cô ta đang chế giễu ai đó. Nhưng cũng có thể nói cô ta đang mắc chứng động kinh.

— Không nên để tôi một mình ở đây.

— Tôi còn phải làm việc.

— Nhưng Carl đã chẳng chạy trốn rồi đấy ư?

— Cô cho anh ta là thủ phạm ư?

— Tôi không biết! Nếu anh ấy chạy trốn...

— Cô có muốn tôi lại nhốt cô trong phòng không?

— Không! Cái tôi muốn là tôi rời bỏ ngôi nhà này, ngã ba này vào sáng sớm mai. Tôi muốn đi Paris, ở đấy có đông người, nhịp sống náo nhiệt. Nông thôn làm tôi sợ... Tôi không biết tại sao...

Rồi bất chợt.

— Người ta sẽ bắt Carl ở Bỉ ư?

— Một trát truy nã anh ta đã được công bố.

— Thật vô lý... khi tôi nghĩ chỉ trong ba ngày...

Cô ta đưa tay lên vò đầu.

Maigret đi xuống thêm nhà.

— Sẽ gặp lại sau, thưa cô.

Ông đã được an ủi tuy cũng có phần nào nuôi tiếc. Lucas đang đi bách bộ trên đường.

— Có gì mới không?

— Không! Nhà kinh doanh bảo hiểm vừa tới hỏi khi nào thì người ta trả lại xe cho anh ta.

Michonnet muốn nói chuyện với Lucas hơn là Maigret. Người ta thấy anh ta đang nấp trong vườn nhìn hai người cảnh sát.

— Anh ta không làm việc ư?

— Anh ta nói vì không có xe nên không thể đến gặp các khách hàng ở nông thôn của mình được. Anh ta đòi chúng ta bồi thường thiệt hại.

Một chiếc xe du lịch chở cả một gia đình và một chiếc xe tải nhỏ đang đậu trước cây xăng.

— Chỉ có một người không quan tâm gì đến vụ này, đó là người chủ xưởng! Anh ta có vẻ kiếm được tất cả những gì mình muốn... Xưởng thợ làm việc suốt ngày đêm.

— Anh còn thuốc lá không?

Mặt trời rải ánh nắng xuống cánh đồng làm bầu không khí thêm nặng nề và Maigret lau trán lấm lấm:

— Tôi sẽ ngủ trong một tiếng đồng hồ.

Khi hai người đi qua xưởng sửa chữa ô tô, Oscar nói với:

— Một cốc chứ?

— Sẽ gặp lại sau!

Có những tiếng người trong ngôi biệt thự xây bằng đá làm người ta nghĩ đến việc Michonnet đang cãi nhau với vợ.

Đến năm giờ chiều thì Maigret bị Lucas đánh thức và đưa cho ông một bức điện của Cơ quan an ninh Bỉ.

Issac Goldberg đã bị canh chừng trong nhiều tháng nay vì mức sống vượt quá mức thu nhập (stop) nghi ngờ là kẻ mua những đồ trang sức bị đánh cắp (stop) chuyển sang Pháp trùng hợp với vụ mất trộm hai triệu đồng đồ trang sức ở Londres cách đây mười lăm ngày (stop) một bức thư nặc danh nói những thứ đó đang ở Anvers (stop) người ta đã nhìn thấy hai kẻ cắp quốc tế đã chi tiêu những khoản tiền lớn ở đây (stop) cho rằng Goldberg đã mua những đồ trang sức ấy rồi mang sang Pháp để tiêu thụ (stop) hỏi Sở Cảnh sát Anh về đặc điểm của những đồ trang sức ấy.

Còn ngái ngủ, đút tờ giấy vào túi, Maigret hỏi:

— Còn gì nữa không?

— Không. Tôi vẫn quan sát ngã ba. Thấy người chủ xưởng đóng bộ vào, tôi hỏi anh ta đi đâu. Được biết anh ta có thói quen tuần lễ một lần đưa vợ đi Paris đi ăn uống rồi sau đó đi xem hát. Như vậy sáng hôm sau họ mới về vì đêm họ ngủ ở khách sạn.

— Họ đi rồi chứ?

— Vâng, vào lúc này thì họ đi rồi.

— Anh có biết họ dùng bữa ở khách sạn nào không?

— Khách sạn Ốc Sên, phố Bastille. Sau đó tới nhà hát Ambigu rồi ngủ ở Khách sạn Rivoli.

— Rất đầy đủ!

Maigret vừa chải đầu vừa nói.

— Nhà kinh doanh bảo hiểm nói vợ anh ta muốn nói chuyện với sếp, theo cách nói của anh ta là bàn bạc với sếp.

— Hết ư?

Maigret đi vào bếp, nơi vợ người chủ quán đang chuẩn bị bữa tối. Ông lựa một miếng thịt băm, cắt một miếng bánh mì và nói:

— Cho tôi một cốc vang trắng.

— Ông không đợi đến bữa ư?

Ông không trả lời vì đang nhai bánh. Viên thanh tra nhìn ông và gọi chuyện:

— Sếp đang đợi một sự kiện quan trọng nào đó xảy ra vào đêm nay, đúng không?

— Hừ...

Nhưng tại sao lại giấu giếm? Bữa ăn đứng đã chẳng nói lên ông sẽ bắt tay vào việc đấy ư?

— Tôi đang suy nghĩ. Tôi cố gắng sắp xếp có trật tự những ý nghĩ của mình. Quả là không dễ dàng gì. Cô gái ấy thường làm tôi mất phương hướng nhất. Có lúc tôi thấy hình như mọi người đang bao vây cô ta, người chủ xưởng, người làm công tác bảo hiểm và anh chàng Đan Mạch đều có thể là thủ phạm, trừ bản thân cô ta ra. Có lúc thì ngược lại, tôi thấy ở đây cô ta là con người độc địa nhất...

Một sự vui vẻ trong cặp mắt của viên thanh tra như ngụ ý “tiến lên!”

— Có những lúc cô ta có vẻ như một cô con gái nhà quyền quý. Nhưng có lúc cô ta làm tôi nhớ lại hồi tôi còn ở đội cảnh sát chống tệ nạn mại dâm. Anh biết tôi muốn nói gì rồi chứ. Những đứa con gái ấy có thể kể cho anh nghe mọi chuyện kỳ lạ! Nhưng những chi tiết của câu chuyện thì lại tỏ ra thành thật, không sáng tác ra một chút nào. Người ta điều tra... Rồi người ta tìm thấy dưới gối của chúng một cuốn sách trong đó có các câu chuyện ấy. Phụ nữ nói dối như là họ đang thờ, cuối cùng người ta tin vào những lời nói dối ấy!

— Đó là tất cả ư?

— Anh nghĩ rằng tôi đã nhầm lẫn ư?

— Tôi không nghĩ gì cả, thưa sếp!

— Xin nhớ là tôi suy nghĩ đến mọi chuyện và bộ mặt của Carl Andersen làm tôi khó nghĩ nhất. Anh hãy hình dung một người thông minh

và được học hành như anh ta lại đứng đầu một băng nhóm cướp của, giết người. Đêm nay chúng ta sẽ biết thôi!

— Anh ta ư? Nhưng anh ta đã vượt biên giới rồi kia mà.

— Hừ...

— Ông tin rằng...?

— Rằng câu chuyện phức tạp gấp hàng chục lần chứ không như anh nghĩ. Và cách tốt nhất là không nên phân tán tư tưởng, phải chú ý đến những yếu tố quan trọng nhất. Ví dụ như chính Michonnet là người đi kiện đầu tiên và anh ta buộc tôi phải tới gặp tối nay... Cũng tối nay người chủ xưởng đi Paris... Một cách không che đậy. Vợ của Goldberg đã rời Paris. Điều này cũng hiếm thấy. Anh nhớ lấy điều này.

— Sếp cho rằng Oscar...

— Từ từ thôi. Nếu muốn suy nghĩ thì anh hãy suy nghĩ về ba nhân vật ấy.

— Cô Else thì sao?

— Còn gì nữa?

Và Maigret lau miệng, đi ra đường cái. Mười lăm phút sau ông bấm chuông nhà Michonnet và nhìn thấy bộ mặt cau cạo của người vợ ra mở cửa.

— Chồng tôi đang đợi ông trên lầu!

— Ông nhà thật đáng mến.

Bà ta không nhận ra khía cạnh khôi hài của câu nói ấy và chỉ đường cho viên cảnh sát trưởng lên thang gác. Michonnet đang ngồi trong phòng ngủ của mình, bên một ô cửa sổ đã buông rèm. Ngồi trong chiếc ghế bành kiểu Voltaire, chân đạp chặn, anh ta tấn công ngay lập tức.

— Thế nào, bao giờ người ta trả xe hơi cho tôi? Các ông cho mình là người thông minh mà đi tước cái cần câu cơm của người khác ư? Và trong thời gian đó, ông đi ve vãn cô gái ở nhà trước mặt, ông uống rượu với tên chủ xưởng. Cảnh sát đẹp đẽ như vậy đấy! Ông cảnh sát trưởng, tôi nói như tôi đã suy nghĩ! Phải, cô ả xinh đẹp!...Mặc kệ kẻ giết người! Cái cần thiết là đầu độc những người thật thà! Tôi có một chiếc xe, nó là của tôi, đúng không? Tôi hỏi ông đấy! Ông trả lời đi! Nó là của tôi... Tốt! Vì lý do gì mà ông giữ lấy khoá xe của nó?

— Ông đang ồm đấy ư? - Maigret bình tĩnh hỏi lại và nhìn vào chiếc chân đấp chân của nhân viên bảo hiểm.

— Tôi sẽ ồm! Tôi bắn khoản lo lắng! Chân tôi bị bệnh gout! Ba bốn đêm nay tôi ngồi trên chiếc ghế này mà không ngủ được. Tôi mời ông tới đây để ông biết rõ điều này: tôi đang ở trong tình trạng như thế nào! Ông sẽ thấy tôi không thể làm việc được, nhất là không có xe! Thế là đủ. Tôi sẽ giải thích trước toà án khi đòi bồi thường thiệt hại với sự có mặt của ông ở đó... Xin chào ông, thưa ông!

Tất cả những cái đó được nói bằng một giọng huênh hoang dựa vào quyền thế của mình. Mụ Michonnet nói thêm:

— Chỉ có điều là trong khi ông đi để rình mò chúng tôi thì kẻ giết người đã trốn thoát! Công lý đấy! Đánh những người hèn yếu, nhưng kính trọng những kẻ giàu có!

— Đó là tất cả những điều ông bà nói với tôi ư?

Michonnet ngồi lún sâu vào chiếc ghế bành, mắt gườm gườm, còn vợ anh ta thì đi ra cửa.

Nội thất trong nhà thật là hoà hợp: đồ gỗ có chọn lựa, đánh xi bóng nhoáng, rất sạch sẽ như chúng chưa bao giờ được dùng đến.

Khi đi ra ngoài hành lang, Maigret đứng lại trước một máy điện thoại kiểu cũ treo trên tường. Ông quay tay quay trước mặt mụ Michonnet.

— Cảnh sát hình sự đây! Cô có thể cho tôi biết có mấy cú điện thoại gọi đến ngã ba Ba goá phụ không?... Cô nói có hai cuộc ư. Một đến xưởng sửa chữa ô tô, một đến nhà ông Michonnet ư?... Tốt! Thế nào?... Xưởng ô tô nhận được một cú điện thoại từ Paris vào lúc một giờ và một cú nữa vào lúc năm giờ chiều ư? Thế còn máy của nhà ông Michonnet thì sao?... Một cú thôi ư?... Từ Paris ư?... Vào lúc năm giờ năm phút ư?... Xin cảm ơn cô.

Ông nhìn mụ Michonnet với cặp mắt ranh mãnh và cúi đầu.

— Chúc bà ngủ ngon, thưa bà.

Ông mở cánh cổng quen thuộc của ngôi nhà Ba goá phụ và đi vào trong nhà rồi lên thang gác.

Else rất bối rối khi đứng trước mặt Maigret.

— Tôi xin lỗi ông vì đã làm ông bận rộn, thưa ông cảnh sát trưởng! Ông đã thấy tôi lợi dụng ông. Nhưng không hiểu tại sao tôi rất sợ hãi. Từ sau khi nói chuyện với ông tôi thấy ông là người duy nhất có thể giúp tôi tránh khỏi những bất hạnh. Cũng như tôi, ông hiểu rõ cái ngã ba bi thảm và ba ngôi nhà này có vẻ như đang đưa ra một lời thách thức nào đó. Ông có tin vào dự cảm không? Tôi cũng như mọi người phụ nữ khác, tôi tin. Tôi cảm thấy đêm nay sẽ xảy ra một tấn thảm kịch...

— Và cô yêu cầu tôi bảo vệ cô ư?

— Tôi cường điệu vấn đề, đúng không? Nếu tôi quá sợ hãi thì có phải là tôi có lỗi không?

Cặp mắt của Maigret chợt chú ý đến một bức tranh vẽ cảnh tuyết rơi bị treo lệch hẳn đi. Nhưng viên cảnh sát trưởng đã quay lại để trả lời.

— Cô không lo cho thanh danh của mình ư?

— Cái ấy có gì đáng kể khi người ta lo sợ.

— Nếu vậy, tôi sẽ trở lại sau đây một tiếng đồng hồ. Có một vài công việc cần giải quyết.

— Đúng không? Ông trở lại thật chứ? Ông hứa đấy chứ? Tôi sẽ kể cho ông nghe nhiều chuyện, chúng tái hiện lại từng chút một trong trí nhớ của tôi.

— Đó là những chuyện gì?

— Những chuyện về anh trai tôi. Nhưng những cái đó chắc chắn chẳng có ý nghĩa gì cả. Ví dụ như sau vụ tai nạn máy bay ấy, ông bác sĩ bảo cha tôi phải chú ý đến sức khỏe tinh thần chứ không phải sức khỏe vật chất của người bị thương. Tôi không hề nghĩ gì đến câu nói ấy cả... Một chi tiết khác, tại sao Carl lại có tư tưởng sống ẩn dật xa các thành phố. Tôi sẽ nói những cái đó khi ông quay lại đây...

Cô ta cười với vẻ biết ơn và có đôi chút bồn chồn.

○○○

Khi đi qua ngôi biệt thự xây bằng đá, Maigret máy móc nhìn lên cửa sổ trên lầu một với ánh sáng vàng vọt trong đêm tối. Qua tấm rèm là cái bóng của Michonnet ngồi trên ghế bành.

Về tới quán trọ, ông ra một vài mệnh lệnh cho Lucas mà không giải thích.

— Anh gọi chừng mười cảnh sát tới bao vây ngã ba Ba goá phụ. Theo dõi tất cả những ai ra cũng như vào ba ngôi nhà trên ngã ba ấy. Từng tiếng đồng hồ một gọi dây nói cho khách sạn Ốc Sên, cho nhà hát cũng như nhà trọ xem có đúng là Oscar đang ở đấy hay không.

— Còn sếp thì ở đâu?

— Ở nhà Andersen.

— Sếp cho rằng...?

— Không có gì cả, anh bạn! Sẽ gặp lại sau hoặc sáng mai!

Đêm xuống. Ra đến đường cái Maigret kiểm tra lại ổ đạn của khẩu súng lục và tin chắc rằng còn thuốc hút trong túi đựng.

Qua cửa sổ nhà Michonnet người ta vẫn nhìn thấy cái bóng của nhà kinh doanh bảo hiểm.

Else đã mặc chiếc áo nhung đen và Maigret thấy cô ta đang nằm trên divăng hút thuốc lá một cách bình tĩnh hơn lúc này, nhưng trán cô nhăn lại như đang suy nghĩ vấn đề gì đó.

— Nếu ông biết được lúc này tôi đang suy nghĩ gì, ông cảnh sát trưởng! Có những người làm cho người khác tin tưởng ngay cái nhìn đầu tiên. Họ rất hiếm... Về phần mình, tôi đã gặp những người mà tôi có cảm tình ngay. Ông có thể hút thuốc...

— Cô đã dùng bữa chưa?

— Tôi không đói. Tôi không biết tại sao mình vẫn sống được. Bốn hôm nay, kể từ ngày người ta thấy xác chết trong ô tô, tôi nghĩ, tôi nghĩ... Tôi cố gắng để có một khái niệm, để hiểu...

— Và cô đi đến kết luận rằng anh trai cô là thủ phạm ư?

— Không. Tôi không muốn tố cáo Carl. Nếu như anh ấy là thủ phạm, theo nghĩa chính xác của danh từ ấy, thì anh ta chỉ làm trong một lúc điên dại... Ông đã ngồi phải một chiếc ghế long mộng, nếu muốn nằm, ông có thể ngã lưng trên một chiếc giường gỗ ở phòng bên. Cô ta vừa bình tĩnh, vừa bồn chồn.

— Ngày xưa, trong ngôi nhà này đã có một tấn thảm kịch, đúng không? Anh Carl đã nói một cách bóng gió cho tôi nghe. Anh ấy sợ tôi bị ảnh hưởng xấu. Bao giờ anh ấy cũng coi tôi như một bé gái...

Lúc cúi xuống để gạt tàn thuốc lá vào cái gạt tàn, chiếc áo đang mặc của cô ta trễ xuống để lộ ra một bên vú nhỏ và tròn. Cái đó chỉ xảy ra trong chớp mắt. Tuy nhiên Maigret đã có thời gian nhìn thấy một vết sẹo trên đó và ông đã cau mày lại.

— Trước kia cô đã bị thương ư?

— Ông muốn nói gì?

Cô ta đỏ mặt. Cô sờ tay vào ngực và cổ áo.

— Cô có một vết sẹo bên vú phải.

Cô gái bối rối.

— Tha lỗi cho tôi! - Cô ta nói - Khi ở trong nhà tôi ít chú ý đến ăn mặc. Tôi không ngờ... Còn về vết sẹo... Ông thấy đấy, lại một chi tiết hiện ra trong trí nhớ của tôi. Nhưng đây chỉ là một sự trùng hợp ngẫu nhiên. Khi chúng tôi, Carl và tôi, còn là trẻ con, vào ngày lễ Saint Niculus. Carl được tặng một khẩu carbin và tập bắn súng vào bia. Hôm sau, bắt chước gánh xiếc, tôi hai tay cầm hai mảnh bìa cứng, anh ấy nhắm bắn vào tôi. Viên đạn đầu tiên trúng vào ngực tôi...

Maigret đứng lên và tiến về phía divăng với bộ mặt khó hiểu. Cô gái lo ngại, hai tay ôm lấy ngực.

Nhưng không phải Maigret nhìn cô ta. Ông nhìn lên bức tranh vẽ cảnh tuyết rơi, khác với buổi sáng, bây giờ được treo rất thẳng thắn. Ông tháo bức tranh xuống, và ông thấy một hốc trong tường, không to, nhưng sâu hơn hai viên gạch. Trong hốc tường ấy có một khẩu súng lục tự động, trong súng có sáu viên đạn, một hộp đạn, một chiếc chìa khoá và một chiếc lọ thủy tinh đựng những viên thuốc ngủ.

Cô ta đưa mắt nhìn ông nhưng không hề bối rối. Má không hề ửng đỏ. Chỉ có những tia sáng ở cặp mắt.

— Đáng lẽ tôi đã phải chỉ ngay các thứ đó cho ông, ông cảnh sát trưởng.

— Thế ư?

Vừa nói Maigret vừa lấy súng, đạn và lọ thuốc ra. Rồi cầm chiếc chìa khoá ông đi ra cắm vào ổ khoá cửa phòng: chìa khoá vừa khít với ổ.

Cô gái đứng lên. Cô ta không cần che ngực mình nữa. Cô nói và ra những cử chỉ giật cục.

— Cái mà ông vừa khám phá ra đó là sự xác nhận những điều tôi đã nói với ông. Nhưng ông cần hiểu tôi, liệu tôi có thể tố cáo anh trai mình được không? Nếu tôi thú nhận ngay khi gặp ông, nếu từ lâu tôi coi anh ấy như một kẻ điên rồ, ông sẽ cho tôi là con người thích gây chuyện. Tuy nhiên, đó là sự thật...

Cô ta càng nói hăng thì giọng nói của cô ta càng rõ ràng.

— Còn khẩu súng thì sao?

— Giải thích cho ông như thế nào đây nhỉ! Khi rời Đan Mạch thì chúng tôi không có xu nào dính túi. Nhưng anh trai tôi cho rằng với học vấn và tài năng của mình anh ấy sẽ làm nên sự nghiệp ở Paris. Anh ấy không thành công. Tính nết của anh ấy trở nên đáng lo ngại. Khi tới đây tôi thấy tính nết ấy càng quá đáng hơn. Nhất là việc anh ấy giam tôi vào trong phòng mỗi đêm với lý do là kẻ thù có thể tấn công chúng tôi! Ông hãy hình dung hoàn cảnh của tôi giữa bốn bức tường, nếu có hoả hoạn thì cũng không thể chạy ra ngoài được, hoặc một tai nạn gì đó. Tôi không thể ngủ được! Tôi như bị chôn sâu trong lòng đất... Một hôm anh ấy đi Paris, tôi gọi thợ khoá đến làm một chiếc chìa. Nếu anh ấy giam tôi, tôi vẫn có thể thoát ra ngoài được... Tôi mua một khẩu súng lục ở Arpajon trong một chuyến đi Paris lần sau của anh ấy. Và vì ngủ kém nên tôi phải dùng thuốc an thần. Ông thấy những chuyện này rất đơn giản chứ? Anh ấy rất đa nghi, khi trở nên điên dại, anh ấy lại đa nghi hơn. Ban đêm tôi lấy các thứ trong hộc tường ra...

— Đó là tất cả ư?

Cô ta ngạc nhiên trước câu hỏi thô bạo ấy.

— Ông không tin tôi ư?

Maigret không trả lời mà đi về phía cửa sổ, mở những cánh cửa chớp mát rượi vì đêm tối. Ở dưới kia, đường quốc lộ như một dòng nước, mỗi khi xe cộ qua lại ánh lên những ánh sao. Người ta nhìn thấy những ngọn đèn pha từ rất xa, có thể là mười kilômét. Thỉnh thoảng có những cơn lốc khi có một

bóng đèn đỏ chạy xa dần. Những cây xăng được thắp sáng. Trong biệt thự của Michonnet có ánh sáng trên lầu một, và có cái bóng mờ ảo của người ngồi trên ghế bành.

— Bây giờ thì ông hiểu tại sao tôi lo ngại rồi chứ. Ông đã buộc tôi phải nói tất cả. Tuy nhiên tôi không muốn có một bất hạnh nào xảy đến với Carl. Anh ấy thường nói chúng tôi sẽ cùng chết với nhau...

— Tôi yêu cầu cô im đi!

Ông nghe những tiếng động trong đêm tối. Để làm được việc đó, ông kéo ghế lại gần cửa sổ.

— Tôi rét...

— Cô mặc ấm vào!

— Ông không tin tôi ư?

— Yên lặng!

Và ông hút thuốc. Từ xa, có tiếng lao xao trong một trang trại. Một con bò rống lên. Ở xưởng sửa chữa ô tô thì ngược lại, có những tiếng búa đe va chạm vào nhau, rồi bỗng nhiên có tiếng rú lên của máy bơm bánh xe.

— Tôi thì tôi tin ông! Và thế là...

— Cô có im đi không?

Ông đã đoán ra sau một thân cây bên đường có bóng người. Đây là một trong số những cảnh sát mà ông đã giao nhiệm vụ.

— Tôi đói...

Ông giận dữ quay lại, nhìn thẳng vào mắt người thiếu phụ.

— Cô tự đi kiếm lấy thức ăn!

— Tôi không dám xuống dưới nhà. Tôi sợ...

Ông nhún vai, thấy bên ngoài hoàn toàn yên tĩnh, ông xuống dưới tầng trệt. Ông đã biết bếp. Gần chiếc bếp còn có một miếng thịt nguội, một chiếc bánh và một chai bia. Ông mang tất cả lên lầu.

— Ông rất độc ác với tôi, ông cảnh sát trưởng.

Cô ta có vẻ như một bé gái! Người ta cảm thấy cô ta sắp sửa khóc òa lên!

— Tôi không độc ác, cũng không hiền lành. Cô ăn đi!

— Ông không đói ư? Ông biết rõ là tôi đã nói toàn bộ sự thật rồi chứ?

Nhưng Maigret đã quay lưng lại để nhìn ra cửa sổ. Sau bức màn, người ta thấy bà Michonnet đang cúi xuống bên chồng. Chắc hẳn bà ta cho chồng uống thuốc vì tay bà đang cầm một chiếc thìa.

Else lấy tay cầm miếng thịt nguội. Cô ta nhắm nháp với vẻ thích thú. Sau đó cô rút bia vào cổc.

— Bia tồi quá! - Cô ta tuyên bố với cái nhún vai. - Nhưng tại sao ông không đóng cửa sổ lại? Tôi sợ... Ông không có lòng thương người ư?

Bỗng nhiên ông khép cửa lại rồi quan sát Else từ đầu tới chân như sắp nổi giận. Thế là mặt cô ta tái đi và người lão đảo, tay chơi với. Ông chạy lại đỡ lấy cô ta.

Đặt cô ta nằm xuống sàn nhà, vạch mi mắt lên để nhìn cặp mắt rồi ông cầm cốc bia lên ngửi và thấy có mùi chua.

Trên giá có một chiếc thìa nhỏ. Ông dùng thìa để cậy răng Else. Rồi không ngần ngại, ông ấn sâu chiếc thìa vào miệng cô ta.

Mặt cô ta nhăn nhó, ngực thở nấc lên. Ngay lập tức cô ta nôn ra một thứ nước màu vàng. Maigret lấy nước trong một chiếc bình để lau mặt cho cô gái.

Ông vẫn quay mặt nhìn ra cửa sổ.

Cô ta cất tiếng rên rồi tỉnh lại, úp mặt vào hai bàn tay, cô khóc nức nở.

— Ông thấy tôi có lý do để sợ hãi chứ? Người ta muốn đầu độc tôi. Thế mà ông không tin tôi! Ông...

Cô ta giật mình cùng một lúc với Maigret. Cả hai đều im lặng, lắng tai nghe.

Đã có một tiếng súng nổ ở gần ngôi nhà, chắc chắn là ở ngoài vườn. Và những tiếng còi chói tai kéo dài. Tiếng chân người chạy. Hàng rào bị rung chuyển. Qua cửa sổ, Maigret thấy đèn pin của các thanh tra loang loáng trong đêm tối. Cách đó một trăm mét, phía trong cửa sổ nhà Michonnet, người vợ đang kê lại những chiếc gối cho chồng.

Viên cảnh sát trưởng mở cửa. Ông nghe thấy những tiếng động ở tầng dưới. Có tiếng Lucas gọi ông:

— Sếp!

— Người ấy là ai?

— Carl Andersen. Anh ta không chết, ông có muốn tới xem không?

Maigret quay lại. Else đang ngồi trên mép divăng, chống khuỷu tay vào đầu gối, đỡ lấy cằm bằng hai tay, nghiêng chặt răng trong khi đó thì người run lên và mắt nhìn thẳng ra phía trước.

Người ta khiêng Andersen vào phòng của anh ta và đặt lên giường. Một thanh tra cảnh sát mang chiếc đèn ở dưới nhà lên. Người bị thương không rên, không động đậy. Maigret cúi xuống nhìn thấy mắt của anh ta hé mở.

Andersen nhận ra viên cảnh sát trưởng, đưa tay ra và nắm bắt:

— Else đâu?

Cô ta đang đứng trước cửa phòng của mình, mắt thâm quầng trong sự chờ đợi đầy lo ngại.

Thật là đầy ấn tượng. Carl đã mất mảnh băng che mắt và, bên cạnh con mắt nguyên vẹn đang chớp đảo, con mắt bằng thuỷ tinh vẫn nhìn thẳng một cách nhân tạo.

Ánh sáng của đèn dầu hoả tạo ra sự bí mật ở khắp nơi. Người ta nghe thấy tiếng nói của các cảnh sát đang lục tìm trong vườn và giẫm lạo xạo trên sỏi.

Đáng lẽ phải đến thăm anh trai thì Else vẫn đứng nguyên tại chỗ cho đến khi Maigret ra lệnh cho cô.

— Tôi cho rằng anh ta bị thương nặng! - Lucas nói nhỏ.

Chắc chắn cô ta đã nghe thấy. Cô ta ngập ngừng khi tới gần, Carl đang nhìn cô và định ngồi lên. Thế là cô gái khóc nức lên, chạy về phòng của mình và nằm úp mặt xuống giường.

Maigret ra hiệu cho Lucas phải canh chừng Else rồi ông quay lại với người bị thương. Ông cởi áo veston, áo gilet với vẻ thành thạo của những người thường làm việc này.

— Không sợ. Người ta đang đi tìm một bác sĩ. Else hiện ở trong phòng của mình.

Carl Andersen yên lặng với vẻ lo lắng. Anh ta nhìn xung quanh như muốn giải một câu đố quá bí mật đối với mình.

— Tôi sẽ thăm vấn anh ngay bây giờ. Nhưng...

Viên cảnh sát trưởng cúi xuống nhìn người cởi trần rồi cau mày.

— Anh bị hai phát đạn. Vết thương ở sau lưng là vết cũ.

Vết thương trông rất khủng khiếp! Mười xăngtimét vuông da bị lột. Thịt bị băm nát, chảy rộp với những vệt máu đã đông lại. Vết thương này không chảy máu nữa, chứng tỏ anh ta bị bắn trước đây nhiều tiếng đồng hồ.

Ngược lại, vết thương trên bả vai là vết thương mới. Khi lau vết thương ông thấy một mảnh chì bị bẹt ra vì nóng chảy rơi xuống và ông nhặt lên để quan sát. Đây không phải là đạn súng lục mà là đạn carbin giống như viên đạn đã giết bà Goldberg.

— Else ở đâu?

Người bị thương hỏi trong khi mặt nhăn lại vì đau đớn.

— Trong phòng cô ta. Không được động đây. Anh có trông thấy kẻ tấn công mình không?

— Không...

— Còn vết thương kia là do ai?

Trán cau lại, Andersen mở miệng định nói nhưng cánh tay trái quá đau đớn vì một cử động bất ngờ nên anh không thể trả lời được.

○○○

— Ông kết luận thế nào, thưa bác sĩ?

Thật là khó chịu khi phải sống trong cảnh nửa sáng, nửa tối như thế này. Trong nhà chỉ có hai ngọn đèn dầu hoả, một trong phòng của Else, một trong phòng người bị nạn.

Ở tầng trệt, người ta thắp một cây nến chỉ đủ sáng một phần tư phòng khách.

— Ông ấy sẽ bình phục nếu không có những bất ngờ xảy ra. Vết thương trầm trọng nhất là vết thương đầu tiên. Đạn được bắn vào buổi trưa nếu không phải là buổi sáng. Một viên đạn của súng browning bắn thẳng góc. Rất thẳng góc! Tôi tự hỏi nòng súng có dí sát vào người không? Vết thương trên vai, trên cánh tay, trên bàn tay và trên đầu gối đều xảy ra một lúc...

— Viên đạn nằm ở đâu?

— Xương quai xanh bị gãy. Ngày mai phải mời một bác sĩ phẫu thuật. Tôi có thể cho ông địa chỉ một bệnh viện ở Paris. Ở vùng này cũng có một bệnh viện, nhưng nếu nạn nhân có tiền thì tôi khuyên nên đi Paris.

— Anh ta còn đi lại được sau khi bị phát đạn thứ nhất ư?

— Có thể. Không một cơ quan nào của ngũ tạng bị thương, đây là vấn đề của ý chí và nghị lực. Tôi sợ rằng sau này vai của ông ấy không cử động được...

Các cảnh sát không tìm thấy gì ở ngoài vườn. Họ ngồi đợi sáng để có thể lục soát một cách tỉ mỉ.

Một vài phút sau, Maigret trở lên phòng của Andersen. Anh ta có vẻ yên tâm khi nhìn thấy ông.

— Else ở đâu?

— Ở phòng cô ta. Tôi đã hai lần trả lời anh rồi.

— Tại sao?

— Anh có kẻ thù không?

— Không.

— Không được động dậy. Anh hãy kể việc mình bị bắn lần thứ nhất xem nào. Hãy từ từ...

— Tôi tới hãng *Dumas và Con trai*.

— Anh đã không tới đấy.

— Vâng, tôi đang đi... Đến ngoại ô Orleang thì một người ra hiệu cho xe tôi dừng lại...

Anh ta đòi uống nước. Sau khi uống hết một cốc lớn nước, anh ta nhìn lên trần nhà và nói tiếp:

— Người ấy bảo tôi mình là cảnh sát. Người ấy có đưa thẻ ra nhưng tôi không xem. Người ấy bảo tôi đi theo đường Compiegne để ra khỏi Paris nói để tôi gặp ông nhân chứng.

— Anh ta trông thế nào?

— Cao lớn, đội một chiếc mũ mềm màu xám. Trước khi đến Compiegne thì xe đi qua một khu rừng. Đến một khúc quanh tôi thấy có một vật gì đập rất mạnh vào lưng. Một bàn tay nắm lấy vòng lái và tôi bị hất ra

khỏi xe. Tôi ngất đi... Tôi tỉnh lại thì thấy mình đang nằm trong một cái hố. Chiếc xe của tôi không còn ở đây nữa...

— Lúc ấy là mấy giờ?

— Có thể là mười một giờ trưa. Tôi đoán chừng thế. Tôi đi vào trong rừng để nghỉ và có thời gian suy nghĩ. Tôi nghe thấy tiếng xe lửa chạy. Sau đó tôi đến một ga nhỏ. Năm giờ chiều tôi đã ở Paris, tôi thuê một phòng trọ, tự băng bó lấy. Cuối cùng tôi trở về đây...

— Và anh ăn nấp.

— Vâng.

— Tại sao?

— Tôi không biết nữa.

— Anh có gặp người nào không?

— Không. Tôi vào trong vườn mà không đi qua đường cái. Khi tôi đến thêm nhà thì người ta đã bắn tôi bằng một phát đạn. Tôi muốn gặp Else...

— Anh có biết em gái anh bị đầu độc không?

Người Đan Mạch cố gắng bật dậy, nhìn ông chăm chăm rồi lẩm bẩm:

— Đúng thế ư?

Và anh ta có vẻ vui mừng như vừa thoát khỏi một cơn ác mộng.

— Tôi muốn gặp cô ấy!

Maigret ra ngoài hành lang, đi vào phòng của Else, thấy cô ta đang nằm dài trên đống vải, mắt nhìn vào khoảng không. Bên cạnh là Lucas đang canh chừng cô gái với vẻ bức dọc.

— Cô có muốn tới đó không?

— Anh ấy nói sao?

Cô ta tỏ vẻ sợ hãi, ngập ngừng. Cô ta vào phòng của người bị nạn một cách khó khăn rồi vội vàng đến bên Carl và cả hai nói với nhau bằng tiếng mẹ đẻ.

Lucas nhìn Maigret với vẻ thăm dò.

— Sếp sẽ đi đâu?

Ông cảnh sát trưởng nhún vai, đáng lẽ trả lời thì ông lại ra lệnh:

— Anh phải theo dõi xem lúc nào thì người chủ xưởng rời khỏi Paris.

Gọi điện về Sở cảnh sát yêu cầu cử một bác sĩ giải phẫu về đây vào đầu giờ

sáng mai. Ngay trong đêm nay, nếu có thể...

— Sếp đi đâu?

— Tôi cũng chưa biết nữa. Phải xem xét ngoài vườn, tuy việc này chưa đạt được kết quả nào.

Ông xuống dưới nhà, ra ngoài cổng và đi trên đường một mình. Xưởng sửa chữa ô tô đã đóng cửa, nhưng người ta còn nhìn thấy những chiếc đồng hồ sáng trắng màu sữa trên các cây xăng.

Có ánh sáng trên lầu một của nhà Michonnet. Phía sau bức rèm là cái bóng của nhà kinh doanh bảo hiểm vẫn ngồi trong tư thế cũ.

Đêm mát mẻ. Một làn sương mù bốc lên từ cánh đồng, hình thành những đợt sóng cách mặt đất chừng một mét. Về mạn Arpajon, người ta nghe thấy những tiếng ầm ì của máy nổ. Năm phút sau, một chiếc xe tải đậu trước xưởng sửa xe và bóp còi.

Một cánh cửa nhỏ từ mảng tường bọc sắt mở ra cho ta thấy bên trong có ánh đèn.

— Hai mươi lít!

Người thợ máy ngái ngủ điều khiển chiếc bơm trên cây xăng trong khi người lái xe nhảy xuống dưới đường. Viên cảnh sát trưởng tiến lại, tay rút túi, miệng ngậm tẩu thuốc.

— Ông Oscar đã về rồi ư?

— Ông đấy ư? Chưa! Mỗi khi đi Paris thì sáng hôm sau ông ấy mới về.

Một thoáng ngập ngừng.

— Nói xem, Arthur, anh có lấy bánh xe dự phòng không.

Và người thợ máy đi vào lẩn chiếc bánh xe ô tô có đủ vành, bánh ra và bắt ốc vào phía sau xe một cách nặng nhọc.

Chiếc xe tải tiếp tục chạy. Ánh sáng màu đỏ của chiếc đèn hậu của xe tắt ngấm trong đêm tối. Người thợ máy ngáp rồi hỏi:

— Ông vẫn đi tìm kẻ giết người ư? Trong đêm hôm khuya khoắt như thế này? Còn tôi, nếu người ta để tôi ngủ thì tôi sẽ không biết trời đất gì nữa.

Một tiếng còi kéo dài. Một đoàn xe lửa chiếu sáng phía chân trời.

— Ông vào ư? Ông không vào ư?

Và người thợ máy rút lui như để tiếp tục ngủ lại.

Maigret vào trong xưởng thợ, nhìn những bức tường loang lổ vôi, những chiếc săm ô tô các kiểu căng phòng treo trên những chiếc đinh dài hầu hết đã cũ nát.

— Nói xem, anh đã chữa những gì trên bánh xe vừa trả lại?

— Nhưng... Tôi đã bắt ốc nó vào chiếc xe, trời!

— Anh tin như vậy ư? Chiếc xe tải sẽ chạy ra sao? Nó không cùng kích cỡ như các bánh xe khác.

Cái nhìn của người thợ máy có vẻ lo ngại.

— Có thể là tôi đã nhầm. Khoan... Có phải tôi đã trả bánh xe của chiếc xe tải nhỏ của cha Mathieu không?

Một tiếng súng nổ. Maigret đã bắn vào một trong số những chiếc săm đã bơm sẵn treo trên tường. Chiếc săm xì hơi và từ chỗ rách rơi ra những gói giấy nhỏ màu trắng.

— Không được động đây, cậu bé!

Vì gã thợ máy đang định húc đầu vào người ông.

— Coi chừng! Ta bắn đấy!

— Ông muốn gì ở tôi?

— Giơ tay lên! Nhanh lên!

Ông đến khám người Jojo, tịch thu khẩu súng có sáu viên đạn trong túi hăn.

— Nằm lên giường!

Maigret lấy chân khép cửa lại. Nhìn những vết đỏ trên mặt người thợ máy, ông biết hăn chưa chịu khuất phục.

— Nằm xuống!

Nhìn xung quanh, ông thấy một cuộn dây điện.

— Đưa hai tay đây!

Thấy Maigret cho súng vào túi, Jojo định chống cự lại thì hăn bị một cú đâm vào giữa mặt. Máu mũi chảy ra. Môi sưng vều. Hăn rên lên vì tức giận. Hai tay hăn bị trói chặt, đôi chân cũng vậy.

— Mà bao nhiêu tuổi?

— Hai mươi mốt...

— Ở đâu tới đây?

Hắn im lặng. Maigret giờ nằm đấm lên.

— Ở trại trẻ mồ côi Montpellier.

— Mà biết trong chiếc sẫm có những gói nhỏ này chứ?

— Đây là ma túy!

Giọng nói trơ trẽn. Tên thợ máy gõ người lên hòng làm đứt sợi dây điện.

— Trước đó trong chiếc bánh xe ấy có gì?

— Tôi không biết...

— Tại sao mà không trả bằng một bánh xe khác?

— Tôi không trả lời!

— Mặc kệ mà!

Năm chiếc sẫm khác lần lượt được bắn nổ tung, nhưng chúng không chỉ có cocain. Trong một chiếc sẫm có một bộ đồ ăn bằng bạc chạm huy hiệu của một vị hầu tước. Trong một chiếc khác có những tấm đăng ten và những đồ trang sức kiểu cổ.

Trong nhà để xe có mười chiếc ô tô. Chỉ có một chiếc dùng được khi Maigret khởi động máy. Và thế là, với một chiếc mỏ lết, có khi cả búa và đục nữa, ông phá banh các bình chứa xăng trên các xe còn lại.

Tên thợ máy đưa mắt nhìn theo.

— Không thiếu gì hàng hoá, đúng không? - Hắn căn nhắc.

Một bình chứa xăng của chiếc xe bốn mã lực nhét toàn ngân phiếu. Trị giá tất cả là ba trăm ngàn francs.

— Có thể đây là của Quỹ Tiết kiệm?

— Chắc là như vậy!

— Thế còn những đồng tiền cổ này?

— Không biết...

Đúng như trong một cửa hiệu tạp hoá. Có đủ những viên ngọc, tiền giấy, séc của Mỹ và những con dấu để làm thị thực. Maigret không thể nhớ hết. Khi rạch vải trên ghế ngồi trong một chiếc xe, ông còn thấy những đồng tiền bằng bạc. Xưởng sửa chữa ô tô chỉ là vẻ bên ngoài.

Một chiếc xe tải qua đường mà không đỗ lại. Mười lăm phút sau, một chiếc xe khác cũng vậy và viên cảnh sát trưởng cau mày. Ông bắt đầu hiệu

bộ máy hoạt động của xưởng ô tô này. Xưởng được đặt bên quốc lộ, một đầu là Paris còn đầu kia là các thành phố như Chartres, Orleang, Le Mang, Château Dun...

Không có hàng xóm ngoài ngôi nhà Ba goá phụ và biệt thự của Michonnet. Họ nhìn thấy gì ngoài hàng ngàn chuyến xe qua lại trong ngày? Trong số đó, một trăm chiếc đỗ lại trước những cây xăng. Một số và trong xưởng để sửa chữa. Ở đây bán săm lốp thay thế và những bánh xe nguyên chiếc. Những bình dầu nhớt chuyển từ tay này sang tay khác.

Nhưng xưởng sửa chữa ô tô có phải để nguy trang những chiếc ô tô đánh cắp không? Không có nhân chứng! Oscar đứng, tay đút túi, trước cửa! Những dụng cụ, đồ nghề, những bình hàn hơi. Năm cây xăng màu đỏ trắng tỏ ra rất thật thà.

Những cửa hàng thịt, những khách du lịch, có dừng chân lại đây như những người khác không.

Một tiếng chuông ở ngoài đường.

— Ai là chủ của máy? - Maigret hỏi mà không nhìn đến kẻ bị trói chặt. Hắn không trả lời mà chỉ mỉm cười.

— Máy sẽ phải nói thôi. Là Oscar, đúng không? Tên thật của hắn là gì?

— Là Oscar...

Tên thợ máy bật cười.

— Ông Goldberg đã đến đây ư?

— Là ai vậy?

— Máy biết rõ hơn ta! Ông người Ả Rập đã bị giết chết.

— Ông không đùa đấy chứ?

— Ai bắn người Đan Mạch trên phố Compiègne?

— Người ta đã bắn ai đó?

Không nghi ngờ gì nữa. Cảm giác đầu tiên của Maigret đã được xác nhận. Ông đang đứng trước một tổ chức trộm cướp chuyên nghiệp được tổ chức tốt.

Ông đã có một chứng cứ. Có tiếng động cơ của một chiếc xe ô tô trên đường, rồi tiếng phanh rít lên và xe đỗ lại trong khi đó có tiếng còi nổi lên.

Maigret vội vàng. Ông chưa kịp mở cửa thì tiếng xe đã chạy thật nhanh khiến ông không kịp nhận ra hình thù của nó.

Tay nắm chặt, ông trở lại với tên thợ máy.

— Mà báo hiệu cho chúng bằng cách nào?

— Tôi ư?

Tên thợ máy giơ hai tay bị trói lên.

— Nói!

— Cứ cho rằng các bạn tôi rất thánh mũi...

Maigret lo ngại. Ông giận dữ nhấc chiếc giường lên, Jojo ngã lăn xuống đất. Vì có thể ở trên giường có một vật gì đó báo hiệu ra ngoài. Ông lật chiếc giường nhưng không thấy gì cả. Ông để mặc hăn nằm đấy và ra quan sát những cây xăng nhưng không thấy gì là khác thường.

Ông bắt đầu nổi cáu.

— Trong xưởng thợ có máy điện thoại không?

— Ông đi mà tìm!

— Mà có biết là mà sẽ không nói được nữa không?

— Ông cứ việc!

Không có cách nào kéo tên thợ máy ra khỏi cái tổ chức ghê tởm này. Trong mười lăm phút đồng hồ, Maigret đi đi, lại lại trên đường suy nghĩ về cách báo hiệu ấy.

Trên lầu một trong nhà Michonnet, ánh sáng đã tắt ngấm. Chỉ còn đèn trong ngôi nhà Ba goá phụ và người ta có thể hình dung cảnh các cảnh sát đang lục tìm trong vườn.

Rạng đông, một làn sương mù trắng bay về hướng tây.

Maigret nhìn tay tên thợ máy. Hai bàn tay đó không thể cầm được vật gì cả.

Một làn gió mát thổi qua cánh cửa nhỏ bằng tôn của xưởng thợ.

Ngay lúc ấy, Maigret nghe thấy tiếng ô tô chạy tới. Ông nhìn ra thì thấy một chiếc xe bốn chỗ ngồi chạy với tốc độ khoảng ba mươi kilômét một giờ và như đang muốn đỗ lại.

Rất nhiều người trên xe bắn tới tấp vào cánh cửa nhỏ. Người ta chỉ nhìn thấy ánh đèn pha và những đầu người ló ra khỏi xe. Sau đó xe lại chạy tiếp.

Những ô cửa kính bị vỡ...

Từ trong ô tô có những tiếng súng bắn vào lầu một của ngôi nhà Ba goá phụ.

Maigret, đang nằm sát dưới đất, đứng lên, cổ họng khô khốc, tẩu thuốc tắt ngấm.

Ông đã nhận ra Oscar chính là kẻ lái chiếc xe chạy vào đêm tối.

Viên cảnh sát trưởng chưa kịp chạy ra đường thì một chiếc xe chạy đến phanh kít lại trước các cây xăng. Một người ra khỏi xe vấp phải Maigret.

— Grandjean. - Người này cầu nhàu.

— Cần xăng đây, nhanh lên!

Người lái xe đang tái mặt tức giận vì anh đã cho xe chạy với tốc độ một trăm kilômét một giờ trong khi tốc độ cho phép tám chục là cao nhất.

Grandjean là cảnh sát trong đội an toàn giao thông. Có hai tranh tra khác đang ngồi trong xe với anh. Mỗi anh tay cầm một khẩu súng ngắn.

Xăng đã đổ đầy.

— Chúng chạy xa chưa?

— Cách đây một trăm kilômét...

Người lái xe được lệnh cho xe chạy tiếp.

— Grandjean ở lại - Maigret ra lệnh - Hai anh kia đi tiếp.

Rồi ông nói thêm:

— Phải rất thận trọng! Nhất thiết phải bắt cho được bọn chúng. Chạy đi!

Chiếc xe tiếp tục chạy. Một chiếc chăn bùn long ra kêu lạch cạch suốt dọc đường.

— Kể lại xem nào, Grandjean!

Và Maigret lắng nghe trong khi mắt luân phiên quan sát ba ngôi nhà, tai để ý đến kẻ đang bị trời.

Dưới đây là câu chuyện của Grandjean:

— Lucas đã gọi điện cho tôi phải canh chừng tên chủ xưởng sửa chữa ô tô Oscar. Tôi đi theo hắn đến ngoại ô Orleang. Chúng dùng một bữa rất sang trọng trong khách sạn Ốc Sên, nhưng không nói với nhau một lời, sau đó chúng lên đường đi Ambigu. Cho tới lúc này thì chưa có việc gì xảy ra...

Đến nửa đêm thì chúng ra khỏi nhà hát và tôi thấy chúng đi về phía Chope Saint Martin... Sếp biết nơi ấy chứ?... Trong một phòng nhỏ đã có vài ba tên vô lại chờ sẵn. Oscar vào khách sạn như vào nhà mình. Những người hầu bàn cúi chào, chủ khách sạn bắt tay hân và hỏi thăm độ này làm ăn ra sao. Còn vợ hân thì như con cá được thả xuống nước.

Chúng ngồi vào bàn ở đó đã có ba tên vô lại và một gái điếm. Một trong số đó tôi biết một tên là thợ sắt ở phố Cộng hoà, một tên nữa là kẻ buôn vật trên phố Temple. Tôi không biết tên thứ ba nhưng hân và con điếm chắc chắn có tên trong sổ đen của đội cảnh sát chống tệ nạn xã hội.

Chúng dùng rượu sâm banh và ăn uống ồn ào. Sau đó chúng gọi cua bể, súp tối và nhiều thứ nữa mà tôi không biết. Đúng là một cuộc “đập phá” như bọn chúng thường làm. Vừa ăn chúng vừa vỗ đùi đả con gái hoặc hát ông ổng.

Đã có một trận đánh ghen vì Oscar ngồi bên con điếm và vợ hân rất khó chịu. Cái đó được dàn xếp bằng một chai sâm banh nữa. Thịnh thoảng lão chủ đến uống với khách và chiêu đãi chúng. Đến ba giờ sáng thì một người hầu bàn tới mời Oscar ra nghe điện thoại.

Khi ở buồng điện thoại về thì Oscar không ăn uống nữa. Hân gườm gườm nhìn tôi vì tôi là khách hàng không trong nhóm chúng. Hân nói nhỏ với đồng bọn... Một bức tranh đẹp! Cổ chúng dài ra... Con mụ nhỏ bé, tôi muốn nói người vợ của Oscar, mắt đỏ tía, uống một cốc rượu đầy để hồng tăng thêm sự can đảm.

Chỉ có một tên đi cùng vợ chồng hân, một tên người Ý hay Tây Ban Nha gì đó.

Cuối cùng, trước khi tạm biệt nhau, chúng kể vài chuyện phiếm. Tôi là người đầu tiên ra khỏi khách sạn. Tôi gọi một chiếc taxi và gọi thêm hai thanh tra ở ngoại ô Saint Denis cùng đi...

Sếp đã nhìn thấy xe của chúng. Từ phố Saint Michel chúng đã chạy một trăm kilômét một giờ rồi. Chúng tôi thối còi đến chục lần nhưng chúng không đỗ xe lại. Đuổi theo chúng quả là vất vả. Người tài xế, một người Nga thì phải, nói chúng tôi đã phá xe của anh ta.

— Chính bọn chúng là người bắn súng ư?

— Vâng.

Sau khi nghe tiếng súng nổ, Lucas từ trong ngôi nhà Ba goá phụ chạy ra gặp viên cảnh sát trưởng.

— Đã có chuyện gì?

— Người bị thương ra sao rồi?

— Hắn rất yếu. Nhưng tôi cho rằng hắn có thể chịu được đến sáng mai. Bác sĩ phẫu thuật sẽ đến ngay thôi. Nhưng ở đây...?

Và Lucas nhìn cánh cửa bằng tôn của xưởng thợ lỗ chỗ những vết đạn cùng tên thợ máy bị trói chặt đang nằm trên giường.

— Một băng đảng được tổ chức tốt, đúng không, sếp?

Maigret bồn chồn hơn lúc nào hết. Điều đó thể hiện bằng những cái nhún vai. Miệng ông ngậm chặt lấy đầu thuốc.

— Lucas, anh hãy chằng lưới. Gọi điện cho Arpajon, Etampes, Chartres, Orleang, Le Mang, Rumbouillet... Tốt nhất là nhìn vào bản đồ. Tất cả các đồn cảnh sát phải sẵn sàng. Chặn các con đường vào thành phố. Chính họ là người bắt bọn chúng... Else Andersen đang làm gì?

— Tôi không biết. Tôi để ở trong phòng. À có vẻ suy sụp.

— À đùa đấy! - Maigret hóm hình bác lại.

Cả ba người vẫn đứng trên đường.

— Máy nói ở đâu?

— Trong hành lang nhà của tên chủ xưởng. Bắt đầu từ Orleang vì có thể chúng đã chạy quá Etampes rồi...

Một trang trại chơ vơ giữa cánh đồng đã có ánh lửa. Nông dân đã thức giấc. Chiếc đèn treo trước chuồng bò đã tắt, các cửa sổ đã có ánh sáng.

— Năm giờ sáng thì bắt đầu vắt sữa bò.

Lucas phá cửa nhà Oscar bằng kìm và búa nhặt trong xưởng thợ. Còn Grandjean thì đi theo Maigret mà không biết ở đây đang có chuyện gì.

— Những sự kiện kết thúc thì đơn giản! - Viên cảnh sát trưởng cầu nhàu. - Cái khó là việc làm rõ cái ban đầu. Trên kia có một công dân khẳng định với tôi là mình không thể đi lại được. Anh ta ngồi trên ghế trong nhiều giờ liền, bất động, hoàn toàn bất động. Các cửa sổ đều có ánh sáng đèn,

đúng không? Lúc này tôi tìm dấu hiệu! Anh không biết đâu, xe cộ qua lại không ngớt, nhưng lúc ấy thì không có ánh sáng đèn.

Maigret bật cười như vừa phát hiện ra một sự việc rất kỳ cục. Và bất chợt người cùng đi thấy ông rút súng ra và bắn vào ô cửa sổ trong đó có bóng người ngồi trên chiếc ghế bành.

Tiếng súng nổ khô giòn như một tiếng roi quất mạnh. Kèm theo đó là tiếng kính vỡ loảng xoảng. Nhưng trong phòng không có gì động đậy cả. Bóng người vẫn ngồi nguyên như vậy sau bức màn.

— Sếp vừa bắn gì vậy?

— Phá cửa! Hay cứ bấm chuông trước đã! Nhưng tôi cho rằng không có người mở cửa đâu.

Không có tiếng động nào từ bên trong.

— Phá cửa!

Grandjean là người to cao. Anh lấy đà và đến cái hích thứ ba thì cửa bật mở.

— Cẩn thận đấy!

Mỗi người cầm một khẩu súng trên tay. Công tắc điện ở phòng ăn được bật lên trước tiên. Trên bàn là tấm khăn trải kẻ ô vuông màu đỏ, vẫn còn những bát đĩa, một chút rượu vang trong chai. Maigret rót rượu ra và uống.

Trong phòng khách, không có gì cả. Nhiều mảnh vải trắng trùm lên những chiếc ghế bành. Mùi ẩm mốc trong gian phòng không có người ở. Viên thanh tra lo ngại nhìn Maigret. Hai người lên cầu thang vào lầu một có ba cánh cửa phòng trên hành lang. Viên cảnh sát trưởng mở cửa một gian phòng. Một luồng gió bay vào qua ô kính vỡ. Trên chiếc ghế bành họ nhìn thấy một chiếc cán chổi dựng đứng lên trên đó có một bó giẻ rách gói trông giống như một đầu người. Maigret mở một cách cửa thông sang phòng bên, phòng này cũng trống rỗng. Phòng cuối cùng có những củ khoai tây lẫn lóc trên sàn, những gói giá đỗ treo trên xà ngang. Đây là một căn phòng tốt nhưng không có người ở vì nó chỉ có một chiếc bàn cũ và một chiếc tủ nhỏ.

Họ đứng lên. Qua bếp, Maigret đi ra sân. Ở cuối sân có một trái nhà. Một cánh cửa động đậy...

— Ai?- Maigret quát lên và rút súng ra.

Một tiếng kêu hoảng hốt. Cánh cửa bật mở và người ta thấy một phụ nữ quỳ xuống, miệng van xin:

— Tôi không làm gì cả! Xin lỗi ông! Tôi... Tôi...

Đó là mẹ Michonnet, đầu tóc bù xù, áo quần đầy bụi.

— Chồng bà đâu?

— Tôi không biết! Xin thề là tôi không biết gì cả! Tôi đã quá đau khổ...

Mẹ ta khóc. Cả cơ thể của mẹ rung lên và như sắp sụp xuống. Mặt mẹ già thêm mười năm, nhăn nhó vì nước mắt và sợ hãi.

— Không phải tại tôi! Tôi không làm gì cả. Đó là cái người ở nhà trước mặt...

— Người nào?

— Người nước ngoài! Tôi không biết gì cả! Nhưng đúng là hắn! Chồng tôi không giết người, không trộm cướp. Anh ấy rất thật thà!... Chính hắn, với con mắt xấu xa ấy! Từ ngày hắn dọn về đây, tất cả đều rối tung lên. Tôi...

Một chuồng gà có nhiều gà lông trắng đang mổ những hạt ngô màu vàng. Con mèo đang nằm trên thành cửa sổ và mắt nó sáng lên trong bóng tối.

— Bà đứng lên.

— Ông sẽ bắt tôi ư? Ai đã bắn súng?

Thật đáng thương. Mẹ gần năm chục tuổi nhưng lại khóc như một đứa trẻ. Mẹ quá thất vọng. Khi Maigret vỗ vào vai mẹ mẹ gục đầu vào ngực ông.

— Tôi chỉ là một người đàn bà đau khổ, tôi ấy... Tôi làm việc quần quật suốt đời! Khi lấy ông ấy, tôi là một thủ quỹ trong một khách sạn lớn nhất ở Montpellier...

Maigret đẩy mẹ ra nhưng mẹ vẫn tiếp tục than vãn:

— Tôi sẽ rất sung sướng nếu tôi vẫn làm việc ở đây. Ông chủ rất tin tôi và lấy làm tiếc khi tôi xin thôi việc...

Rồi mẹ lại khóc. Nhìn thấy con mèo mẹ tỉnh trí hơn.

— Michonnet khốn khổ! Anh ấy cũng chẳng sung sướng gì! Và những con gà, con mèo của tôi. Thưa ông cảnh sát trưởng, tôi có thể giết chết hắn,

cái người ở trước nhà tôi. Tôi cảm thấy như vậy ngay lần đầu tiên tôi gặp hẳn. Chỉ riêng con mắt đen của hẳn...

— Chồng bà đang ở đâu?

— Làm thế nào mà tôi biết được?

— Ông ta đã đi từ chiều hôm qua, đúng không? Chính xác là ngay sau khi tôi tới thăm. Ông ta không ốm đau hơn tôi đâu.

Mụ không biết trả lời thế nào. Mụ nhìn xung quanh như đang muốn tìm một chỗ dựa.

— Chồng tôi mắc bệnh gout thật...

— Cô Else có tới đây lần nào không?

— Không bao giờ! - Mụ phật ý và trả lời - Không bao giờ tôi muốn loại người ấy bước chân vào nhà tôi.

— Thế còn ông Oscar thì sao?

— Ông đã bắt ông ta rồi ư?

— Sẽ bắt được!

— Ông ta cũng không trộm cướp. Chồng tôi không muốn quan hệ với những người không cùng tầng lớp, không có một chút học thức nào như ông ta... A! Nếu người ta biết nghe lời các bà vợ. Ông nói xem, đã có việc gì xảy ra? Lúc nào tôi cũng nghe thấy tiếng súng. Nếu có chuyện gì xảy ra với Michonnet thì tôi chết vì xấu hổ mất! Không kể đến việc tôi đã già rồi, không thể đi làm được nữa...

— Bà vào trong nhà đi.

— Tôi phải làm gì?

— Uống một thứ gì đó thật nóng. Hãy chờ đợi. Hoặc đi ngủ, nếu có thể.

— Ngủ ư?

Lại một trận mưa nước mắt, nhưng rồi mụ ta sẽ phải nín thôi vì hai viên cảnh sát đã bỏ đi.

Maigret nhấc máy điện thoại.

— Alô! Arpajon đấy ư?... Tôi là cảnh sát đây! Xin cô cho biết đêm hôm qua có ai gọi về số điện thoại tôi đang nói đây không?

Ông phải đợi vài phút, sau đó mới có tiếng trả lời.

- Số 27-45... Đó là cửa hiệu cà phê ở ngoại ô Saint Martin, Paris.
- Tôi biết! Còn máy nào gọi đi từ ngã ba Ba góa phụ không?
- Khoan... Từ xưởng sửa chữa ô tô gọi cho cảnh sát.
- Cảm ơn!

Khi Maigret đến gặp thanh tra Grandjean trên đường thì một trận mưa nhỏ như sương bắt đầu rơi. Bầu trời màu trắng đục.

- Sếp thấy thế nào?
- Gần như là...
- Mụ đàn bà ấy đã đóng kịch, đúng không?
- Mụ ta có phần tỏ ra thật thà.
- Tuy nhiên, người chồng...

— Hẳn ta lại là chuyện khác. Nếu anh muốn biết thì đây là một tên vô lại xuất thân từ một người thật thà. Không có gì là phức tạp cả. Hẳn đã mất nhiều thời gian suy nghĩ để thoát ra. Bây giờ chỉ còn việc suy nghĩ xem hẳn quyết định trở thành vô lại vào lúc nào và trong hoàn cảnh nào. Cuối cùng cũng phải biết đêm hôm qua hẳn đã tưởng tượng ra những gì...

Và Maigret châm lửa vào tẩu thuốc rồi đi thẳng tới cổng ngôi nhà Ba góa phụ. Có một cảnh sát đứng canh gác ở đây.

- Có gì mới không?
- Tôi cho rằng người ta không tìm thấy gì cả. Khu vườn đã bị bao vây, cũng không thấy bóng người nào cả.

Phòng khách lớn vẫn nguyên vẹn như lần đầu tiên Maigret tới. Vẫn cái cầu thang kêu cọt kẹt. Trong phòng của mình, Carl Andersen đang rên rĩ. Khi viên cảnh sát trưởng đến, anh ta tạm quên đau đớn lắp bắp hỏi:

- Else đang ở đâu?
- Ở trong phòng cô ta.
- À.

Cái đó làm cho anh ta yên tâm. Anh ta thở dài rồi sờ lên vai và nhăn mặt.

- Tôi biết tôi không thể chết được...

Con mắt bằng thủy tinh của anh ta làm mọi người khó chịu vì nó không tham gia gì vào sự sống của bộ mặt. Nó mở to, bất động trong khi đó thì mọi

thở thít trên mặt đang hoạt động.

— Tôi muốn cô ấy không nhìn thấy tôi trong tình trạng này. Ông có tin rằng vai tôi sẽ lành không? Người ta nói là đang tìm cho tôi một bác sĩ phẫu thuật giỏi, đúng không?

Cả anh ta nữa, anh ta cũng đã trở thành một đứa trẻ như mụ Michonnet trong cơn tuyệt vọng. Con mắt còn lại của anh ta van nài. Anh ta muốn được yên tâm. Nhưng cái làm cho anh ta khắc khoải nhất là cái vẻ bên ngoài của mình.

Ngược lại anh ta có một ý chí khác thường, một khả năng chế ngự sự đau đớn. Maigret quan sát hai vết thương và cũng đồng tình với anh.

— Nhờ ông nói với Else...

— Anh không muốn gặp cô ta ư?

— Không! Tốt hơn cả là không, nhưng nhờ ông nói với cô ấy rằng tôi đang ở đây, tôi vẫn sáng suốt, cô ấy phải tin tưởng. Xin nhắc lại danh từ: tin tưởng! Cô ấy phải đọc lại Kinh thánh, ví dụ như câu chuyện về Job. Cái ấy hẳn đã làm ông buồn cười vì người Pháp các ông không biết đến Kinh thánh. Tin tưởng, và tôi luôn luôn biết về tôi. Đó là lời của Thượng đế đấy. Thượng đế luôn luôn biết về mình. Nói với cô ấy như vậy! Và xin nói thêm...

Thật là lạ lùng, bị thương, đau đớn về thể xác, bị hai cảnh sát canh giữ, với lòng mộ đạo anh ta vẫn nói về Kinh thánh.

— Tin tưởng! Ông sẽ nói với cô ấy như vậy, đúng không? Vì chỉ có sự vô tội mới có thể chứng minh mọi điều được.

Anh ta cau mày. Anh đã thấy Grandjean đang cười. Anh ta nghiêng răng lẩm bẩm:

— Người Pháp!

Nói cách khác là người không tín ngưỡng! Cũng có thể nói là người nông cạn, hay hoài nghi và hay chống đối!

Thất vọng, anh ta nằm quay mặt vào tường và nhìn chăm chăm vào đó với con mắt nguyên lành của mình.

— Nhờ ông nói với cô ấy rằng...

Chỉ có điều là khi vào phòng của cô ta thì Maigret không nhìn thấy ai.

Không khí nóng hầm hập. Hầy còn vương vấn đâu đây mùi khói thuốc lá.

Nhưng không có ai cả! Cửa sổ đóng kín, Else không có ở đây.

Trong hộc tường lọ thuốc, chiếc chìa khoá thì còn. Thiếu khẩu súng.

— Nhưng đừng nhìn tôi như thế!

Viên thanh tra đi theo ông nhìn ông với một vẻ ngạc nhiên.

Maigret căn chặt chiếc tàu đến mức phần ống của tàu bật ra, nỡ tàu rơi xuống sàn nhà.

— Cô ta trốn mất rồi ư?

— Anh im đi!

Ông cúi kính, bất động. Grandjean cố gắng đứng yên.

Trời chưa sáng hẳn. Sương mù vẫn bay là là trên mặt đất. Ôtô của cửa hàng thịt chạy trên đường, một chiếc xe Ford cũ, bánh xe đi theo hình chữ chi trên lớp nhựa.

Bỗng nhiên Maigret chạy ra hành lang và xuống thang gác. Và đến khi ông vào phòng khách thì có tiếng kêu cứu ở ngoài vườn, như tiếng kêu của một con thú bị thương. Đó là tiếng kêu bị bóp nghẹt của một phụ nữ. Có thể là gần hoặc cũng có thể ở xa. Có thể từ một mái che nào đó, cũng có thể là ở dưới đất.

— Sếp có nghe thấy không?

— Im lặng! - Maigret quát lên vì bất lực.

Tiếng kêu bị chấm dứt bằng một phát súng chói tai khiến người ta không biết đạn nổ ở bên phải hay ở bên trái, trong nhà hoặc ngoài vườn, trên đường cái hay trên cánh đồng.

Sau tiếng súng nổ là tiếng chân người trên cầu thang. Người ta thấy Carl Andersen tay ôm ngực đang chạy xuống như một người điên.

— Đúng là cô ấy rồi!

Anh ta vừa nói vừa thở hổn hển. Con mắt bằng thủy tinh nhìn thẳng, còn con mắt lành thì mở to.

Sau tiếng nổ, không gian yên tĩnh trong một vài giây đồng hồ. Người ta đợi một tiếng nổ tiếp theo trong khi Carl Andersen đã xuống được dưới sân.

Một trong số cảnh sát gác khu vườn chạy tới một thành giếng khơi có ròng rọc kéo nước. Vừa cúi xuống nhìn thì lập tức anh ta đứng lên và thối một hồi còi dài.

— Giữ lấy anh ta! - Chỉ tay vào người Đan Mạch, Maigret bảo Lucas.

Viên thanh tra ra hiệu cho một người của mình xông lại giữ lấy người bị thương. Vì Carl kháng cự, hai người cảnh sát đè anh ta xuống và khiêng lên nhà giữa những tiếng phản đối và rên rỉ của anh.

Maigret đến bên thành giếng. Một nhân viên cảnh sát báo ông:

— Coi chừng!

Một tiếng súng nổ với tiếng vang kéo dài ở dưới giếng.

— Ai vậy?

— Cô gái và một người đàn ông... Cả hai đang vật lộn nhau.

Cẩn thận. Maigret tiến lại nhưng không nhìn thấy gì.

— Đền pin đâu?

Ông chưa kịp nhận rõ cái gì đang diễn ra ở dưới giếng thì một phát súng làm chiếc đèn pin văng đi.

Người đàn ông ấy là Michonnet. Giếng không sâu, ngược lại nó rộng và không có nước. Ở dưới đó có hai người đang vật nhau. Nhà kinh doanh bảo hiểm túm lấy cổ Else như muốn bóp chết cô ta. Cô gái tay cầm khẩu súng lục nhưng cổ tay bị giữ chặt nên không làm gì được.

— Phải làm gì bây giờ? - Viên thanh tra hỏi Maigret.

Ông lúng túng. Đôi lúc có tiếng rên vọng lên. Else bị bóp nghẹt, đang đánh trả một cách vô vọng.

— Michonnet, thôi đi! - Maigret quát vì sợ xảy ra chết người.

Anh ta không trả lời mà giằng lấy súng của Else bắn lên không trung khiến viên cảnh sát trưởng không ngáp ngừng được nữa. Giếng sâu chừng ba mét. Maigret nhảy xuống giếng đè lên lưng nhà kinh doanh bảo hiểm nhưng không làm gãy chân Else.

Thật là hỗn độn. Một tiếng súng nữa lại vang lên, đạn chạm vào thành giếng và bay vọt lên trong khi đó thì ông cảnh sát trưởng, do thận trọng, đánh vào đầu Michonnet bằng cả hai nắm tay. Đến cú đánh thứ tư thì hăn lao đảo ngã xuống, mắt sưng vù, môi rớm máu.

Else đưa tay ôm lấy cổ, cố gắng hít thở không khí. Cuộc chiến đấu đúng là vừa bi thảm vừa điên rồ dưới đáy giếng mờ ảo với mùi bùn rác nồng nặc. Càng bi thảm hơn ở giai đoạn kết thúc: khi được kéo lên bằng ròng rọc, Michonnet người mềm nhũn, đầy bùn đất, miệng không ngớt rên rỉ. Else mà Maigret vác trên vai, bắn thiêu trong chiếc áo nhung đen có từng mảng râu xanh bám theo.

Cả ả ta và cả kẻ thù của ả, không ai ngất đi cả. Nhưng mặt họ tỏ vẻ chán nản như những người lùn đánh vật, nằm đè lên nhau, tay dấm vào không khí trong rạp xiếc. Maigret nhặt khẩu súng lên, đó là khẩu súng trước đó để trong hộc tường. Súng còn một viên đạn.

Lucas từ trong nhà chạy ra, thở dài khi nhìn thấy cảnh ấy.

— Tôi đã trói chặt hăn trên giường.

Một cảnh sát lau trán cho cô gái. Lucas hỏi:

— Móc bọn chúng ở đâu ra vậy?

Câu hỏi vừa đặt ra thì Michonnet gắng gượng đứng lên, mặt hầm hầm, lao vào Else. Hăn chưa kịp giở trò gì thì Maigret đã lấy chân đá hăn văng xa hai mét và quát:

— Vỡ hài kịch kết thúc rồi!

Nhà kinh doanh bảo hiểm cười lên sảng sặc. Mặt hăn méo mó trông giống như mặt một đứa trẻ bị người ta lấy roi quật vào mông trong khi nó đang chống cự, giãy giụa, khóc lóc, thú nhận sự bất lực của mình. Nhưng thực ra thì hăn đang khóc! Hăn nhăn nhó mà khóc! Vừa khóc vừa giơ nắm đấm đe dọa lên.

Cuối cùng thì Else đứng lên, tay lau trán.

— Tôi biết trước là có chuyện này mà! - Ả cười một nụ cười nhợt nhạt
- Hắn bóp cổ tôi chặt quá!

Má ả đen nhẻm những bùn đất, tóc rối bù. Maigret cũng không mấy sạch sẽ.

— Hai người làm gì dưới giếng?- Ông hỏi chúng.

Else nhìn Michonnet một cách hăn học. Người ta cảm thấy ả đã lấy lại được tinh thần.

— Trả lời đi.

— Tôi bị bắt đem xuống...

— Do Michonnet ư?

— Không đúng - Nhà kinh doanh bảo hiểm gầm lên.

— Đúng thế. Hắn muốn bóp chết tôi. Tôi cho rằng hắn lên cơn điên.

— Nó nói dối! Chính nó mới là con điên! Chính nó đã...

— Đã làm sao?

— Tôi không biết! Nó... Nó là một con rắn độc mà người ta phải đập nát đầu nó ra.

Trời đã sáng. Chim chóc hót trên những cành cây.

— Tại sao tay cô lại có súng?

— Vì tôi sợ có một cạm bẫy.

— Cạm bẫy nào? Khoan!... Hãy trả lời một cách có trật tự. Cô vừa nói mình bị cưỡng bức mang xuống giếng.

— Nó nói dối! - Nhà kinh doanh lại nhắc lại.

— Hãy chỉ đúng nơi xảy ra cuộc vật lộn ấy.

Ả nhìn xung quanh rồi chỉ vào thềm nhà.

— Ở đây ư? Cô không kêu lên ư?

— Tôi không thể.

— Và Michonnet bé nhỏ ấy đã vác cô xuống giếng ư? Nói cách khác anh ta đã chạy hai trăm mét với một khối nặng năm mươi nhăm kilôgam trên vai ư?

— Đúng thế...

— Nó nói dối!

— Ông bắt hẩn câm miệng đi! - Ắ nói với vẻ mỗi mệ - Ông không thấy hẩn điên rồi ư? Và không phải tới hôm nay hẩn mới lên cơn.

Cần phải ngăn chặn Michonnet một lần nữa vì hẩn lại lẩn xả vào Else.

Có một nhóm người trong vườn: Maigret, Lucas, hai thanh tra cảnh sát đang nhìn nhà kinh doanh bảo hiểm mặt sưng vù và Else vừa nói vừa sửa sang lại quần áo.

Cái khó là biết được tại sao họ lại gây ra vụ này mà không đi đến án mạng. Câu chuyện càng tồi tệ hơn khi người ta nhìn thấy một người đàn bà vừa mở được cổng vừa chạy vào vừa gọi tên Michonnet:

— Anh Emile.

Đó là bà Michonnet hốt hoảng hơn là thất vọng, bà Michonnet lấy khăn tay trong túi ra để lau nước mắt.

— Lại còn bà này nữa!

Mụ có vẻ như một bà già lưỡng lự trước sự việc xảy ra và đang ngậm đắng nuốt cay một mình.

Maigret thích thú trong việc chứng kiến Else đang nhìn những người xung quanh.

— Hai người đang làm gì dưới giếng?

Ông hỏi với vẻ muốn nói: “Thôi đi! Giữa chúng ta với nhau thì không nên đóng kịch nữa!”

Ắ hiểu. Miệng ắ nở một nụ cười khôì hài.

— Chúng tôi đã chạy trốn như những con chuột! - Ắ thừa nhận. - Tuy nhiên tôi đang đói, đang rét và tôi cũng muốn tắm tấp một chút, sau đó hãy hay...

Không phải là đóng kịch. Ngược lại đây là sự thật rõ ràng. Ắ đứng giữa vòng người nhưng không bối rối. Ắ thích thú nhìn người đàn bà đang khóc và gã Michonnet đáng thương, sau đó nhìn Maigret như muốn nói với ông: “Những kẻ khốn khổ! Chúng tôi cùng trong một tầng lớp, đúng không? Chúng ta nói chuyện với nhau sau! Ông đã thắng cuộc, nhưng ông cũng phải thừa nhận tôi cũng thắng về phần mình.”

Không sợ hãi, không khó chịu. Diễn xuất không tồi. Đó là sự thật. Người ta đã tóm được Else và ắ đang thích thú về chuyện đó.

— Cô đi theo tôi! - Maigret nói - Anh và Lucas canh giữ người này. Còn bà Michonnet thì ở lại đây hay về nhà mình thì tùy...

ooo

— Xin mời vào! Cô không làm tôi khó chịu đâu!

Cũng căn phòng ấy với chiếc divăng màu đen, mùi nước hoa thơm hắc, hốc tường đẽng sau bức họa. Vẫn người phụ nữ ấy.

— Carl được canh giữ cẩn thận, đúng không? - Ả hỏi với cái hất hàm về phía phòng người bị thương - Vì anh ấy còn đau đớn hơn Michonnet. Ông có thể hút thuốc...

Ả đổ nước vào chậu thau, cởi áo như đang làm một việc tự nhiên nhất trên đời, và đứng như vậy không xấu hổ và cũng không khiêu khích.

Maigret nghĩ tới cuộc đến thăm ngôi nhà Ba góa phụ lần đầu tiên, tới Else bí ẩn như một phụ nữ quyến rũ trên màn ảnh và cái bầu không khí bối rối và căng thẳng do ả tạo ra.

Ả có phải là con người tai quái khi nói về toà lâu đài của cha mẹ, những người hầu và bà vú nuôi và thói chuyên quyền, độc đoán của người cha không. Hết rồi! Một cử chỉ rõ ràng hơn mọi lời nói: đó là cái cách cởi váy áo rồi cứ như vậy nhìn vào trong gương trước khi rửa mặt. Đó là một người con gái đơn giản, tầm thường, lạnh mạnh và xảo trá.

— Phải thú nhận là ông đã tiến rất nhanh!

— Mới đây thôi!...

Ả lấy góc chiếc khăn để lau mặt.

— Ông khỏe khoắn rồi. Hôm qua khi ông ở đây, tôi đã để ông nhìn thấy vú tôi và tôi đã thấy trán ông rớm mồ hôi, miệng ông nuốt nước bọt. Bây giờ thì ông chẳng sao cả, tuy tôi không đến nỗi xấu xí.

Ả chống tay vào vùng thắt lưng, hài lòng nhìn tấm thân thon thả không che đậy của mình.

— Giữa chúng ta thôi nhé, ông nghi ngờ tôi từ lúc nào? Tôi phạm một sai lầm ư?

— Rất nhiều...

— Là bao nhiêu?

— Ví dụ cô nói nhiều về lâu đài và vườn hoa. Khi người ta ở trong một lâu đài thực sự thì người ta chỉ nói là nhà thôi.

Ả kéo rèm thay quần áo và ngập ngừng khi mặc áo.

— Ông sẽ giải tôi về Paris, tất nhiên! Như vậy sẽ có chụp ảnh. Ông thấy tôi mặc chiếc áo màu xanh lá cây này thế nào...

Ả ướm thử chiếc áo vào người.

— Không! Màu đen thích hợp với tôi hơn cả. Ông có thể cho tôi chút lửa được không?

Ả cười. Khi ả đến trước mặt ông để châm điếu thuốc thì ông thấy bối rối vì ả đã gây ra một mùi khác lạ trong bầu không khí.

— Nào, tôi mặc... Sau đó là đớp đúng không?

Kể cả tiếng lóng cũng có một sự thú vị khác lạ trên đôi môi ấy nhờ vào giọng nói của ả.

— Cô là nhân tình của Carl Andersen từ lúc nào?

— Tôi không phải là nhân tình mà là vợ của anh ấy.

Ả kẻ lông mày và tô môi.

— Hai người cưới nhau ở Đan Mạch ư?

— Ông chưa biết hết đâu, và đừng có hòng làm cho tôi nói. Tuy nhiên ông không nên sốt ruột. Từ lúc bắt giữ đến lúc làm thủ tục nhận dạng là bao lâu?

— Sẽ làm ngay thôi.

— Mặc ông! Vì người ta sẽ biết tên thật của tôi là Bertha Kruli và ba năm trước đây có một lệnh bắt tôi của cảnh sát ở Copenhagen. Chính phủ Đan Mạch yêu cầu dẫn độ. Tôi đã sẵn sàng. Bây giờ xin ông cho phép tôi đi ăn một cái gì đó. Ông có thấy trong phòng này bí quá không?

Ả ra mở cửa sổ. Rồi ả tiến lại cửa ra vào. Maigret nhảy ra chặn ả lại vì cho rằng ả sẽ chạy trốn. Bất ngờ ả đóng sập và gài cửa lại để viên cảnh sát trưởng ở ngoài hành lang. Người ta nghe thấy tiếng chân ả chạy ra phía cửa sổ.

Maigret không để lỡ một phần tư giây. Thanh gài đã bị bật tung dưới sức nặng của cơ thể ông. Cánh cửa đổ xuống, bản lề và ổ khoá bị rời khỏi cửa.

Ả đang ngồi trên thành cửa sổ. Ả ngập ngừng.

— Muộn rồi! - Ông nói.

Ả quay lại, ngực thở dốc, trán đầm mồ hôi.

— Thay áo thật là phí công! - Ả khò hài chỉ vào chỗ rách của áo.

— Cô có hứa là không tìm cách chạy trốn nữa không?

— Không!

— Vậy tôi xin báo trước là tôi sẽ bắn cô khi có những cử chỉ tình nghi.

Và từ lúc này khẩu súng luôn luôn trên tay Maigret.

Khi đi qua phòng của Carl Andersen, ả quay lại hỏi:

— Anh ấy có qua khỏi được không? Có hai viên đạn trong người ư?

Ông nhìn ả, và lúc này rất khó xét đoán con người đang đứng trước mặt. Trong giọng nói của ả có cả sự thương hại và sự thù hận.

— Đó là lỗi của anh ấy - Ả nói như để xoa dịu lương tâm mình - Miễn là trong nhà còn chút gì đó để ăn.

Maigret đi theo ả vào trong bếp trong khi ả đang lục lọi trên các giá đựng và cuối cùng ả đã có một hộp tôm.

— Ông có thể mở giúp tôi được không? Ông làm việc này được đấy, tôi xin hứa là sẽ không lợi dụng cơ hội để chạy trốn đâu.

Giữa hai người như đã có một sự thân mật kỳ cục mà Maigret không muốn. Hình như giữa họ cũng có một cái gì đó như là sự thân mật không hề có ẩn ý nữa.

Ả thích thú vì được tiếp xúc với con người to béo, trong trắng đã chiến thắng ả, nhưng ả không hề coi thường sự can đảm của ông. Còn ông, ông đang thường thức mối quan hệ vượt ra khỏi mọi nguyên tắc này.

— Đây. Ăn nhanh lên...

— Đi ngay bây giờ ư?

— Tôi không biết...

— Nói giữa chúng ta thôi. Ông đã biết những gì?

— Cái đó không quan trọng.

— Ông cũng mang theo gã Michonnet ngu đần ấy đi luôn chứ? Chính hắn là người làm tôi sợ nhất. Vừa rồi, ở dưới giếng, tôi tưởng là mình đã từ già cỗi đời rồi. Mắt hắn lồi ra, hắn bóp cổ tôi với tất cả sức lực của hắn.

— Cô là tình nhân của ông ta ư?

À nhún vai, coi như việc này chẳng có gì là quan trọng.

— Thế còn Oscar? - Ông hỏi tiếp.

— Oscar thì sao?

— Là một tình nhân nữa của cô ư?

— Những cái đó ông tự điều tra lấy. Tôi, tôi biết rõ cái gì đang đợi tôi. Tôi đã ngồi tù năm năm ở Đan Mạch vì tội ăn cướp có vũ khí và chống trả. Chính ở đấy tôi bị một phát đạn...

À chỉ tay vào vú bên phải.

— Còn những cái khác là do những người ở đây gây ra!

— Cô quen Issac Goldberg ở đâu?

— Tôi không quen.

— Cô sẽ phải nói thôi.

— Tôi lấy làm lạ là tại sao ông lại có ý nghĩ ấy...

À vừa nói vừa ăn tôm hộp mà không có bánh mì.

Người ta nghe thấy tiếng chân của cảnh sát đi đi, lại lại trong phòng khách trong khi canh giữ Michonnet đang ngồi trên ghế bành.

Hai chiếc xe hơi cùng đỗ một lúc ở ngoài cổng. Cổng được mở to và cả hai chiếc xe cùng chạy vào trong vườn. Trên chiếc xe thứ nhất có một thanh tra, một cảnh sát và Oscar cùng vợ hắn. Chiếc xe thứ hai là xe taxi ở Paris có một thanh tra đang áp giải một người thứ ba. Tất cả đều có công số tám trên tay, nhưng mặt chúng đều thản nhiên trừ mặt vợ người chủ xưởng sửa chữa ô tô mắt đỏ ngầu.

Maigret đưa Else lên phòng khách. Một lần nữa Michonnet muốn nhảy xổ vào ả.

Người ta dẫn những kẻ mới đến vào. Người chủ xưởng làm như mình là khách tới nhà nhưng hắn đã nhăn mặt khi nhìn thấy Else và nhà kinh doanh bảo hiểm. Người kia, có vẻ là người Ý, đang làm ra vẻ bạo dạn.

— Một cuộc họp gia đình! Để tổ chức một đám cưới hay là mở một chúc thư đây?

Viên thanh tra giải thích với Maigret:

— May mắn là bắt gặp bọn chúng. Khi đi qua Etampes chúng tôi đã có thêm hai cảnh sát. Họ báo tin trước đó đã có một xe ô tô chạy qua nhưng họ không có điều kiện đuổi bắt. Cách Orleang năm mươi kilômét thì xe những kẻ chạy trốn bị nổ lốp. Chúng phải cho xe đỗ lại giữa đường và rút súng ra. Tên chủ xưởng nhìn thấy chúng tôi trước, nếu không thì đã có một cuộc chiến đấu ra trò. Chúng tôi tiến lên, tên người Ý bắn chúng tôi hai phát nhưng đều bị chệch...

— Nói xem! Khi ông đến nhà tôi, tôi đã mời ông uống... Xin nói với ông, lúc này chúng tôi đang khát đây! - Oscar nói.

Maigret cho người áp giải tên thợ máy tới. Đến nơi hẳn có vẻ đang đếm người của chúng xem có những ai.

— Tất cả đứng tựa lưng vào tường! - Ông ra lệnh - Michonnet đứng sang bên kia, không được đứng gần Else...

Nhà kinh doanh bảo hiểm nhìn ông với vẻ căm kình rồi đến đứng ở đầu hàng người với bộ ria quặp xuống và đôi mắt sừng vù vù những cú đấm. Tiếp đó là tên thợ máy tay bị trói bằng dây điện. Rồi đến vợ tên chủ xưởng gầy gò và thất vọng. Oscar đứng bên vợ, đang lúng túng vì không dứt tay vào túi chiếc quần quá rộng được. Cuối cùng là Else và tên người Ý cổ tay xăm hình một phụ nữ khoả thân.

Maigret lần lượt nhìn từng đứa rồi nhả mặt một cách thoả mãn. Ông châm một tẩu thuốc, đi ra thềm nhà, mở một cánh cửa.

— Lucas, anh lấy tên tuổi, nghề nghiệp, nơi sinh, nơi cư trú từng đứa. Xong việc, anh gọi tôi.

— Có cần còng tay chúng tôi lại không? - Else hỏi.

— Sao lại không?

Ả nói với giọng tin chắc:

— Ông thật độc ác, cảnh sát trưởng!

Trong vườn đã đầy ánh nắng. Hàng ngàn con chim đang hót. Con gà trống trên nóc một gác chuông nhỏ ở chân trời vàng chói như nó được làm bằng vàng.

Khi Maigret trở lại phòng khách thì hai cửa sổ đã mở to để những luồng gió mùa xuân thổi vào. Lucas đã làm xong việc lấy căn cước từng người trong một bầu không khí như là một nhà tù.

Những kẻ bị bắt vẫn xếp hàng đứng sát tường. Trong bọn chúng có ba đứa tỏ ra coi thường cảnh sát. Đó là: Oscar, Jojo, tên thợ máy của hãn và Guido Ferrari, tên người Ý.

Oscar đang nhắc lại cho Lucas:

— Nghề nghiệp: thợ máy, chủ xưởng. Viết thêm: võ sĩ quyền Anh chuyên nghiệp có đăng ký từ năm 1920. Quán quân ở Paris hạng nặng năm 1922...

Các thanh tra cảnh sát mang một tốp người bị bắt nữa tới. Đó là những công nhân của xưởng sửa chữa ô tô như mọi buổi sáng đến xưởng làm việc. Người ta bắt chúng đứng dựa vào tường với đồng bọn. Trong đó có một tên miệng đười ươi lên tiếng với giọng kéo dài:

— Thế nào? Bị cả rồi ư?

Chúng lên tiếng cùng một lúc như các học trò khi thầy giáo vắng mặt. Chúng huých nhau và đùa cợt với nhau. Chỉ có Michonnet là giữ điệu bộ thiếu não, đầu rụt xuống vai, mắt nhìn xuống sàn nhà.

Còn Else thì nhìn Maigret với vẻ đồng lõa. Có phải cả hai người đã hiểu nhau rồi không? Khi Oscar giở trò chơi chữ, ả nhìn viên cảnh sát trưởng và cười.

— Bây giờ tất cả yên lặng! - Maigret quát lên.

Nhưng cùng lúc ấy một chiếc xe nhỏ đậu bên thềm nhà. Một người ăn vận lịch sự, một chiếc túi da trên tay, vẻ vội vàng xuống xe. Bước vào nhà, ông ta ngạc nhiên nhìn những người xếp hàng và bầu không khí ở đây.

— Người bị thương đâu?

— Lucas, anh phụ trách việc này...

Đó là một nhà giải phẫu tâm cỡ ở Paris mà người ta gọi đến để chạy chữa cho Carl Andersen. Ông bác sĩ lên lầu với vẻ lo ngại. Đi theo ông là viên thanh tra.

Chỉ có Else cau mày. Màu xanh trên mắt ả như đã nhạt đi.

— Tôi yêu cầu yên lặng! - Maigret lại nói - Các người sẽ nô đùa sau. Cái mà các người hình như quên mất là sẽ có một trong số các người để lại cái đầu.

Và cặp mắt của ông nhìn từ đầu đến cuối hàng người.

Mặt trời vẫn như vậy, vẫn có những luồng gió xuân. Chim chóc vẫn hót ríu rít.

Nhưng trong phòng khách thì môi mọi người như bị khô đi, mắt họ trở nên lơ lảo.

Chỉ một mình Michonnet cất tiếng rên một cách không chủ ý.

— Tôi thấy các người đã hiểu ra! - Maigret vừa nói vừa đi đi, lại lại, chắp tay sau lưng - Phải tranh thủ thời gian. Nếu ở đây không xong thì về Sở Cảnh sát. Các người hiểu chứ?... Tốt! Vụ giết người thứ nhất: Issac Goldberg đã bị bắn thẳng vào người. Ai đã gọi Goldberg về ngã ba Ba góa phụ?

Chúng yên lặng nhìn nhau trong khi đó trên đầu chúng có những bước chân của bác sĩ giải phẫu.

— Tôi đang chờ. Xin nhắc lại, việc xét xử sẽ diễn ra ở Tháp Pointue. Ở đây, người ta sẽ thẩm vấn từng người một, Goldberg đến Anvers. Hẳn có hai triệu đồng bằng kim cương. Ai đã biết chuyện này?

— Tôi! - Else nói - Tôi biết hẳn ở Copenhagen. Hẳn là chuyên gia về những đồ trang sức bị đánh cắp. Tôi đọc báo thấy nói có một vụ ăn cướp ở Londres và những viên kim cương có thể được mang đến Anvers. Tôi biết đây là Goldberg. Tôi nói chuyện này với Oscar...

— Đoạn mở đầu rất đẹp! - Tên này càu nhàu.

— Ai đã viết thư cho Goldberg?

— Chính là ả...

— Hẳn tới đây vào ban đêm. Trong xưởng thợ lúc ấy có ai? Và nhất là ai giết hẳn ta? - Maigret hỏi.

Yên lặng. Những bước chân xuống thang gác của Lucas. Viên thanh tra nói với một cảnh sát:

— Tới Arpajon tìm một bác sĩ tới giúp việc cho giáo sư. Mang theo đầu long não... Hiểu chưa?

Và Lucas lại lên lầu trong khi đó Maigret cau mặt nhìn hàng người.

— Tôi cho rằng đi từ xa xưa là đơn giản hơn cả. Anh trở thành kẻ chứa chấp của trộm cướp từ lúc nào, anh đấy?

Ông nhìn thẳng vào Oscar. Câu hỏi này có vẻ nhẹ nhàng hơn các câu hỏi trước đó.

— Thế là ông khép tôi vào tội oa trử của gian phi. Còn gì nữa đây?

Như là một diễn viên tồi, hần mỉm cười nhìn người đang hỏi hần.

— Vợ tôi và tôi là những người thật thà. Đúng không, bà xã? Thật là đơn giản. Tôi là võ sĩ quyền Anh, năm 1925 tôi mất danh hiệu ấy do một vụ lộn xộn trong một hội chợ. Trong số những người bị tù hai năm có những người đã kiếm được nhiều trong vụ bán tháo hàng ấy.

Tôi cũng muốn thử thách, nhưng vì tôi là thợ máy nên tôi mở một xưởng sửa chữa ô tô. Tôi sẽ kiếm lợi bằng cách mua bán các xe cũ và các phụ tùng xe. Tôi dự định thu được bốn trăm ngàn đồng, chỉ có điều là quá muộn, các hãng lớn nhìn tài sản của xưởng thợ mà bán chịu. Người ta đã mang đến cho tôi một chiếc xe ăn cắp được để tôi ngụy trang nó, một người bạn tù trong ngục Bastille của tôi. Công việc không dễ dàng gì... Từ một chiếc, sau đó lên năm, mười chiếc. Rồi đến các đồ bằng bạc ăn cắp được trong một biệt thự gần Bougival. Người ta giấu trong xe, sau đó người ta liên hệ với những cửa hiệu ở Etampes, Orleang và xa hơn. Và như vậy thành quen đi...

Và hần quay lại tên thợ máy.

— Ông ấy đã biết trong những chiếc sẫm có gì chưa?

— Rồi! - Tên kia trả lời.

— Mày sẽ chết vì sợi dây điện này thôi. Chỉ cần cắm hai đầu dây vào ổ điện là mày trở thành cái giẻ rách...

Maigret ngắt lời hần.

— Issac Goldberg đã tới đây bằng xe riêng của mình, một chiếc Minerva. Người ta chờ hăn để không phải là mua với một giá rẻ mà để ăn cướp số kim cương ấy. Mà muốn ăn cướp được thì phải giết hăn, vậy ai là người đã làm việc này?

Yên lặng tuyệt đối! Đây là điểm dễ chạm nọc nhất. Maigret lần lượt nhìn từng cái đầu một và thấy trên trán của gã người Ý có hai giọt mồ hôi.

— Kẻ giết người là anh đúng không?

— Không! Không! Đó là...

— Là ai?

— Là bọn chúng... Là...

— Nó nói dối! - Oscar gầm lên.

— Ai chịu trách nhiệm giết người?

Người chủ xưởng sửa chữa ô tô lão đảo, nhìn lên trần nhà.

— Người Đan Mạch trên lầu một!

— Nhắc lại!

— Người Đan Mạch trên lầu một!

Nhưng bản thân hăn cũng không tin vào điều mình nói nữa.

— Nghe đây!

Maigret chỉ tay vào Else và, ông giống như một nhạc trưởng điều khiển các nhạc công chơi nhiều loại nhạc cụ khác nhau trong khi biết rõ rằng dàn nhạc không thể có một sự hoà hợp hoàn toàn.

— Cô sinh ở Copenhagen ư?

— Nếu ông mà y tá tao thì tôi tớ với tôi thì người ta tưởng rằng ông đã ngủ với tôi rồi.

— Trả lời.

— Ở Hambourg!

— Cha cô làm gì?

— Lái thuyền.

— Còn sống chứ?

Ả run lên. Ả nhìn đồng bọn với một vẻ bối rối kiêu hãnh.

— Ông ấy bị chém đầu ở Dussendorf.

— Mẹ cô?

— Bà nghiện rượu.

— Cô làm gì ở Copenhagen?

— Làm tình nhân của một lính thủy. Hang, một chàng trai xinh đẹp mà tôi quen ở Hambourg đã mang tôi đến đây. Anh ấy là một thành viên trong một băng nhóm. Một ngày nọ người ta quyết định ăn cướp trong một ngân hàng, tất cả đã được trù liệu từ trước. Có thể kiếm được một triệu bạc trong một đêm. Tôi đi ẩn nấp, nhưng trong nội bộ chúng tôi có nội gián, khi chúng tôi phá két sắt thì bị cảnh sát bao vây. Ban đêm, người ta không nhìn thấy gì. Chúng tôi chạy tán loạn. Có tiếng súng săn đuổi, những tiếng kêu. Tôi bị đạn vào ngực và chạy thực mạng. Hai cảnh sát tóm được tôi, tôi cắn vào tay một người, một cú đá vào bụng người kia khiến anh ta phải bỏ tôi ra. Nhưng tôi vẫn bị săn đuổi, tôi đã nhìn thấy một bức tường, tôi leo lên, tôi ngã về phía bên kia và khi tỉnh lại tôi thấy đứng trước mặt tôi là một chàng trai thuộc tầng lớp trên, rất lịch sự đang nhìn tôi với vẻ hoảng hốt và thương hại...

— Carl Andersen ư?

— Đây không phải là tên thật của anh ấy. Anh ấy sẽ nói rõ với ông, một cái tên rất phổ biến. Anh ấy nửa năm sống trong những lâu đài xinh đẹp ở Đan Mạch, nửa năm sống trong một biệt thự chiếm một phần diện tích của thành phố.

Người ta thấy một viên thanh tra và một người nhỏ bé đi vào. Đó là ông bác sĩ theo yêu cầu của cuộc giải phẫu. Ông ta giật mình khi thấy một sự tập hợp ở đây và trong tay gần như tất cả mọi người đều là còng số tám cả. Nhưng người ta đã đưa ông lên lầu một.

— Sau đó thì sao?

Oscar cầu nhàu, Else nhìn hẩn một cái nhìn dữ tợn và căm ghét.

— Carl đã giấu tôi trong biệt thự của cha mẹ anh và cũng chính anh đã chạy chữa cho tôi cùng với một người bạn đang học ngành y. Anh đã bị hỏng một mắt trong một vụ tai nạn máy bay. Anh mang một tấm vải che mắt màu đen, anh tin chắc rằng không có một cô gái nào có thể yêu anh khi anh bỏ miếng băng ấy để lộ con mắt giả ra...

— Anh ta đã yêu cô ư?

— Không phải là ngay lúc ấy. Tôi đã không hiểu. Và bọn họ (ả chỉ tay vào hàng người) thì không bao giờ hiểu nổi. Đây là gia đình theo đạo hồi. Ý nghĩ đầu tiên của Carl là cứu vớt một linh hồn, anh thường nói... Anh ấy nói một bài giảng rất dài với tôi. Anh đọc từng chương trong Kinh thánh. Anh rất sợ cha mẹ anh biết chuyện này. Thế rồi một hôm, sau khi tôi bình phục, anh ấy ôm lấy tôi mà hôn rồi bỏ đi. Một tuần lễ sau đó tôi không gặp anh. Từ căn phòng những người giúp việc, nơi tôi ở, nhìn ra, tôi thấy anh đi đi, lại lại trong vườn, đầu cúi xuống...

Oscar đập tay vào đùi.

— Thật là đẹp như một cuốn tiểu thuyết! - Hẳn kêu lên - Kể tiếp đi, con búp bê của anh!

— Đó là tất cả. Khi quay lại, anh bảo anh muốn cưới tôi làm vợ. Việc này không thể tiến hành ở Đan Mạch được mà phải ra nước ngoài. Anh ấy nói anh đã hiểu cuộc đời, từ nay anh sẽ là người có ích. Đó là tất cả...

Giọng nói của ả trở nên bình dân hơn.

— Chúng tôi kết hôn ở Hà Lan dưới cái tên Andersen. Cái đó làm tôi thích thú, tôi đã tưởng mình sẽ mãi mãi như vậy. Anh ấy kể cho tôi nghe nhiều chuyện mới lạ. Anh ấy buộc tôi phải ăn vận như thế này, thế kia, ngồi vào bàn ăn thế nào, thay đổi giọng nói ra sao. Anh ấy dạy tôi đọc sách. Chúng tôi đi thăm những viện bảo tàng....

— Nói xem, bà xã! - Tên chủ xưởng nói với vợ - Sau này chúng ta cũng sẽ đi thăm những viện bảo tàng, đúng không? Chúng ta sẽ nắm tay nhau để chiêm ngưỡng bức hoạ La Joconde...

Else nói tiếp:

— Chúng tôi cư trú ở đây vì Carl sợ rằng tôi sẽ gặp lại một trong số đồng đảng của tôi. Anh ấy phải làm việc để sống vì anh từ chối sự giúp đỡ của gia đình. Để đánh lừa mọi người, anh bảo tôi là em gái của anh. Nhưng anh vẫn lo ngại, anh ấy thường giật mình mỗi khi có tiếng chuông gọi cổng. Hang có thể vượt ngục và lúc ấy không ai có thể biết trước Carl sẽ ra sao. Carl yêu tôi, đó là điều chắc chắn.

— Tuy nhiên... - Maigret gợi ý.

Ả hăng hái nói ngay:

— Ông cần biết rõ! Lúc nào tôi cũng cô đơn. Chỉ những câu chuyện về lòng tốt, về cái đẹp, về cứu rỗi linh hồn, về số phận con người, về sự sùng bái Thượng đế, và những bài giảng. Khi anh đi, anh giam tôi lại nói để tránh mọi sự cảm dỗ. Thực tế anh ấy ghen như một con hổ, và rất ham mê nữa!

— Liệu có thể nói tôi có con mắt tinh đời không! - Oscar nói chen vào.

— Anh đã làm gì? - Maigret hỏi Oscar.

— Tôi đã nói rồi! Thật quá dễ dàng! Tôi đã cảm thấy đây là giả tạo, có lúc tôi tự hỏi liệu anh chàng Đan Mạch ấy có thể... Nhưng tôi coi thường hẳn, tôi không thích quanh quẩn mãi bên con gà mái... Đừng bực mình, bà xã! Bà biết rõ cuối cùng thì tôi vẫn trở về với bà kia mà. Đây là công cuộc kinh doanh! Tôi rình mò quanh ngôi nhà, khi người một mắt không có ở đấy. Một hôm tôi bắt chuyện được với ả qua cửa sổ vì con người lẳng lơ đã bị khoá chặt. Ngay lập tức ả hiểu khi anh ta về thì chuyện gì sẽ xảy ra. Tôi ném lên cho ả một cục sáp để ả lấy dấu chiếc chìa khoá. Những tháng sau đó chúng tôi nói chuyện với nhau ở ngoài vườn và bàn về câu chuyện làm ăn. Không phải dụ dỗ gì cả, ả đã chán anh chàng nghệ sĩ ấy. Trái tim của ả đứng giữa tôi và hẳn ta!

Maigret chậm chạp nói thêm:

— Và bà bỏ mặc Oscar ư? - Maigret hỏi mục vợ. - Từ đấy anh thường ra vào ngôi nhà này và tối tối cô cho thuốc ngủ vào thức ăn của Carl Andersen ư?

Người vợ gã chủ xưởng khóc nức nở.

— Họ đã lừa dối tôi, ông cảnh sát trưởng! Thoạt đầu chồng tôi cam đoan đây chỉ là một cô gái, anh ấy đã làm một việc thiện là làm cho nó thoát khỏi nơi giam hãm. Anh ấy mang cả hai chúng tôi đi Paris. Chúng tôi kết bạn với nhau. Nhưng một ngày nọ tôi bắt gặp hai người đang...

— Thế thì sao? Một người đàn ông không phải là một thầy tu.

Cô ả khốn khổ, thất vọng.

Else yên lặng. ả khó chịu, bối rối.

Bất chợt Lucas đi xuống.

— Trong nhà này có còn không?

— Để làm gì?

— Để sát trùng các dụng cụ.

Else vội vàng xuống bếp lục tìm trong đám chai lọ.

— Đây rồi! - À nói - Liệu người ta có cứu được anh ấy không? Anh ấy có đau đớn lắm không?

— Đồ dơ dáy! - Vẫn đứng yên từ nãy đến giờ, Michonnet nghiêng răng lại mà nói.

Maigret nhìn nhà kinh doanh bảo hiểm rồi hỏi tên chủ xưởng:

— Thế còn người này thì sao?

— Ông chưa biết tí gì ư?

— Tôi biết đôi chút... - Maigret nói - Ngã ba có ba ngôi nhà. Ban đêm xe cộ đi lại, những chiếc xe tải chở rau đi Paris, khi về chở hàng hoá ăn cắp được. Ngôi nhà Ba góa phụ thì chẳng có gì đáng lo ngại, nhưng còn ngôi biệt thự. Không kể đến việc cần có một con người đáng kính trọng để mang bán một vài thứ... Else chịu trách nhiệm về Michonnet ư?

— Không cần thiết phải xinh đẹp! Hẳn mắc bẫy ngay. Một đêm cô ả dẫn chúng tôi đi và chúng tôi đã chuốc rượu sâm banh cho hẳn! Một lần khác ở Paris chúng tôi bố trí một ả dễ coi gặp hẳn, trong khi đó vợ hẳn cứ tưởng chồng đang đi công tác. Người ta bắt hẳn làm việc. Điều kỳ cục là hẳn cũng ghen như một cậu học sinh trung học. Thế có chán không!

Có những tiếng động khó hiểu trên lầu và Maigret thấy Else mặt tái đi, tai lắng nghe mà không chú ý gì đến cuộc thẩm vấn nữa.

Có tiếng của nhà phẫu thuật:

— Giữ chặt lấy...

Có hai con chim sẻ đang nhảy nhót trên sân trải đá cuội.

Miệng ngậm tẩu, Maigret nhìn một lượt những người bị bắt.

— Yên lặng! Việc còn lại là xem ai đã giết người.

— Tôi đã chứa chấp hàng gian nên không thể...

Viên cảnh sát trưởng quát tên chủ xưởng câm miệng rồi nói:

— Đọc báo, Else thấy những đồ trang sức bị đánh cắp ở Londres có giá trị hai triệu đồng hiện chỉ có thể trong tay Issac Goldberg. Cô ta đã quen tên này khi còn cùng trong băng đảng ở Copenhagen, cô ta viết thư cho hẳn hẹn

gặp nhau ở xưởng sửa chữa ô tô và hứa sẽ mua lại số kim cương đó với giá cao. Goldberg cũng quen biết cô ta, không nghi ngờ gì, hăm lên xe tới nơi.

Họ uống rượu sâm banh trong nhà. Người ta gọi thêm người hỗ trợ. Nói cách khác, các người đều có mặt ở đây cả. Cái khó là giải quyết cái xác thế nào sau khi giết xong tên nhà buôn.

Michonnet tỏ ra hoảng hốt vì đây là lần đầu tiên anh ta tham gia vào một tội ác. Chắc chắn là người ta đã tống rượu cho anh ta. Oscar đề nghị chôn xác chết trong một cái hố. Chính Else là người có ý kiến khác...(Yên lặng) Cô ta đã chán cảnh sống lẫn tránh vào ban đêm, bị giam cầm vào ban ngày. Cô ta cũng đã chán những bài giảng về đạo đức, về lòng tốt và về cái đẹp. Cô ta cũng đã chán cuộc sống tồi tệ, phải đếm từng đồng xu một. Cô ta đi đến căm ghét Carl Andersen, nhưng cô ta cũng biết Carl rất yêu mình, do đó thà giết hơn là để mất anh ta... Cô ta uống rượu! Cô ta có một ý kiến đại dốt. Đặt trách nhiệm về tội ác lên vai Carl Andersen, không tính đến việc anh ta có nghi ngờ gì cô không, kể cả tình yêu mù quáng của anh ta nữa... Có đúng không, cô Else?

Lần đầu tiên ả quay mặt đi.

— Chiếc xe nhãn Minerva sẽ được ngụy trang để bán lại hoặc bỏ ở một nơi xa xôi nào đó. Cần phải ngăn chặn việc nghi ngờ những thủ phạm thực sự của vụ này. Michonnet thì quá sợ hãi. Thế là người ta quyết định dùng chiếc xe của anh ta phục vụ cho vụ này. Chính anh ta là người đầu tiên đi kiện, gây ồn ào trong vụ chiếc xe bị mất trộm. Cảnh sát sẽ tới nhà Carl để tìm xác chết, và ý đồ đổi chỗ hai chiếc xe được nảy sinh. Xác chết được đưa lên chiếc xe sáu mã lực. Andersen bị đánh thuốc ngủ như mỗi buổi tối. Người ta đưa chiếc xe vào nhà để xe của anh ta. Người ta mang chiếc xe cà tàng của anh sang nhà Michonnet.

Ở vùng này, vì xa lánh mọi người nên Carl được coi là kẻ điên rồ. Nông dân sợ hãi khi nhìn thấy chiếc băng đen bịt mắt của anh ta. Người ta sẽ tố cáo anh! Vụ này thật rất lạ lùng khi so với danh tiếng của gia đình và với con người của anh ta. Bị bắt giam, người ta không giết anh và để ngăn chặn sự bê bối đối với gia đình khi người ta tìm ra căn cước thật của anh ta...

Ông bác sĩ nhỏ bé ở Arpajon nói qua cánh cửa khép hờ.

— Cần một người nữa để giữ anh ta. Không làm thế nào để anh ta ngủ được...

Còn một viên thanh tra trong vườn.

— Lại đây! - Maigret gọi người này.

Cùng lúc ấy có một người nào đó gục đầu vào ngực ông.

Đó là Else ngã vào Maigret. Ắ khóc và lắp bắp với vẻ van xin:

— Tôi không muốn anh ấy chết! Ông nói xem! Tôi... thật là khủng khiếp...

Nghe ả nói, người ta tưởng ả chân thành đến mức những người đàn ông trong bọn không cầu nhàu hoặc giễu cợt nữa.

— Để cho tôi lên trên ấy! Tôi van ông, ông không thể hiểu được đâu...

Nhưng không, Maigret đẩy ả ra. Ắ ngã vào chiếc divăng mà ông đã trông thấy ả lần đầu khi tới đây trong chiếc áo nhung cao cổ.

— Tôi nói đoạn kết! Michonnet đã đóng tốt vai trò của mình, vai một người tiểu tư sản, trong một vụ án đẫm máu, chỉ nghĩ đến chiếc xe của mình. Cuộc điều tra bắt đầu, Carl Andersen bị bắt giữ. Ngẫu nhiên mà anh ta không tự sát và cũng như không bỏ cuộc. Anh ta không hề nghi ngờ vợ mình. Không bao giờ anh ta nghi ngờ cô ta, anh ta bảo vệ cô ta. Nhưng bà Goldberg tới. Có thể bà ta đã biết ai đã đưa chồng bà vào bẫy và bà ta sẽ nói ra. Vẫn là người đã giết nhà buôn kim cương đã giết người đàn bà ấy. Kẻ giết người đã làm đôi giày của Carl lấm bùn trên cánh đồng, có thể thấy rõ điều này. Tuy nhiên, người Đan Mạch phải được kết luận là thủ phạm đã. Không có việc đó thì những kẻ giết người thực sự sớm muộn cũng bị lật mặt nạ. Cả bọn điên cuồng lên.

Andersen phải đi Paris, anh ta cần tiền. Cũng vẫn kẻ đã gây ra hai vụ án chết người, giả danh làm cảnh sát, đợi anh trên đường rồi lên xe ngồi bên anh ta. Không phải Else là người nghĩ ra cái này. Tôi cho rằng đây là Oscar. Hắn bắt anh cho xe chạy ra ngoại ô Paris. Bên đường Compiègne có rừng rậm rạp. Kẻ giết người bắn thẳng vào người anh, có thể là hắn nhìn thấy một chiếc xe chạy phía sau. Hắn vội vàng, hắn ném xác anh vào một cái hố, hắn định bụng sẽ quay lại lấp cái hố sau đó... Cần phải nhanh chóng làm lạc hướng sự nghi ngờ. Công việc đã hoàn thành, chiếc xe của Andersen bị bỏ

lại nơi cách biên giới nước Bỉ chừng một trăm mét. Cảnh sát sẽ kết Luận: “Anh ta đã trốn ra nước ngoài! Vậy anh ta là thủ phạm...”

Kẻ giết người trở lại trên một chiếc xe khác. Nạn nhân không còn ở dưới hố nữa, những dấu vết để lại chứng tỏ người ấy chưa chết. Tin này được báo cho Oscar đang ở Paris bằng điện thoại. Hắn không muốn đến cái nơi có đầy rẫy cảnh sát...

Tình yêu của Carl đối với vợ vượt quá chuyện cổ tích. Còn sống thì nhất định anh ta sẽ quay về. Nếu quay về thì có thể anh ta sẽ nói mọi chuyện.

Cần phải sớm kết thúc vụ này. Thiếu sự can đảm, Oscar không lo ngại gì khi phải làm việc này một mình. Có phải bây giờ là lúc sử dụng Michonnet không? Michonnet có thể hy sinh tất cả vì tình yêu của Else và sẽ giao cho anh ta nhiệm vụ cuối cùng chẳng? Kế hoạch được đề ra một cách cẩn thận. Oscar và vợ đi Paris, nói rõ mình sẽ đến những đâu. Michonnet về nhà ngồi bất động trên ghế bành nói là mình mắc bệnh gout. Có thể là anh ta đã đọc quá nhiều truyện trinh thám, anh ta làm việc này cũng như việc kinh doanh bảo hiểm với nhiều mảnh lối.

Khi tôi ra khỏi nhà Michonnet thì anh ta lấy một cán chổi bên trên có một gói giẻ rách dựng vào chiếc ghế bành. Việc đánh lừa thật là hoàn hảo, đứng ở ngoài đường người ta ngộ nhận đây là bóng người. Và bà Michonnet hoảng sợ cũng bị buộc tham gia vở hài kịch, đứng phía sau màn che giả bộ chăm sóc người bệnh. Bà ta biết trong vụ này có một phụ nữ, bà ta cũng căm ghen. Nhưng bà ta muốn cứu chồng vì bà tin rằng Michonnet sẽ sớm tỉnh ngộ. Bà không nhầm. Michonnet đã cảm thấy người ta bỡn cợt mình, anh ta không biết mình yêu hay ghét Else, nhưng anh đã biết rõ vai trò của cô ta và anh ta muốn Else phải chết. Anh ta biết rõ ngôi nhà, có thể anh cũng biết cô ta có thói quen dùng bia vào buổi tối. Anh ta cho thuốc độc vào chai bia trong bếp rồi đợi sự trở về của Carl. Anh ta đã định bắn vào Carl, nhưng có cảnh sát ở mọi nơi, thế là anh ta nhảy xuống giếng đã từ lâu không có nước.

Trước đó mấy tiếng đồng hồ bà Michonnet đã làm tốt vai trò của mình. Bà ta đã nhận được lệnh: nếu có gì khác thường xảy ra ở xưởng sửa chữa xe ô tô thì bà phải gọi về khách sạn Saint Martin ở Paris. Bà ta đã nhìn thấy tôi

vào xưởng ô tô, tôi đã bắn mấy phát súng. Ngọn đèn bị tắt báo tin cho đồng bọn là không được dừng xe trước xưởng chữa xe nữa.

Nhận được điện thoại, Oscar và vợ cùng Guido lên xe chạy về. Họ cố gắng dùng súng để loại bỏ tôi vì tôi là người duy nhất biết một vài điều gì đó. Họ cho xe chạy theo hướng Etampes và Orleang. Tại sao? Vì trên con đường đó đang có một chiếc xe tải chạy, mà tên thợ máy đã trả cho xe đó một bánh xe, và trong bánh xe đó có những viên kim cương. Cần phải đuổi kịp chiếc xe tải đó và sẽ nặng túi để vượt qua biên giới.

Đã hết chưa? Tôi không hỏi gì các người cả! (Yên lặng) Michonnet ở dưới giếng. Có thể là Else đã biết đây là nơi anh ta ẩn nấp, cô ta cũng biết chính anh ta là người đầu độc cô. Cô ta không hề ảo tưởng với con người ấy, bị bắt anh ta sẽ phun ra tất cả. Thế là cô ta đi tính sổ với Michonnet. Cô ta bước hụt ư? Dù sao thì cô ta cũng đang ở đây giếng với nhà kinh doanh bảo hiểm, tay cô có một khẩu súng lục. Nhưng một tay anh ta đã bóp cổ cô, tay kia giữ lấy tay cô. Cuộc chiến đấu diễn ra trong đêm tối, một phát súng nổ, cô ta kêu lên tuy rằng sắp chết vì nghẹt thở...

Maigret châm lửa tẩu thuốc đã tắt.

— Anh nói thế nào, Oscar?

Người này cầu nhàu:

— Tôi tự bảo vệ mình. Tôi không nói gì cả. Hoặc tôi chỉ thừa nhận tôi là người oa trử của ăn cắp thôi.

— Không đúng! - Người đứng bên cạnh anh ta, Guido Ferrari nói ngay.

— Rất tốt! Tôi đang đợi anh đây, anh bạn. Vì chính anh là người đã bắn. Ba lần!...Trước hết là Issac Goldberg, sau đó là vợ người này, cuối cùng là Carl. Đúng thế! Anh là kẻ giết người chuyên nghiệp.

— Không đúng!

— Từ từ thôi.

— Không đúng! Không đúng! Tôi không muốn...

— Mất đầu ư? Nhưng Carl Andersen sẽ nhận ra anh, những người khác sẽ bỏ rơi anh. Có thể họ chỉ bị tù giam thôi.

Thế là Guido Ferrari vươn người lên chỉ tay vào mặt Oscar.

— Chính hắn là kẻ chỉ huy!

— Không đúng!

Maigret không kịp can thiệp. Tên chủ xưởng lấy hai tay mang còng số tám đập vào đầu tên người Ý rồi rống lên:

— Đồ nhơ bẩn, rồi mày sẽ phải trả giá...

Chúng lăn ra đất để vật lộn nhau.

Cùng lúc ấy thì bác sĩ phẫu thuật đi xuống. Tay ông đeo găng, đầu ông đội mũ màu xám nhạt.

— Xin lỗi, người ta bảo tôi là ông cảnh sát trưởng đang ở đây.

— Tôi đây.

— Đó là chuyện người bị thương. Tôi cho rằng anh ấy đã được cứu sống, nhưng xung quanh anh ấy phải có một sự yên lặng tuyệt đối. Tôi đã yêu cầu anh ấy tới nằm bệnh viện của tôi, anh ấy nói là không thể được. Trong nửa tiếng đồng hồ nữa, anh ấy sẽ tỉnh lại và anh ấy sẽ...

Một tiếng rú lên. Tên người Ý cắn vào mũi của tên chủ xưởng và vợ người này vội vàng chạy đến trước mặt viên cảnh sát trưởng.

— Ông nhìn kìa! Nhanh lên!

Người ta lôi chúng ra trong khi đó thì ông bác sĩ giải phẫu nhãn mắt và vợ vàng ra xe, cho nổ máy và đi thẳng.

Michonnet đang khóc thầm trong xó nhà, tránh không nhìn mọi người xung quanh.

Thanh tra Grandjean chạy vào báo tin:

— Xe chở tù đã tới...

Người ta đẩy chúng ra khỏi nhà, từng đứa một. Chúng không càu nhàu, không nghĩ đến việc phản kháng nữa. Trước khi chui vào xe chở tù còn xảy ra vụ cãi vã giữa tên người Ý với tên đứng cạnh hắn, tên thợ máy của Oscar.

— Đồ kẻ cướp! Đồ vô lại! - Tên người Ý run lên vì sợ hãi, hét lớn - Tao chưa được một đồng tiền nào cả...

Else là người lên xe sau cùng. Ắ quay lại nhìn ngôi nhà lần cuối. Maigret ngăn ả lại bằng ba từ:

— Còn gì nữa?

Người ta không biết ả sẽ xúc động hay là chửi rủa.

— Ông muốn gì? Đó cũng còn là do lỗi tại anh ấy nữa!

Ả nói bằng giọng rất tự nhiên.

Một thoáng yên lặng kéo dài. Maigret nhìn chăm chăm vào mắt ả.

— Nói tóm lại... Không! Tôi không muốn nói xấu anh ấy.

— Cứ nói xem!

— Ông biết rõ anh ấy... Lỗi tại anh ấy! Như là một kẻ bị ma ám, đúng thế. Anh ấy đã bối rối khi biết cha tôi là một tên kẻ cướp, tôi là một người trong băng đảng. Chỉ vì như vậy mà anh ấy yêu tôi, nếu tôi là một cô gái có học như anh ấy muốn nhào nặn tôi thì anh ấy sẽ chán tôi ngay.

Ả quay mặt đi nói nhỏ như xấu hổ.

— Tôi không muốn điều gì xấu xảy đến với anh ấy. Đó là... nói thế nào nhỉ, một anh chàng đẹp trai! Hơi điên khùng một chút!

Ả kết thúc bằng một nụ cười.

— Tôi tin rằng tôi sẽ được gặp lại ông.

— Guido đã giết người, đúng không?

Câu hỏi hơi tham lam. Ả ồng ẹo kiểu con gái:

— Tôi không dớp miếng mồi ấy đâu!

Maigret nhìn đến khi ả vào trong xe. Ông thấy ả nhìn lại ngôi nhà Ba goá phụ, nhún vai rồi buông lời đùa cợt với người cảnh sát đã xô đẩy ả.

— **N**gười ta có thể coi đây là vụ án của ba sai lầm!

Maigret nói với Lucas đang đứng bên ông.

— Là những sai lầm gì ?

— Trước hết là sai lầm của Else như đã làm lệch bức hoạ vẽ cảnh tuyết rơi, hút thuốc ở dưới nhà, đưa chiếc máy hát lên phòng mình trong khi nói mình bị giam kín ở đấy và khi cảm thấy nguy hiểm đã tố cáo Carl để bảo vệ mình. Sai lầm của nhà kinh doanh bảo hiểm là đã mời tôi đến nhà để nói hẳn sẽ ngồi trước cửa sổ suốt đêm. Sai lầm của tên Jojo, thợ máy: thấy tôi đến bất chợt đã cho rằng tất cả đã bị khám phá, giao chiếc bánh xe nhỏ hơn bánh xe đang chạy của chiếc xe tải, chính bánh xe này có những viên kim cương bên trong. Nếu không có những cái đó...

— Thì sao?

— Thế này, khi một người đàn bà nói dối một cách hoàn thiện như Else thì cuối cùng người ấy tin vào những điều mình đã nói.

— Tôi đã nói cái đó với ông rồi!

— Phải! Ấy có thể trở thành một hiện tượng khác thường. Nếu không có sự trở về của những ngọn lửa như những lời kêu gọi ở nơi đáy sâu ấy...

○○○

Sau một tháng sống dở, chết dở, Carl được gia đình biết tin, đón về nước, sống trong một nhà nghỉ như một an dưỡng đường. Anh ta có mặt như là một nhân chứng trong phiên tòa xét xử vụ án được thiết lập sau đó tại Paris.

Trái với mọi sự mong đợi, đơn xin được dẫn độ của Else bị bác bỏ và ả phải chịu phạt tù ba năm trong nhà tù Saint Lazare.

Ba tháng sau đó, tại phòng tiếp khách của nhà tù, Maigret lại gặp anh ta. Carl Andersen đang đề nghị ông giám đốc trại giam cho hai người được

làm đám cưới và đòi hỏi được thăm nom người bị giam giữ.

Anh ta không thay đổi gì cả, vẫn đeo tấm vải đen bịt mắt, vai phải có phần khó cử động. Anh ta bối rối và quay mặt đi khi gặp viên cảnh sát trưởng.

— Cha mẹ anh để anh đi như thế này ư?

— Mẹ tôi đã qua đời. Tôi được thừa kế...

Anh ta có chiếc xe Limousine, với một tài xế ăn vận đúng cách, đậu cách nhà tù năm chục mét.

— Anh vẫn khăng khăng...?

— Tôi sẽ sống ở Paris.

— Để dễ thăm nom cô ta ư?

— Đó là vợ tôi.

Và con mắt độc nhất của anh ta nhìn Maigret chăm chăm không biết ông đang cười nhạo hay thương hại.

Ở nhà tù Melun có hai phụ nữ cùng đi thăm nuôi thân nhân. Họ như đôi bạn không thể xa rời nhau được.

— Không phải là kẻ ngu dốt - Mẹ vợ của Oscar nói - Anh ấy thường rất tốt, rất hào hiệp. Anh ấy đã cho người hầu bàn ở quán cà phê hai mươi francs tiền diêm thuốc... Anh ấy đã thua cuộc... Vì cái đó và đàn bà...

— Ông Michonnet nhà tôi không tính sai một xu cho khách hàng từ ngày gặp con mẹ ấy... Tuần lễ trước ông ấy đã thề là không nghĩ đến ả ta nữa...

Trong nhà lao cấm cố, Guido Ferrari để thời gian vào việc đợi ông luật sư đệ đơn xin giảm án. Nhưng một buổi sáng kia năm người đến lôi cổ hắn đi trong sự van xin và kêu la của hắn.

Hắn từ chối điều thuốc lá và cốc rượu rum, nhổ nước bọt về phía cha tuyên úy.

HẾT

Table of Contents

GIỚI THIỆU

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12